

ATTICA
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
για τη χρήση 2016 (1/1-31/12/2016)
Με βάση το άρθρο 4 του ν.3556/2007

(ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 7702/06/Β/86/128
ΑΡ.Γ.Ε.ΜΗ: 5780001000
Α.Φ.Μ. 094008311, ΔΟΥ Φ.Α.Ε. ΑΘΗΝΩΝ
Λυσικράτους 1 – 7 & Ευριπίδου
Αθήνα 17674

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	5
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	6
Ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της «ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» επι των Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση 1.1.2016 - 31.12.2016	8
Ετήσιες Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις Χρήσεως 2016	29
Κατάσταση συνολικού εισοδήματος για την περίοδο που έληξε την 31/12/2016 και 2015	30
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015.....	31
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου για την περίοδο 1/1 – 31/12/2016	32
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου για την περίοδο 1/1 – 31/12/2015	32
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρίας για την περίοδο 1/1 – 31/12/2016	33
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρίας για την περίοδο 1/1 – 31/12/2015	33
Κατάσταση Ταμειακών Ροών της 31ης Δεκεμβρίου 2016 & 2015.....	34
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων	35
1. Γενικές Πληροφορίες	35
2. Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος.....	35
2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	35
2.1.1. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις και κύριες πηγές αβεβαιότητας λογιστικών εκτιμήσεων	36
2.2. Ενοποίηση	37
2.2.1. Λογιστική Πολιτική σχετικά με την παρουσίαση της Κοινοπραξίας ANEK A.E. & SUPERFAST ENDEKA HELLAS INC & ΣΙΑ στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου	37
2.2.2. Βάση ενοποίησης	37
2.2.3. Θυγατρικές εταιρείες	37
2.2.4. Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	38
2.3. Επενδύσεις σε εταιρείες	38
2.4. Συγγενείς εταιρείες	38
2.5. Κοινοπραξίες	39
2.6. Ενσώματα Πάγια	39
2.7. Άϋλα Πάγια	40
2.8. Απομείωση / Αναστροφή απομείωσης αξίας περιουσιακών στοιχείων	40
2.9. Αποθέματα	41
2.10. Απαιτήσεις από πελάτες	41
2.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	41
2.12. Μετοχικό Κεφάλαιο	41
2.13. Διανομή μερισμάτων	42
2.14. Έσοδα	42
2.14.1. Έσοδα από ναύλους επιβατών και οχημάτων	42
2.14.2. Έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών επί των πλοίων	42
2.14.3. Έσοδα από τόκους	42
2.14.4. Έσοδα από μερίσματα	42
2.14.5. Έσοδα από ναύλωση πλοίου	42
2.15. Κρατικές Επιχορηγήσεις – Κρατική Υποστήριξη	42
2.15.1. Επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία	42
2.15.2. Επιχορηγήσεις που αφορούν αποτελέσματα	43
2.16. Λειτουργικοί τομείς	43
2.17. Έξοδα	43
2.17.1. Χρηματοοικονομικά έξοδα	43
2.17.2. Κόστος Δανεισμού	43
2.17.2.1. Κόστος μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου σε μετοχές	44
2.17.3. Παροχές στο προσωπικό	44

2.17.3.1.	Βραχυπρόθεσμες παροχές	44
2.17.3.2.	Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	44
2.17.4.	Μισθώσεις	45
2.17.4.1.	Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	45
2.17.4.2.	Λειτουργικές Μισθώσεις	46
2.17.5.	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις	46
2.17.6.	Περιοδική κατανομή	46
2.17.6.1.	Επιμερισμός των κοινών εσόδων και εξόδων	46
2.17.6.2.	Περιοδική κατανομή εξόδων	46
2.18.	Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος	46
2.18.1.	Κέρδη από ναυτιλιακές δραστηριότητες	46
2.18.2.	Κέρδη από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες	47
2.19.	Επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος	47
2.20.	Χρηματοοικονομικά μέσα	47
2.21.	Κέρδη ανά μετοχή	48
2.22.	Αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές	48
2.22.1.	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείς, αναθεωρήσεις και τροποποίήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	48
2.21.2.	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείς, αναθεωρήσεις και τροποποίήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	50
3.	Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	54
3.1.	Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	54
3.1.1.	Συναλλαγματικός κίνδυνος	54
3.1.2.	Πιστωτικός κίνδυνος	55
3.1.3.	Κίνδυνος ρευστότητας	56
3.1.4.	Πρόσθετοι κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα	57
3.1.5.	Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων	58
3.1.6.	Διαχείριση Κεφαλαιουχικού κινδύνου	58
3.1.7.	Κίνδυνος Διακύμανσης Τιμών Καυσίμων	59
3.1.8.	Ανταγωνισμός	59
3.2.	Προσδιορισμός των εύλογων αξιών	59
4.	Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	60
4.1.	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	60
4.2.	Συμμετοχές, αποτιμώμενες σε εύλογες αξίες	60
4.3.	Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / υποχρεώσεων στην εύλογη αξία	61
5.	Ενοποίηση – Κοινοπραξία εσόδων πλοίων	62
5.1.1.	Ενοποίηση θυγατρικών εταιριών του Ομίλου ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	62
5.1.2.	Ενοποίηση συγγενών εταιρειών / Κοινοπραξιών	62
5.2.	Σύμβαση του Ομίλου ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με τον Όμιλο ANEK	62
6.	Γνωστοποίησεις Συνδεδεμένων μερών	62
6.1.	Διεταιρικές συναλλαγές	62
6.1.1.	Διαιτερικές συναλλαγές με εταιρίες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP και του Ομίλου ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	63
6.2.	Συμμετοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιρειών	64
6.3.	Εγγυήσεις	64
6.4.	Αμοιβές Ανωτάτων Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου	64
7.	Παρατηρήσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου 1/1- 31/12/2016	65
7.1.	Λειτουργικοί Τομείς - Παρουσίαση Γεωγραφικών τομέων	65
7.2.	Κόστος Πωληθέντων – Έξοδα Διοίκησης – Έξοδα Διάθεσης	68
7.3.	Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	69
7.4.	Απομείωση στοιχείων ενεργητικού	69
7.5.	Κέρδος από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	69

7.6.	Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	70
7.7.	Χρηματοοικονομικά έξοδα	70
7.8.	Χρηματοοικονομικά έσοδα	70
7.9.	Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	70
7.10.	Φόροι εισοδήματος	71
7.11.	Κέρδη ανά μετοχή βασικά	72
7.12.	Ενσώματα πάγια	72
7.13.	Άϋλα Περουσιακά Στοιχεία	74
7.14.	Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	76
7.15.	Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες	79
7.16.	Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	79
7.17.	Αποθέματα	79
7.18.	Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	80
7.19.	Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	81
7.20.	Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	82
7.21.	Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα	82
7.22.	Μετοχικό Κεφάλαιο – Αποθεματικά	82
7.23.	Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	84
7.24.	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	85
7.25.	Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	86
7.26.	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	87
7.27.	Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	87
7.28.	Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις	87
7.29.	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	89
8.	Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις	89
9.	Σημαντικά Γεγονότα	90
10.	Μεταγενέστερα του Ισολογισμού Γεγονότα	91
11.	Μη διανομή μερίσματος	91
	Στοιχεία και Πληροφορίες από 1η Ιανουαρίου 2016 έως 31η Δεκεμβρίου 2016	92

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του ν.3556/2007)

Τα κατωτέρω μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Attica A.E. Συμμετοχών:

1. Κυριάκος Μάγειρας, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου,
2. Σπύρος Πασχάλης, Διευθύνων Σύμβουλος του Διοικητικού Συμβουλίου και
3. Ηρακλής Σιμιτσιδέλλης, Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ορισθείς προς τούτο από το Διοικητικό Συμβούλιο,

υπό την ανωτέρω ιδιότητά μας, ειδικώς προς τούτο ορισθέντες από το Διοικητικό Συμβούλιο της ATTICA A.E. Συμμετοχών, δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με τη παρούσα, ότι εξ' όσων γνωρίζουμε:

α) οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Attica A.E. Συμμετοχών για την χρήση 01.01.2016 – 31.12.2016, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Attica A.E. Συμμετοχών καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 3 έως 5 του άρθρου 5 του ν.3556/2007 και των κατά εξουσιοδότηση αποφάσεων του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

β) η συνημμένη Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Attica A.E. Συμμετοχών, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

γ) οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Attica A.E. Συμμετοχών την 11/04/2017 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την αναρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.attica-group.com.

Αθήνα, 11 Απριλίου, 2017

Οι δηλούντες

Ο Πρόεδρος

Κυριάκος Δ. Μάγειρας
Α.Δ.Τ.: ΑΚ 109642

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Σπύρος Χ. Πασχάλης
Α.Δ.Τ.: ΑΒ 215327

Ο Σύμβουλος
Ορισθείς από το Δ.Σ.

Ηρακλής Ι. Σιμιτσιδέλλης
Α.Δ.Τ.: ΑΜ 140292

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
Προς τους μετόχους της εταιρείας «ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγχαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, πού έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β'2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

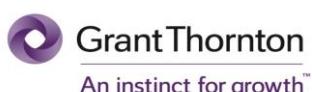
Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 11 Απριλίου 2017
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Θανάσης Ξύνας
A.M. Σ.Ο.Ε.Λ. 34081

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Στροφός 55, 17554 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ 127

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ «ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1.1.2016 - 31.12.2016

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (εφεξής καλούμενη για λόγους συντομίας ως «Έκθεση») συντάχθηκε με βάση τις σχετικές διατάξεις του κ.ν.2190/1920, του ν.3873/2010 (άρθρο 2 παρ. 2) καθώς και τις διατάξεις του ν.3556/2007 (άρθρο 4) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού αποφάσεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ιδίως την Απόφαση 8/754/2016 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και αφορά στην εταιρική χρήση 2016 (01.01.2016 - 31.12.2016). Στην ενότητα Δ παρουσιάζεται η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 του ν. 3873/2010, στην ενότητα Ζ η επεξηγηματική έκθεση, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 και 8 του ν. 3556/2007 και στην ενότητα Η παρατίθενται στοιχεία μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών που εισήχθησαν πρόσφατα με τον ν. 4403/7.7.2016.

Επειδή η Attica A.E. Συμμετοχών (εφεξής καλούμενη για λόγους συντομίας και ως «Εταιρία» ή «Attica») συντάσσει και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η παρούσα Έκθεση είναι ενιαία, με κύριο σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα της Εταιρίας και των θυγατρικών της και με αναφορά στα επί μέρους (μη ενοποιημένα) οικονομικά στοιχεία, μόνο στα σημεία όπου έχει κριθεί σκόπιμο ή αναγκαίο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της.

Η Έκθεση περιλαμβάνεται μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και του Ομίλου και τα λοιπά απαιτούμενα από το νόμο στοιχεία και δηλώσεις, στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση που αφορά στην κλειόμενη χρήση 2016.

Ακολουθεί η παρουσίαση των εκ του νόμου απαιτούμενων στοιχείων ανά θεματική ενότητα:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α

ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ 1.1.2016 – 31.12.2016

Η εξέλιξη και οι επιδόσεις του Ομίλου στη χρήση 2016 έχουν ως ακολούθως:

1. Επισκόπηση δραστηριοτήτων

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016 ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε με δώδεκα (12) ιδιόκτητα επιβατηγά - οχηματαγωγά πλοία εκ των οποίων τα τρία (3) δρομολογήθηκαν στην Αδριατική θάλασσα και τα εννέα (9) στην Ελληνική Ακτοπλοΐα. Επίσης, έχει ναυλώσει με μακροχρόνια σύμβαση, από τη χρήση 2015, το Blue Galaxy το οποίο δρομολογεί στη γραμμή Πειραιάς – Χανιά, Κρήτης.

Τα δρομολόγια των πλοίων σε ετήσια βάση μειώθηκαν σε ποσοστό 1,1% στην Ακτοπλοΐα και αυξήθηκαν σε ποσοστό 0,9% στην Αδριατική, σε σχέση με τη χρήση 2015.

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στη χρήση 2016 ανήλθε σε Ευρώ 268,61 εκατ. και τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) έφθασαν τα Ευρώ 70,03 εκατ. έναντι κύκλου εργασιών Ευρώ 277,63 εκατ. και κερδών προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) Ευρώ 80,70 εκατ. στη χρήση 2015.

Συνολικά, τα κέρδη μετά από φόρους του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 20,25 εκατ. έναντι κερδών Ευρώ 33,18 εκατ. στη χρήση 2015.

Οι ανωτέρω αποκλίσεις στον κύκλο εργασιών και τα αποτελέσματα σε σχέση με την προηγούμενη χρήση σχετίζονται σε σημαντικό βαθμό με τον αντίκτυπο των προσφυγικών ροών στα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου και των Δωδεκανήσων, καθώς και στον αυξανόμενο ανταγωνισμό στις ακτοπλοϊκές μεταφορές.

2. Αγορές που δραστηριοποιήθηκε ο Όμιλος και μεταφορικό έργο

Το μεταφορικό έργο του Ομίλου σημείωσε μείωση στους επιβάτες σε ποσοστό 10,2%, αύξηση στα Ι.Χ. οχήματα κατά 4,3% και αύξηση στα φορτηγά οχήματα κατά 7,4%. Ειδικότερα, το 2016 διακινήθηκαν με τα πλοία του Ομίλου συνολικά 4,04 εκατ. επιβάτες έναντι 4,50 εκατ. στη χρήση 2015, 601,72 χιλ. Ι.Χ. οχήματα έναντι 576,76 χιλ. το προηγούμενο έτος και 290,43 χιλ. φορτηγά οχήματα έναντι 270,39 χιλ. στη χρήση 2015. Τα συνολικά δρομολόγια των πλοίων μειώθηκαν κατά 0,7% σε σχέση με το 2015.

Στην Αδριατική θάλασσα και ειδικότερα στις γραμμές Πάτρα - Ηγουμενίτσα - Ανκόνα και Πάτρα – Ηγουμενίτσα - Μπάρι, ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε με τρία πλοία. Στην αγορά αυτή το μεταφορικό έργο των πλοίων Superfast XI, Superfast I και Superfast II (σε κοινοπραξία με την ANEK), μειώθηκε κατά 3,7% στους επιβάτες, κατά 0,8% στα Ι.Χ. οχήματα και κατά 1,3% στα φορτηγά οχήματα. Τα δρομολόγια των πλοίων στην Αδριατική αυξήθηκαν κατά 0,9% σε σχέση με το 2015.

Επισημαίνεται ότι η Attica Group συνεργάζεται με την ANEK στα πλαίσια της Κοινοπραξίας ANEK – SUPERFAST με την εκτέλεση συνδυασμένων δρομολογίων από πλοία των δύο εταιριών στις διεθνείς γραμμές της Αδριατικής θάλασσας (Ελλάδα – Ιταλία) καθώς και στις ακτοπλοϊκές γραμμές της Κρήτης. Η συνεργασία αυτή επέφερε περαιτέρω εξορθολογισμό της χωρητικότητας και διασφάλισε την καλή και απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των επιβατών και εμπορευμάτων στις εν λόγω γραμμές.

Στην Ελληνική Ακτοπλοΐα ο Όμιλος Attica δραστηριοποιήθηκε με δέκα πλοία στις γραμμές Πειραιάς – Κυκλαδες, Πειραιάς - Δωδεκάνησα, Πειραιάς – Κρήτη (σε κοινοπραξία με την ANEK) και Πειραιάς – Βόρειο Αιγαίο. Βάσει των στοιχείων της Εταιρίας το μεταφορικό έργο στη χρήση 2016 μειώθηκε κατά 10,8% στους επιβάτες, αυξήθηκε κατά 5,1% στα Ι.Χ. οχήματα και κατά 11,9% στα φορτηγά οχήματα. Τα δρομολόγια των πλοίων στην Ελληνική Ακτοπλοΐα μειώθηκαν κατά 1,1% σε σχέση με το 2015.

3. Οικονομικά αποτελέσματα Ομίλου

Για τη χρήση 2016, ο κύκλος εργασιών προέρχεται από την Ακτοπλοΐα σε ποσοστό 68,1% και από την Αδριατική θάλασσα σε ποσοστό 31,9% ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά στη χρήση 2015 ήταν για την Ακτοπλοΐα 71,4% και για την Αδριατική 28,6%.

Η δραστηριοποίηση του Ομίλου ανά γεωγραφική περιοχή έχει ως ακολούθως:

Στην Ακτοπλοΐα ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε στις γραμμές των Κυκλαδων, της Δωδεκανήσου, της Κρήτης και του Βορείου Αιγαίου όπου εκτέλεσαν δρομολόγια τα πλοία Blue Star Paros, Blue Star Naxos, Blue Star Delos, Blue Star Patmos, Blue Star 1, Blue Star 2, Blue Horizon, Blue Galaxy, Superfast XII και Διαγόρας (μέχρι τα μέσα Μαΐου 2016).

Στην αγορά αυτή ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στη χρήση 2016 ανήλθε σε Ευρώ 182,96 εκατ. έναντι Ευρώ 198,26 εκατ. στη χρήση 2015, σημειώνοντας μείωση σε ποσοστό 7,7% ενώ τα δρομολόγια των πλοίων μειώθηκαν σε ποσοστό 1,1% σε σχέση με τη χρήση 2015.

Στην Αδριατική θάλασσα ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε στις γραμμές Πάτρα - Ηγουμενίτσα – Ανκόνα, όπου εκτέλεσε δρομολόγια το πλοίο Superfast XI και Πάτρα - Ηγουμενίτσα - Μπάρι όπου δρομολογήθηκαν τα πλοία Superfast I και Superfast II.

Στην αγορά αυτή ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στη χρήση 2016 ανήλθε σε Ευρώ 85,65 εκατ. έναντι Ευρώ 79,36 εκατ. στη χρήση 2015, ενώ τα δρομολόγια των πλοίων αυξήθηκαν κατά 0,9% έναντι της χρήσης 2015. Η αγορά της Αδριατικής, μετά από μία μακρά φάση συρρίκνωσης, δείχνει σημαδία σταθεροποίησης. Επιπρόσθετα, σημειώνεται ένταση του ανταγωνισμού αφού πέραν της δραστηριοποίησης πλοίων με ξένη σημαία, τα οποία απολαμβάνουν νομοθετικές και διοικητικές ρυθμίσεις που τα επιτρέπουν να λειτουργούν με χαμηλότερο κόστος σε σύγκριση με τα πλοία που έχουν την ελληνική σημαία, επαναδραστηριοποίησηκαν, εποχιακά, πλοία μικρότερων εταιριών, λόγω κυρίως χαμηλότερου κόστους καυσίμων.

Λειτουργικά έξοδα και άλλοι λογαριασμοί

Στη χρήση 2016 το κόστος πωληθέντων του Ομίλου ανήλθε σε Ευρώ 187,76 εκατ. από Ευρώ 183,50 εκατ. στη χρήση 2015.

Το κόστος του λογαριασμού καύσιμα –λιπαντικά μειώθηκε το 2016 κατά Ευρώ 8,53 εκατ. λόγω κυρίως της μείωσης των τιμών των καυσίμων.

Τα έξοδα διοίκησης στη χρήση 2016 ανήλθαν σε Ευρώ 19,00 εκατ. έναντι Ευρώ 18,58 εκατ. στη χρήση 2015, ενώ τα έξοδα διάθεσης μειώθηκαν σε Ευρώ 18,79 εκατ. έναντι Ευρώ 20,05 εκατ. στη χρήση 2015.

Τα λοιπά έσοδα της χρήσης 2016 αυξήθηκαν σε Ευρώ 3,16 εκατ. έναντι Ευρώ 1,28 εκατ. στη χρήση 2015.

Στη χρήση 2016 προέκυψε κέρδος Ευρώ 2,05 εκατ. από αναστροφή απομειώσεων, οι οποίες αφορούν πλοία του Ομίλου (Ευρώ 3,05 εκατ. στη χρήση 2015). Οι απομειώσεις αυτές είχαν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα του Ομίλου, σε προηγούμενα έτη.

Τα λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα που αφορούν κατά κύριο λόγο πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής των καυσίμων, εμφανίζουν ζημίες Ευρώ 2,59 εκατ. έναντι ζημιών Ευρώ 5,43 εκατ. στη χρήση 2015.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 22,60 εκατ. από Ευρώ 21,20 εκατ. στη χρήση 2015 και αφορούν κατά κύριο λόγο τόκους ομολογιακών και μακροπρόθεσμων δανείων. Τα χρηματοοικονομικά έσοδα ανήλθαν σε Ευρώ 0,29 εκατ. έναντι Ευρώ 0,21 εκατ. στη χρήση 2015 και αφορούν έσοδα από τόκους καταθέσεων.

Επίσης, στη χρήση 2016 προέκυψαν ζημίες Ευρώ 2,41 εκατ. από τη νεοαποκτηθείσα εταιρία Africa Morocco Links (AML), η οποία ενοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, για πρώτη φορά.

Συνολικά, τα κέρδη μετά από φόρους του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 20,25 εκατ. έναντι κερδών Ευρώ 33,18 εκατ. στη χρήση 2015.

Το σύνολο των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου ελέγχονται κατά 100% από την μητρική εταιρία και συνεπώς δεν υφίστανται δικαιώματα μειοψηφίας στον Όμιλο.

Στην ανάλυση των αποτελεσμάτων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε έναν κλάδο με έντονη εποχικότητα στους επιβάτες και I.X. οχήματα, με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο με Σεπτέμβριο και χαμηλότερη τους μήνες Νοέμβριο με Φεβρουάριο. Αντίθετα η κίνηση των φορτηγών οχημάτων εμφανίζεται κατανεμημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με πολύ μικρότερη εποχικότητα.

4. Στοιχεία Ισολογισμού και ταμειακών ροών

Τα ενσώματα πάγια του Ομίλου ανέρχονται στις 31.12.2016 σε Ευρώ 547,91 εκατ. έναντι Ευρώ 565,52 εκατ. το 2015 και περιλαμβάνουν τα πλοία Superfast και Blue Star. Η μείωση των παγίων αφορά κατά κύριο λόγο τις αποσβέσεις περιόδου.

Ο λογαριασμός «Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού» αυξήθηκε σε Ευρώ 8,24 εκατ. από Ευρώ 1,29 εκατ. λόγω προκαταβολής για απόκτηση χρηματοοικονομικών μέσων.

Ο λογαριασμός «αποθέματα» που αφορά κατά κύριο λόγο πρώτες ύλες και καύσιμα –λιπαντικά των πλοίων, ανήλθε σε Ευρώ 3,54 εκατ. από Ευρώ 2,88 εκατ. στη χρήση 2015.

Ο λογαριασμός «ππελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις» ανήλθε σε Ευρώ 41,86 εκατ. από Ευρώ 41,99 εκατ. στη χρήση 2015.

Η αύξηση που παρουσιάζουν τα «Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού» (Ευρώ 33,43 εκατ. από Ευρώ 23,39 στη χρήση 2015), οφείλεται στην αύξηση του λογαριασμού «Χρεώστες διάφοροι» (Ευρώ 11,23 εκατ. από Ευρώ 3,00 εκατ. στη χρήση 2015), ο οποίος περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο απαιτήσεις του Ομίλου από τη νεοαποκτηθείσα εταιρία AML, η οποία ενοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου στις 31.12.2016 ανήλθαν σε Ευρώ 51,22 εκατ. έναντι Ευρώ 71,56 εκατ. στις 31.12.2015. Σημειώνεται ότι εντός του 2016 ο Όμιλος προχώρησε στην καταβολή ποσού Ευρώ 49,95 εκατ. για την αποπληρωμή μακροπρόθεσμων δανείων.

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου αυξήθηκε σε Ευρώ 401,59 εκατ. από Ευρώ 376,23 εκατ. στη χρήση 2015.

Ο Όμιλος στις 31.12.2016 έχει μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις Ευρώ 229,81 εκατ. έναντι Ευρώ 243,73 εκατ. στις 31.12.2015 και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις Ευρώ 25,64 εκατ. έναντι Ευρώ 41,53 εκατ. στις 31.12.2015.

Ο λογαριασμός «προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» στις 31.12.2016 ανέρχεται σε Ευρώ 18,06 εκατ. από Ευρώ 15,62 εκατ. στις 31.12.2015.

Ο λογαριασμός «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» ανήλθε στις 31.12.2016 σε Ευρώ 15,01 εκατ. έναντι Ευρώ 13,98 εκατ. στις 31.12.2015.

Ταμειακές ροές

Στη χρήση 2016 προέκυψαν θετικές ταμειακές ροές (εισροές) από τις λειτουργικές δραστηριότητες Ευρώ 45,82 εκατ. έναντι επίσης θετικών ταμειακών ροών Ευρώ 60,66 εκατ. στη χρήση 2015.

Από τις επενδυτικές δραστηριότητες προέκυψαν το 2016 εκροές Ευρώ 10,81 εκατ. έναντι εκροών Ευρώ 0,94 εκατ. το 2015.

Από τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες, ο Όμιλος το 2016 είχε εκροές Ευρώ 55,33 εκατ. (τα οποία συμπεριλαμβάνουν Ευρώ 49,95 εκατ. που καταβλήθηκαν για αποπληρωμή δανείων). Για τη χρήση 2015 ο Όμιλος είχε εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες Ευρώ 12,06 εκατ., από τα οποία Ευρώ 11,71 καταβλήθηκαν για εξοφλήσεις δανείων.

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες (Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης «ΕΔΜΑ»)

Ορισμένοι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες του Ομίλου παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	2016	2015
Γενική Ρευστότητα		
Σύνολο Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού	2,30	1,92
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		
Σχέση Ιδίων προς Ξένα Κεφάλαια	1,37	1,13
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		
Σύνολο Υποχρεώσεων		
Συντελεστής Μόχλευσης	0,34	0,36
Καθαρός Δανεισμός		
Συνολικά Απασχολούμενα Κεφάλαια		
Καθαρός Δανεισμός	2,92	2,65
EBITDA		

Ορισμοί/ συμφωνίες ΕΔΜΑ

Οι δείκτες **Γενικής Ρευστότητας** και **Ιδία προς Ξένα Κεφάλαια**, προκύπτουν από κονδύλια του Ισολογισμού του Ομίλου. Το **EBITDA** (κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων) εξυπηρετεί στην καλύτερη ανάλυση των λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Ο **Συντελεστής Μόχλευσης** χρησιμοποιείται για να αξιολογηθεί η κεφαλαιακή διάρθρωση του Ομίλου και η δυνατότητα μόχλευσης. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται προσθέτοντας στα μακροπρόθεσμα δάνεια το βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων και τα βραχυπρόθεσμα δάνεια, και αφαιρώντας από το σύνολο τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια υπολογίζονται προσθέτοντας στον καθαρό δανεισμό τα ίδια κεφάλαια.

Ο δείκτης **Καθαρός δανεισμός προς EBITDA** χρησιμοποιείται ως ένα ακόμη εργαλείο σχεδιασμού της κατάλληλης κεφαλαιακής διάρθρωσης του Ομίλου σε σχέση με τον βαθμό ικανότητας του να παράγει ταμειακές ροές και λειτουργικά κέρδη. Ο υπολογισμός του δείκτη προκύπτει από τις ανωτέρω αναφορές μας για τους λοιπούς δείκτες ΕΔΜΑ.

5. Οικονομικά αποτελέσματα μητρικής εταιρίας

Η Attica A.E. Συμμετοχών είναι αμιγώς εταιρία συμμετοχών και τα έσοδά της προέρχονται κατά κύριο λόγο από τις συμμετοχές της και από τόκους.

Η Εταιρία συμμετείχε σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των κατά 100% θυγατρικών εταιριών Superfast ONE INC, Superfast TWO INC, Superfast ENDEKA INC και NORDIA N.E. με τα ποσά των Ευρώ 3,9 εκατ., Ευρώ 3,9 εκατ., Ευρώ 3,7 εκατ. και Ευρώ 49,0 χιλ. αντίστοιχα. Το σύνολο της συμμετοχής της Εταιρίας σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών εταιριών στη χρήση 2015 ανήλθε Ευρώ 5,3 εκατ.

Η κατά 100% θυγατρική εταιρία Blue Star Ferries Ναυτιλιακή Α.Ε. επέστρεψε στην Εταιρία με μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου ποσό ύψους Ευρώ 22,6 εκατ. Στη χρήση 2015 υπήρξε αντίστοιχη επιστροφή κεφαλαίου ύψους Ευρώ 2,5 εκατ.

Οι συμμετοχές της Εταιρίας στις 31.12.2016 ανήλθαν σε Ευρώ 507,81 εκατ. έναντι Ευρώ 540,79 εκατ. στις 31.12.2015. Η Εταιρία αποτιμά τις συμμετοχές της στην εύλογη αξία. Στη χρήση 2016, από την αποτίμηση της συμμετοχής της στις κατά 100% θυγατρικές της εταιρίες προέκυψε ζημία ύψους Ευρώ 77 χιλ., με την οποία επιβαρύνθηκαν τα αποτελέσματα χρήσης.

Τα έξοδα διοίκησης της Εταιρίας το 2016 ανήλθαν σε Ευρώ 1,04 εκατ. έναντι Ευρώ 1,00 εκατ. στη χρήση 2015.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, για τη χρήση 2016 η Εταιρία είχε ζημίες Ευρώ 1,10 εκατ. έναντι κερδών Ευρώ 1,35 εκατ. στη χρήση 2015.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της Εταιρίας ανήλθαν στις 31.12.2016 σε Ευρώ 1,23 εκατ. έναντι Ευρώ 13 χιλ. στις 31.12.2015.

Τα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας ανήλθαν σε Ευρώ 508,95 εκατ. έναντι Ευρώ 532,00 εκατ. στις 31.12.2015.

Η Εταιρία δεν έχει μακροπρόθεσμο, ούτε βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

Η Εταιρεία δεν κατέχει ίδιες μετοχές. Επίσης δεν κατέχουν μετοχές της Attica A.E. Συμμετοχών οι θυγατρικές της εταιρίες.

Οι εταιρίες στις οποίες συμμετέχει η Attica A.E. Συμμετοχών, τα βασικά στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου καθώς και οι λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος περιγράφονται αναλυτικά στις «Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων» οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΟΜΙΛΟΥ

Τα σημαντικά γεγονότα κατά τη διάρκεια του 2016 και μεταγενέστερα, έως την ημερομηνία δημοσιοποίησης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων έχουν ως ακολούθως:

Στις 7 Ιανουαρίου 2016 ο Όμιλος ανακοίνωσε ότι η Blue Star Ferries διακρίθηκε στα βραβεία Energy Mastering Awards λαμβάνοντας Silver Award στην κατηγορία Energy Efficiency Management – Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, για το σχέδιο «Blue Star Ferries Καινοτόμες Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας». Το σχέδιο αφορούσε την πιλοτική εφαρμογή και λειτουργία εγκατάστασης φωτοβολταικής μονάδας στο πλοίο Blue Star Delos με αποτέλεσμα τη μείωση της κατανάλωσης καυσίμων καθώς και των εκπομπών αέριων ρύπων.

Τον Απρίλιο 2016 ο Όμιλος πέτυχε διπλή διάκριση στα Tourism AWARDS 2016. Στην τελετή απονομής που πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, οι εταιρίες του Ομίλου βραβεύθηκαν ως ακολούθως:

- Gold βραβείο στην BLUE STAR FERRIES στην κατηγορία «Υποστήριξη τοπικών κοινοτήτων / Δράσεις EKE – Πρόγραμμα Πρώτων Βοηθειών»,
- Silver βραβείο στη SUPERFAST FERRIES στην κατηγορία «Εταιρική ταυτότητα / Διαχείριση εταιρικής φήμης / Branding» για τα «20 Χρόνια SUPERFAST FERRIES».

Στις 16 Ιουνίου 2016 ο Όμιλος ανακοίνωσε την επίτευξη συμφωνίας με την Τράπεζα «BMCE Bank Of Africa Group (BMCE)» του Μαρόκου για την έναρξη δρομολογίων σε θαλάσσιες συνδέσεις μεταξύ Μαρόκου και Ηπειρωτικής Ευρώπης μέσω της νεοσυσταθείσας εταιρίας «Africa Morocco Links (AML)» με έδρα το Μαρόκο. Η συνεργασία ξεκίνησε με τη δρομολόγηση από την AML δύο επιβατηγών οχηματαγωγών πλοίων. Διευκρινίζεται ότι η υπογραφή των τελικών συμβατικών εγγράφων και η απόκτηση του ποσοστού 49% στην AML ολοκληρώθηκε στις 28/10/2016.

Στις 29.6.2016 η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας ενέκρινε, μεταξύ άλλων θεμάτων, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και την απαλλαγή των μελών του Δ.Σ. για τα πεπραγμένα της χρήσης 2015, την εκλογή των μελών της Επιτροπής Ελέγχου και εξέλεξε νέο Διοικητικό Συμβούλιο, λόγω λήξης της θητείας του προηγούμενου, ως ακολούθως: Κυριάκος Μάγειρας (Πρόεδρος, εκτελεστικό μέλος), Μιχάλης Σακέλλης (Αντιπρόεδρος, μη εκτελεστικό μέλος), Σπυρίδων Πασχάλης (Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος), Ηρακλής Σιμιτσιδέλλης (Εκτελεστικό μέλος), Γεώργιος Ευστρατιάδης (Μη εκτελεστικό μέλος), Εμμανουήλ Ξανθάκης (Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος), Αλέξανδρος Εδιπίδης (Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος).

Στις 29.6.2016 η Attica ανακοίνωσε ότι στα πλαίσια κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της γραμμής Tanger Med (Μαρόκο) – Algeciras (Ισπανία) από την «Africa Morocco Links (AML) επετεύχθη συμφωνία μεταξύ της Attica και της AML για την πώληση του πλοίου ΔΙΑΓΟΡΑΣ στην AML και την επαναγορά του από την Attica έναντι ισόποσου τιμήματος.

Στις 21.11.2016 ο Όμιλος ανακοίνωσε την διάκριση του για δεύτερη συνεχόμενη χρονία ως «True Leader», Όμιλος – Ηγέτης, στα πλαίσια του ομώνυμου θεσμού της ICAP Group. Η ICAP Group, η μοναδική εταιρεία αναγνωρισμένη ως Credit Rating Agency από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την αντίστοιχη Ευρωπαϊκή αρμόδια αρχή (ESMA – European Securities and Markets Authority), από το 2011 αναδεικνύει τις Εταιρείες και τους Ομίλους – Ηγέτες βασιζόμενη σε τέσσερα μετρήσιμα κριτήρια, ήτοι Κερδοφορία, Αύξηση Προσωπικού, υψηλή Πιστοληπτική Ικανότητα (ICAP Score) και κορυφαία θέση στον Κλάδο.

Στις 8.12.2016 ο Όμιλος ανακοίνωσε την υπογραφή μνημονίου συνεργασίας με την Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (ΔΕΠΑ) για το υγροποιημένο φυσικό αέριο. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της προσπάθειας για τη διεύρυνση της αποκεντρωμένης χρήσης του φυσικού αερίου και την προώθηση του LNG στη ναυτιλία, υπεγράφη μνημόνιο συνεργασίας (MOU) της Attica A.E. Συμμετοχών (Attica Group) με τη ΔΕΠΑ για τη χρήση υγροποιημένου φυσικού αερίου από επιβατηγά πλοία. Οι δύο εταιρίες θα προβούν στην από κοινού μελέτη των παραμέτρων και των προϋποθέσεων για τη χρησιμοποίηση του LNG σε πλοία του στόλου της Attica Group και με βάση τα συμπεράσματα που θα προκύψουν θα αποφασίσουν την περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας τους.

Στις 3.1.2017 ο Όμιλος ανακοίνωσε την έκδοση του 7ου Απολογισμού Εταιρικής Υπευθυνότητας σε επίπεδο συμφωνίας “Core”, με βάση τις διεθνείς οδηγίες G4 του Global Reporting Initiative.

Στις 13.2.2017 η Εταιρία ανακοίνωσε την παραίτηση του Ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ., κ. Αλέξανδρου Εδιπίδη.

Στις 14.2.2017 η Attica Group ανακοίνωσε τη Χρυσή διάκρισή της στα Transport & Logistics AWARDS 2017 by ΠΑΕΓΑΕ που διοργανώθηκαν από το Supply Chain Institute και τη Boussias Communications. Η Χρυσή διάκριση απονεμήθηκε για τη δημιουργία των προϊόντων Eurail και Interrail Greek Islands Pass. Πρόκειται για κάρτες συνδυασμένης μεταφοράς τρένου και πλοίου οι οποίες επιτρέπουν στους κατόχους τους να ταξιδεύουν σε διαδοχικούς προορισμούς καταβάλλοντας έναν κοινό ναύλο.

Στις 20.3.2017 συνεδρίασε το Διοικητικό Συμβούλιο και όρισε το Μη Εκτελεστικό Μέλος κ. Μιχάλη Σακέλλη, ως Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος καθώς και ως μέλος της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, σε αναπλήρωση του παραιτηθέντος Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού Μέλους κ. Αλέξανδρου Εδιπίδη.

Κατά την ίδια συνεδρίαση επανακαθορίστηκαν οι αρμοδιότητες των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ως ακολούθως: Κυριάκος Δ. Μάγειρας (Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος), Μιχάλης Γ. Σακέλλης (Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος), Σπυρίδων Χ. Πασχάλης (Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος), Ηρακλής Ι. Σιμιτσιδέλλης (Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος), Γεώργιος Ε. Ευστρατιάδης (Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος), Εμμανουήλ Δ. Ξανθάκης (Σύμβουλος, Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος). Μετά την ως άνω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τους κ.κ. Εμμανουήλ Ξανθάκη (Πρόεδρο), Μιχάλη Σακέλλη και Γεώργιο Ευστρατιάδη.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2017

Οι βασικοί παράγοντες που θα επηρεάσουν την πορεία και την εξέλιξη του κύκλου εργασιών του Ομίλου το 2017 είναι, μεταξύ άλλων, η κατάσταση της Ελληνικής Οικονομίας, ο βαθμός επηρεασμού της εγχώριας τουριστικής κίνησης ως αποτέλεσμα της συνεχόμενης μείωσης του διαθέσιμου εισοδήματος και η εξέλιξη των τιμών των καυσίμων. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι η μέση τιμή καυσίμων το α' δίμηνο του 2017 είναι υψηλότερη κατά 82% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους. Ως αντιστάθμισμα, ο Όμιλος θα μπορούσε να ενισχύσει τον κύκλο εργασιών του από την προβλεπόμενη αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς τη χώρα μας.

Η Διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί σε συνεχή βάση τους προαναφερόμενους παράγοντες και σχεδιάζει ενέργειες βελτιστοποίησης των αποδόσεων του Ομίλου στη βάση των δεδομένων που προκύπτουν.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρία κατήρτισε και εφαρμόζει Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το ν.3873/2010 και τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Εταιρίας www.attica-group.com.

2. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρία επιπλέον των προβλέψεων του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου

▪ Υπάρχει διαχωρισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ του Προέδρου του Δ.Σ. και του Διευθύνοντος Συμβούλου.

3. Κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων σχετικά με τη διαδικασία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου περιλαμβάνει το σύνολο των πολιτικών, διαδικασιών, καθηκόντων και συμπεριφορών τα οποία τίθενται σε εφαρμογή από το Δ.Σ., τη Διοίκηση και το ανθρώπινο δυναμικό και έχουν στόχους:

- Την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της Εταιρίας,
- Τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της παρεχόμενης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- Τη συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς.

Η επάρκεια του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρίας, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος εσωτερικού ελέγχου για την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων αξιολογείται και ελέγχεται από τη Διοίκηση της Εταιρίας η οποία δίδει και τις κατευθυντήριες γραμμές για επί μέρους ελέγχους. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την τελική ευθύνη ορισμού του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και την παρακολούθηση της επάρκειας αυτού.

Η Εταιρία έχει επενδύσει σημαντικά κεφάλαια στην μηχανοργάνωση των δραστηριοτήτων του Ομίλου. Ειδικότερα λειτουργεί πάνω από μία δωδεκαετία ολοκληρωμένο σύστημα (ERP) το mySAP της SAP το οποίο καλύπτει όλες τις λειτουργίες της Εταιρίας και του Ομίλου, εξασφαλίζει ενιαία πληροφόρηση σε πραγματικό χρόνο και εγγυάται τη σωστή τήρηση των διαδικασιών όπως έχουν οριστεί από τη Διοίκηση.

Υπάρχει σύνδεση του συστήματος ERP με τα συστήματα κρατήσεων διασφαλίζοντας έτσι την αυτοματοποιημένη ροή των εσόδων. Μέσω του ERP πραγματοποιούνται επίσης οι προμήθειες του Ομίλου, καταχωρούνται όλα τα έξοδα λειτουργίας των πλοίων καθώς και τα διοικητικά έξοδα βάσει κανόνων και διαδικασιών που ορίζονται από τη Διοίκηση και ελέγχονται από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου. Επίσης εντός του ERP υπάρχουν ολοκληρωμένα προγράμματα διαχείρισης του υπαλληλικού προσωπικού και των πληρωμάτων.

Από τη χρήση 2016 ο Όμιλος άρχισε να υλοποιεί την πρώτη φάση αναβάθμισης του SAP με την ανάλυση και καταγραφή των υφιστάμενων επιχειρησιακών διαδικασιών. Σκοπός του έργου είναι η βελτιστοποίηση των διαδικασιών μαζί με τα best business practices στο νέο SAP HANA. Το S/4 HANA αποτελεί τη νέα σουίτα εφαρμογών 4^{ης} γενιάς της SAP και είναι ένα εντελώς νέο προϊόν αναπτυγμένο και σχεδιασμένο σύμφωνα με τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις. Με την υλοποίηση του S/4 HANA ο Όμιλος στοχεύει:

- Στη δυνατότητα ενοποιημένης διαχείρισης όλων των συστημάτων του σε μία πλατφόρμα,
- Στην εξοικονόμηση του συνολικού κόστους διαχείρισης εξοπλισμού (Hardware) του Ομίλου,
- Στην απλοποίηση και εκθετική βελτίωση στους χρόνους επεξεργασίας των δεδομένων επιτυγχάνοντας άμεσο reporting,
- Στην ευκολία του «επιχειρείν» στην ψηφιακή οικονομία.

Σε όλα τα στάδια των διαφόρων λειτουργιών υπάρχουν δικλείδες ασφαλείας και πραγματοποιούνται έλεγχοι από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου βάσει ετήσιου πλάνου ελέγχου ή κατόπιν αιτήματος της Διοίκησης ή και της Επιτροπής Ελέγχου.

Τα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου προκύπτουν από το ERP αυτοματοποιημένα. Περαιτέρω επεξεργασία των οικονομικών στοιχείων ή ανάλυσή τους γίνεται μέσω προτύπων εγκεκριμένων από τη Διοίκηση. Η Εταιρία έχει λάβει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την διασφάλιση της ενδοεταιρικής διακίνησης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης καθώς και κατά τη δημοσιοποίηση της.

Στον Κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης περιλαμβάνονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου τη διαχείριση κινδύνων και την εποπτεία λειτουργίας της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου.

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες

Το Διοικητικό Συμβούλιο με απόφασή του έχει παράσχει σε ανώτατα στελέχη την εξουσία εκπροσώπησης της Εταιρίας. Περαιτέρω όρισε σε συγκεκριμένα ανώτατα και ανώτερα στελέχη εγκριτικά όρια για τραπεζικές πράξεις – συναλλαγές.

Διαχείριση κινδύνων

Η Εταιρία έχει προβεί στη δημιουργία Μητρώου Κινδύνων, μετά την αναγνώριση και κατάταξη των διαφόρων πηγών κινδύνων που μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την επίτευξη των στόχων της.

Οι κίνδυνοι κατηγοριοποιήθηκαν, ορίστηκε η συγγενής με τον κίνδυνο λειτουργική μονάδα και αξιολογήθηκαν με βάση την πιθανότητα να συμβεί το γεγονός και το βαθμό επίπτωσης που θα έχει στη δραστηριότητα της Εταιρίας και του Ομίλου. Η Διοίκηση έχει υιοθετήσει το Μητρώο Κινδύνων προκειμένου να παρακολουθούνται συστηματικά και να λαμβάνονται αποφάσεις για τον τρόπο διαχείρισης κινδύνων που επιδρούν στην αποτελεσματικότητα της Εταιρίας.

Το μητρώο κινδύνων επικαιροποιείται τουλάχιστον ανά έτος λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές συγκυρίες οι οποίες δύναται να επηρεάσουν τη λειτουργικότητα και αποδοτικότητα του Ομίλου.

4. Πληροφοριακά στοιχεία (γ), (δ), (στ), (η) και (θ) του άρθρου 10, παράγραφος 1 της οδηγίας 2004/25/EK

Σημαντικό μέρος των πληροφοριών των στοιχείων (γ), (δ), (στ) και (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/EK περιλαμβάνονται στην Ενότητα Ζ «ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (άρθρο 4, παρ. 7 & 8 του ν.3556/2007). Επιπρόσθετα:

Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του ανωτέρω στοιχείου (δ), δεν υφίστανται κανενός είδους τίτλοι της Εταιρίας οι οποίοι να παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου στους κατόχους.

Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του ανωτέρω στοιχείου (στ), δεν υφίσταται κανενός είδους περιορισμός στα δικαιώματα ψήφου.

Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του ανωτέρω στοιχείου (η), η τροποποίηση του καταστατικού της Εταιρίας προϋποθέτει την παροχή έγκρισης από τη Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει. Ο διορισμός των μελών του Δ.Σ. γίνεται από τη Γ.Σ. κατόπιν σχετικής πρότασης του Δ.Σ. Σε περίπτωση αντικατάστασης μέλους του Δ.Σ. η απόφαση λαμβάνεται από το Δ.Σ. και υποβάλλεται προς επικύρωση στην επόμενη Γ.Σ.

5. Πληροφοριακά στοιχεία για τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρίας, συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Οι αποφάσεις της Γ.Σ. υποχρεώνουν όλους τους μετόχους, ακόμα και αυτούς που αποουσιάζουν ή διαφωνούν. Στη Γ.Σ. δικαιούνται να συμμετέχουν οι μέτοχοι, είτε αυτοπροσώπως είτε δια νομίμως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, σύμφωνα με την εκάστοτε προβλεπόμενη νόμιμη διαδικασία.

Το Δ.Σ. διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι ενημερώνονται για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Ειδικότερα, σχετικά με την προετοιμασία της Γ.Σ., σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Νόμου 3884/2010, η Εταιρία αναρτά στην ιστοσελίδα της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γ.Σ. πληροφορίες σχετικά με:

- την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων,
- τους βασικούς κανόνες συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και των προθεσμιών εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν,
- τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου,
- την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφιση καθώς και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων,
- το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρίας, ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο εσωτερικός ελεγκτής καθώς και ο τακτικός ελεγκτής παρίστανται στη Γ.Σ, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι.

Κατά τις συνεδριάσεις της Γ.Σ. προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος ή αν αυτός κωλύεται ο Αντιπρόεδρος ή αν αυτός κωλύεται ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο πρεσβύτερος από τα μέλη του Δ.Σ. Χρέη Γραμματέα εκτελεί προσωρινά αυτός που ορίζεται από τον Πρόεδρο.

Μετά την έγκριση του καταλόγου των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου, η Συνέλευση προχωρεί στην εκλογή του Προέδρου και ενός Γραμματέα που εκτελεί και χρέη ψηφοφολέκτη. Οι αποφάσεις της Γ.Σ. λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και της προβλέψεις του Καταστατικού της Εταιρίας.

Στη Γ.Σ. συμμετέχει κάθε μέτοχος που εμφανίζεται με την ιδιότητα αυτή στα αρχεία του φορέα στον οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Εταιρίας. Η άσκηση των εκτελεστικών δικαιωμάτων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία δεν προϋποθέτει την δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας.

6. Πληροφοριακά στοιχεία για το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και τις Επιτροπές του

Σύνθεση & Τρόπος Λειτουργίας Δ.Σ.

Η Εταιρία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούμενο, σύμφωνα με το Καταστατικό, από τρία (3) κατ' ελάχιστο έως εννέα (9) μέλη που εκλέγονται από τη Γ.Σ. για δύο (2) χρόνια.

Η εκλογή του Δ.Σ. έγινε στην Τακτική Γενική συνέλευση της 29^{ης} Ιουνίου 2016 και η θητεία του λήγει με την Τακτική Γενική Συνέλευση που θα συνέλθει μέχρι την 30^η Ιουνίου 2018.

Η σύνθεση του Δ.Σ. της Εταιρίας στις 31.12.2016 και οι αρμοδιότητες των μελών του Δ.Σ. έχουν ως ακολούθως:

Κυριάκος Δ. Μάγειρας Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος
Μιχάλης Γ. Σακέλλης Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σπυρίδων Χ. Πασχάλης Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Ηρακλής Ι. Σιμιτσιδέλλης Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Ε. Ευστρατιάδης Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Δ. Ξανθάκης Σύμβουλος, Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Θ. Εδιπίδης Σύμβουλος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Κατά τη διάρκεια του 2017 προέκυψαν οι ακόλουθες μεταβολές στη σύνθεση και τις αρμοδιότητες του Δ.Σ.:

- α) Τον Φεβρουάριο παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο το Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος, κ. Αλέξανδρος Εδιπίδης.
β) Στις 20 Μαρτίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τον ορισμό του κ. Μιχάλη Σακέλλη ως Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού Μέλους, καθώς και ως Μέλος της Επιπροπής Ελέγχου, σε αναπλήρωση του παραιτηθέντος Μέλους κ. Αλέξανδρου Εδιπίδη. Κατά την ίδια συνεδρίαση επανακαθορίστηκαν οι αρμοδιότητες των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ως ακολούθως:

Κυριάκος Δ. Μάγειρας	Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος
Μιχάλης Γ. Σακέλλης	Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σπυρίδων Χ. Πασχάλης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Ηρακλής Ι. Σιμιτσιδέλλης	Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Ε. Ευστρατιάδης	Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Δ. Ξανθάκης	Σύμβουλος, Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος

Μετά την ως άνω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τους κ.κ. Εμμανουήλ Ξανθάκη (Πρόεδρο), Μιχάλη Σακέλλη και Γεώργιο Ευστρατιάδη.

Μετά από κάθε εκλογή το νέο Δ.Σ. συνέρχεται αμέσως και εκλέγει από τα μέλη του για ολόκληρη τη θητεία του τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο καθώς και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και εφόσον κριθεί απαραίτητο Εντεταλμένο Σύμβουλο. Σε περίπτωση κωλύματος του Προέδρου τον αναπληρώνει ο Αντιπρόεδρος ή ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο Εντεταλμένος Σύμβουλος ή ο Σύμβουλος που ορίζεται από το Δ.Σ. Ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του προϊσταται των συνεδριάσεων του Συμβουλίου και διευθύνει τις εργασίες του.

Το Δ.Σ. συνέρχεται όταν ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος ή ο Διευθύνων Σύμβουλος ή τυχόν ο Εντεταλμένος Σύμβουλος ή δύο άλλοι Σύμβουλοι ζητήσουν τη σύγκλισή του. Το Δ.Σ. μπορεί να συνεδριάζει με τηλεδιάσκεψη.

Σύμβουλος που απουσιάζει μπορεί να εκπροσωπείται από άλλο Σύμβουλο. Κάθε Σύμβουλος μπορεί να εκπροσωπεί ένα μόνο Σύμβουλο που απουσιάζει, εφόσον εξουσιοδοτηθεί με ειδική εντολή.

Σε περίπτωση αποχώρησης Συμβούλου πριν από τη λήξη του χρόνου της υπηρεσίας του για οποιοδήποτε λόγο, εάν οι Σύμβουλοι που απομένουν μετά την αποχώρηση αυτή είναι τουλάχιστον τρεις και ο αριθμός τους υπερβαίνει το ήμισυ των μελών όπως έχει πριν την επέλευση των ανωτέρω γεγονότων, δεν είναι υποχρεωτική η αντικατάσταση του Συμβούλου που αποχώρησε αλλά αποφασίζει σχετικά το Συμβούλιο και προβαίνει σε εκλογή αντικαταστάτη όποτε κρίνει αυτό σκόπιμο.

Τα μέλη του Δ.Σ. έχουν το δικαίωμα να ζητούν από τη Διοίκηση μέσω του Διευθύνοντος Συμβούλου κάθε πληροφορία που θεωρούν απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή.

Οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντες ή αντιπροσωπεύονται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου του Δ.Σ. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου πιστοποιούνται με πρακτικά που εγγράφονται στο βιβλίο που τηρείται γι' αυτό το σκοπό και υπογράφονται από τους Συμβούλους που ήταν παρόντες στην συνεδρίαση.

Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου

Η σύσταση της Επιτροπής Ελέγχου γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων στο πλαίσιο της εφαρμογής του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου και των διατάξεων περί εταιρικής διακυβέρνησης. Η Επιτροπή Ελέγχου αναφέρεται στο Δ.Σ.

Κύριος σκοπός της Επιτροπής είναι η υποβοήθηση του Δ.Σ. στην άσκηση των εποπτικών καθηκόντων του, στην εξασφάλιση της διαφάνειας στις εταιρικές δραστηριότητες και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων και ευθυνών του έναντι των μετόχων και των αρχών εποπτείας. Το άρθρο 44 παρ. 3 του πρόσφατου νόμου 4449/24.1.2017 προσδιορίζει τις αρμοδιότητες, μεταξύ άλλων, της Επιτροπής Ελέγχου.

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Τα μέλη της Επιτροπής είναι τρία (δύο ανεξάρτητα μη εκτελεστικά και ένα μη εκτελεστικό μέλος).

Η διάρκεια της θητείας των μελών της Επιτροπής είναι ανάλογη της θητείας του Δ.Σ.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το τρίμηνο σε ημερομηνίες που καθορίζονται αναλόγως της εξέλιξης των θεμάτων. Μπορούν επίσης να πραγματοποιηθούν έκτακτες συνεδριάσεις. Στη συνεδρίαση μετέχουν τα μέλη της Επιτροπής, ο υπεύθυνος Εσωτερικού Ελέγχου και, εάν κριθεί απαραίτητο, μέλη της Διοίκησης και Διευθυντικά στελέχη για παροχή πρόσθετης ενημέρωσης. Η Επιτροπή τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεων.

Πολιτική ίσων ευκαιριών και πολυμορφίας που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα:

Η Attica Group παρέχει ίσες ευκαιρίες για όλους τους εργαζόμενους και τους υποψηφίους, σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας χωρίς οποιοσδήποτε περιορισμό πρόσβασης σχετικά με το φύλο, την ηλικία, το χρώμα, την εθνικότητα ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό προστατεύεται από το νόμο.

Στους εργαζόμενους μας καλλιεργούμε ένα εργασιακό περιβάλλον με κλίμα σεβασμού, ισότητας, ασφάλειας και αξιοκρατίας και προσφέρουμε ευκαιρίες εκπαίδευσης, ώστε να παρέχουμε τις καλύτερες δυνατές συνθήκες εργασίας και εξέλιξης. Επίσης δουλεύουμε συνειδητά για να εμπεδώσουμε την εταιρική υπευθυνότητα σε κάθε πράξη των εργαζομένων μας.

Στην προσπάθεια που καταβάλουμε για επέκταση των δραστηριοτήτων σε νέες αγορές προσλαμβάνουμε στελέχη στις δομές που δημιουργούμε με αξιοκρατικά κριτήρια στοχεύοντας σε μία βιώσιμη ανάπτυξη, αφήνοντας παράλληλα θετικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα και λειτουργώντας προς όφελος των συνεργατών και των τοπικών κοινωνιών.

Στα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Εταιρίας και του Ομίλου δεν υπάρχει οποιοσδήποτε περιορισμός πρόσβασης σχετικά με το φύλο, την ηλικία ή την εθνικότητα των υποψηφίων στελεχών ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό προστατεύεται από το νόμο. Οι υποψήφιοι σε κάθε όργανο της Εταιρίας ή των εταιριών του Ομίλου θα πρέπει να διαθέτουν, επαρκή γνώση και εμπειρία στον κλάδο που δραστηριοποιείται ο "Ομιλος, τα κατάλληλα προσόντα καθώς και τις δεξιότητες εκείνες που θα υποστηρίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη των εργασιών και της αξίας του Ομίλου. Επιπρόσθετα, στα προαναφερόμενα όργανα συμμετέχουν στελέχη που κομίζουν σε κάθε τους πράξη τις αξίες του Ομίλου μας που είναι: η Ακεραιότητα, η Διαφάνεια, η Αξιοπιστία, η Ποιότητα, η Καινοτομία και η Εταιρική Υπευθυνότητα.

Η ποικιλομορφία στη στελέχωση των οργάνων, ιδιαίτερα ως προς το πολιτιστικό και εκπαιδευτικό υπόβαθρο είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για τον Όμιλο διότι προσδίδει, μεταξύ άλλων, την απαραίτητη γνώση των ιδιαιτεροτήτων στις αγορές που δραστηριοποιούμαστε, επιτρέπει τη διεύρυνση των εμπειριών των στελεχών του Ομίλου μας και μακροπρόθεσμα συμβάλλει στη μεγιστοποίηση των αποδόσεων του ανθρώπινου στελεχιακού δυναμικού.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αφορούν τις δραστηριότητες του Ομίλου μας:

Οι οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα μας, η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος και άλλοι αστάθμητοι παράγοντες περιορίζουν τη διακίνηση επιβατών και οχημάτων

Η συνεχιζόμενη στασιμότητα της Ελληνικής οικονομίας, οι συνεχιζόμενοι περιορισμοί στη κίνηση κεφαλαίων, η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος σημαντικής μερίδας πληθυσμού, είναι παράγοντες που δεν μπορούν να ελεγχθούν και επηρεάζουν σημαντικά τη διακίνηση επιβατών και οχημάτων.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31.12.2016 ανέρχεται σε Ευρώ 255,44 εκατ. (Ευρώ 285,26 εκατ. στις 31.12.2015) εκ των οποίων Ευρώ 229,81 εκατ. είναι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (Ευρώ 243,73 εκατ. στις 31.12.2015) και Ευρώ 25,64 εκατ. είναι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση (Ευρώ 41,53 εκατ. στις 31.12.2015).

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση μέσω συστηματικής παρακολούθησης των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων εισπράξεων. Παράλληλα ο Όμιλος παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας μελετώντας προσεκτικά την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με σκοπό να διατηρεί μια ισορροπία μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας (βλέπε επίσης παρακάτω ενότητα «Πρόσθετοι κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα»).

Κίνδυνος διακύμανσης τιμών καυσίμων

Ο Όμιλος, όπως το σύνολο των εταιριών που δραστηριοποιούνται στο ναυτιλιακό κλάδο, επηρεάζεται σημαντικά από τη διακύμανση των τιμών των καυσίμων. Επισημαίνεται ότι το κόστος των ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών είναι με μεγάλη διαφορά το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος. Μία αύξηση ή μείωση στην τιμή των καυσίμων κατά 10% σε ετήσια βάση θα είχε επίδραση στα αποτελέσματα και στην καθαρή θέση του Ομίλου κατά Ευρώ 6,3 εκατ. περίπου.

Η Διοίκηση του Ομίλου επιχειρεί να αντισταθμίσει ένα μέρος της αβεβαιότητας στην εξέλιξη της τιμής των καυσίμων λαμβάνοντας θέσεις αντιστάθμισης του κινδύνου στην αγορά παραγώγων προϊόντων.

Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Ο τραπεζικός δανεισμός του Ομίλου είναι σε Ευρώ και υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου. Για παράδειγμα, μία μεταβολή σε ετήσια βάση κατά 1% στο επιτόκιο θα είχε επίδραση στα αποτελέσματα και την καθαρή θέση του Ομίλου κατά Ευρώ 2,6 εκατ. περίπου.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ. Ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο βαθμό που τα ναυτιλιακά καύσιμα που αγοράζει για τη λειτουργία των πλοίων του διαπραγματεύονται διεθνώς σε Δολάρια Η.Π.Α. Επίσης ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες λόγω της συμμετοχής του στην AML όπου το νόμισμα της είναι σε Dirhams Μαρόκου.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου όμως, λόγω του μεγάλου αριθμού πελατών, εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο και για το λόγο αυτό έχει αναπτύξει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών. Ειδικότερα, έχει ορίσει πιστωτικά όρια και συγκεκριμένους όρους πιστωτικής πολιτικής για όλες τις κατηγορίες των πελατών του ενώ παράλληλα, με σκοπό την καλύτερη εξασφάλισή του, έχει λάβει εγγυητικές επιστολές τραπέζης από τους μεγαλύτερους κεντρικούς πράκτορες έκδοσης εισιτηρίων. Επίσης, παρακολουθεί τα υπόλοιπα των πελατών του και εξετάζει την περίπτωση σχηματισμού προβλέψεων. Συνεπώς, τυχόν αδυναμία πελατών να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, ενδεχομένως να επηρεάσει τα αποτελέσματα του Ομίλου μέσω δημιουργίας αντίστοιχων προβλέψεων (βλέπε επίσης παρακάτω ενότητα «Πρόσθετοι κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα»).

Ο Όμιλος έχει σημαντικές δανειακές υποχρεώσεις λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων του

Ο Όμιλος έχει σημαντικές δανειακές υποχρεώσεις δεδομένου ότι οι επενδύσεις για την απόκτηση πλοίων απαιτούν σημαντικού ύψους κεφάλαια τα οποία, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική στον ναυτιλιακό κλάδο, χρηματοδοτούνται σε μεγάλο βαθμό με τραπεζικό δανεισμό.

Η ικανότητα του Ομίλου να εξυπηρετεί και να αποπληρώνει τα δάνεια του εξαρτάται από την ικανότητα να παράγει ταμειακές ροές στο μέλλον, η οποία σε ένα βαθμό εξαρτάται από παράγοντες όπως γενικές οικονομικές συνθήκες, ανταγωνισμός και άλλους αστάθμητους παράγοντες.

Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε γραμμές με έντονο ανταγωνισμό ο οποίος μπορεί να ενταθεί περαιτέρω στην προσπάθεια των εταιριών να αποκτήσουν μεγαλύτερο μερίδιο σε ήδη ώριμες αγορές.

Κίνδυνοι ατυχημάτων

Λόγω της φύσεως των εργασιών τους, τα πλοία του Ομίλου και γενικότερα ολόκληρος ο ναυτιλιακός κλάδος υπόκεινται στον προαναφερόμενο κίνδυνο που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα, την πελατεία ή και τη λειτουργία του Ομίλου.

Τα πλοία του Ομίλου καλύπτονται ασφαλιστικά για τους ακόλουθους κινδύνους: α) Για ασφάλιση Σκάφους και Μηχανής, β) για ασφάλιση αυξημένης αξίας και γ) για ασφάλιση σκάφους κατά πολεμικών κινδύνων.

Εποχικότητα Δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε έναν κλάδο με έντονη εποχικότητα στους επιβάτες και στα I.X. οχήματα, με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο και χαμηλότερη τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο. Αντιθέτως, η κίνηση των φορτηγών οχημάτων εμφανίζεται κατανευμένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με μικρή εποχικότητα.

Πρόσθετοι κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα

Με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 28.6.2015 οι Ελληνικές τράπεζες τέθηκαν σε αργία ενώ ταυτόχρονα επιβλήθηκαν έλεγχοι στη κίνηση κεφαλαίων (capital controls) με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι παραμένουν ακόμη σε ισχύ.

Η επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα ενδέχεται να επιβαρύνει τους κάτωθι κινδύνους:

Πιστωτικός κίνδυνος

Λόγω των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων ενδέχεται κάποιος αντισυμβαλλόμενος να μην είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του. Μέχρι την ημερομηνία υπογραφής της Έκθεσης δεν έχουν παρατηρηθεί περιπτώσεις αθέτησης υποχρεώσεων από πελάτες, πέραν της συνήθους συναλλακτικής πρακτικής του Ομίλου.

Προμηθευτές/ Λήψη αγαθών-υπηρεσιών από το εξωτερικό

Οι επιβαλλόμενοι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων ενδέχεται να δημιουργήσουν καθυστερήσεις στην πληρωμή προμηθευτών ή γενικότερα να δυσχεράνουν την εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων στο εξωτερικό. Οι καθυστερήσεις οι οποίες σημειώθηκαν μέχρι την ημερομηνία υπογραφής της Έκθεσης δεν είναι σημαντικές και οφείλονται στις χρονοβόρες διαδικασίες που έχουν υιοθετηθεί από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος, λόγω των μακροχρόνιων συνεργασιών του, δεν έχει αντιμετωπίσει κάποιο πρόβλημα στη λήψη αγαθών – υπηρεσιών από τους προμηθευτές του εξωτερικού.

Κίνδυνος Αγοράς

Λόγω των capital controls, ενδέχεται να επηρεασθεί το μεταφορικό έργο του Ομίλου, τόσο στη διακίνηση φορτηγών οχημάτων όσο και στη διακίνηση των επιβατών χωρίς μέχρι σήμερα να έχει προκύψει κάποια σημαντική μεταβολή στο μεταφορικό έργο.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες συναλλαγές μεταξύ της Εταιρίας και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών, όπως ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24:

Ειδικότερα, οι συναλλαγές που πραγματοποίησε η Attica A.E. Συμμετοχών με τις συνδεδεμένες εταιρίες του Ομίλου κατά την περίοδο 01.01 – 31.12.2016 είναι οι ακόλουθες:

- Η Εταιρία συμμετείχε σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των κατά 100% θυγατρικών εταιριών Superfast ONE INC, Superfast TWO INC, Superfast ENDEKA INC και NORDIA N.E. με τα ποσά των Ευρώ 3,9 εκατ., Ευρώ 3,9 εκατ., Ευρώ 3,7 εκατ. και Ευρώ 49,0 χιλ. αντίστοιχα. Το σύνολο της συμμετοχής της Εταιρίας σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών εταιριών στη χρήση 2015 ανήλθε Ευρώ 5,3 εκατ.
- Η κατά 100% θυγατρική εταιρία Blue Star Ferries Ναυτιλιακή Α.Ε. επέστρεψε στην Εταιρία με μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου ποσό ύψους Ευρώ 22,6 εκατ. Στη χρήση 2015 υπήρξε αντίστοιχη επιστροφή κεφαλαίου ύψους Ευρώ 2,5 εκατ.
- Οι 100% θυγατρικές εταιρίες Μπλου Σταρ Ν. Ε. και Blue Star Ferries Ναυτιλιακή Α.Ε. κατέβαλαν προς την μητρική εταιρεία Ευρώ 1.345 χιλ. και Ευρώ 2.313 χιλ. αντίστοιχα, ποσά που αφορούν την εξόφληση μερισμάτων χρήσεως 2013 και 2014.

Το 2016 πραγματοποιήθηκε επιστροφή κεφαλαίου ποσού Ευρώ 13 εκατ. από την Attica στην μητρική της εταιρία, το οποίο είχε καταβληθεί από αυτήν ενόψει μελλοντικής αύξησης κεφαλαίου της Attica, που δεν πραγματοποιήθηκε.

Δεν υπάρχουν διεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των πλοιοκτητηριών εταιριών Superfast με τις αντίστοιχες πλοιοκτήτριες εταιρίες Blue Star.

Οι διεταιρικές συναλλαγές στη χρήση 2016 μεταξύ των εταιριών των ομίλων Superfast και Blue Star όπως και στην αντίστοιχη περυσινή χρήση έχουν διαχειριστικό και σε καμία περίπτωση ουσιαστικό χαρακτήρα και προκύπτουν από την ίδια τη δραστηριότητα του Ομίλου Attica στο ναυτιλιακό τομέα και την ανάγκη κοινής διαχείρισης των εσόδων και εξόδων των πλοίων μέσω κοινοπραξιών και διαχειριστριών εταιριών, οι οποίες δημιουργούν διεταιρικές συναλλαγές με τις άλλες εταιρίες του Ομίλου. Τα εν λόγω διεταιρικά υπόλοιπα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου απαλείφονται.

Ο Όμιλος Attica ως αποτέλεσμα των συναλλαγών του με την εταιρία AML είχε έσοδα Ευρώ 3,7 εκατ., έξοδα Ευρώ 0,2 εκατ., απαιτήσεις Ευρώ 13,8 εκατ. και υποχρεώσεις Ευρώ 8,7 εκατ.

Οι διεταιρικές συναλλαγές εταιριών του Ομίλου Attica με εταιρίες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (MIG) δεν είναι σημαντικές ούτε επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις της Εταιρίας και του Ομίλου, αφορούν δε κυρίως έσοδα της Attica Group από τα εστιατόρια και τα καταστήματα επί των πλοίων. Ειδικότερα, στη χρήση 2016 ο Όμιλος Attica ως αποτέλεσμα των συναλλαγών του με εταιρίες του Ομίλου MIG είχε έσοδα Ευρώ 10,43 εκατ., έξοδα Ευρώ 3,46 εκατ., απαιτήσεις Ευρώ 3,07 εκατ. και υποχρεώσεις Ευρώ 0,2 εκατ. Τα αντίστοιχα ποσά την προηγούμενη χρήση 2015 ήταν, έσοδα Ευρώ 11,15 εκατ., έξοδα Ευρώ 3,47 εκατ., απαιτήσεις Ευρώ 3,27 εκατ. και υποχρεώσεις Ευρώ 13,49 εκατ.

Τα διεταιρικά υπόλοιπα των εταιριών του Ομίλου Attica με τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς (ως συνδεδεμένου μέρους με τον Όμιλο MIG) έχουν ως ακολούθως:

Έσοδα Ευρώ 0,21 εκατ. (Ευρώ 0,15 εκατ. το 2015), Έξοδα Ευρώ 1,94 εκατ. (Ευρώ 2,49 εκατ. το 2015), Απαιτήσεις (καταθέσεις) Ευρώ 17,84 εκατ. (Ευρώ 16,16 εκατ. το 2015), Υποχρεώσεις (δάνεια) Ευρώ 38,26 εκατ. (Ευρώ 47,61 εκατ. το 2015).

Αμοιβές Ανωτάτων Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Οι αμοιβές και λοιπές εργασιακές παροχές των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης σε επίπεδο Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 2,21 εκατ. στη χρήση 2016 έναντι ποσού Ευρώ 2,13 εκατ. στη χρήση 2015. Δεν υπάρχουν απαιτήσεις ούτε υποχρεώσεις του Ομίλου προς Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης.

Εγγυήσεις

Η μητρική εταιρία έχει δώσει εγγυήσεις προς τις δανείστριες τράπεζες για την αποπληρωμή των δανείων των πλοίων του Ομίλου ύψους Ευρώ 241,43 εκατ.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4, ΠΑΡ. 7 & 8 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Η παρούσα Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιέχει τις προβλεπόμενες πληροφορίες, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 3556/2007.

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας στις 31.12.2016 ανέρχονταν σε Ευρώ 57.498.096 και διαιρείτο σε 191.660.320 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,30 εκάστη.

Οι μετοχές της Εταιρίας είναι στο σύνολό τους εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών (Κατηγορία «Χαμηλής Διασποράς») του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Από κάθε μετοχή απορρέουν όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που προβλέπονται από το καταστατικό της Εταιρίας και το νόμο.

Κάθε μετοχή παρέχει το δικαίωμα μιας ψήφου.

Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν. Δεν έχουν αποκτηθεί ίδιες μετοχές.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρίας.

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρίας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος. Δεν υπάρχουν περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών από το Καταστατικό της Εταιρίας.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές (άρθρα 9 έως 11 του ν. 3556/2007).

Με βάση τα στοιχεία του μετοχολογίου της 31.12.2016, ο μοναδικός μέτοχος με ποσοστό άνω του 5% είναι η MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (MIG) με συνολικό ποσοστό συμμετοχής (άμεσο και έμμεσο) 89,38%. Εξ' αυτού α) ποσοστό 11,60% αντιστοιχεί σε μετοχές που κατέχει άμεσα η MIG και β) ποσοστό 77,78% αντιστοιχεί σε μετοχές που κατέχει η 100% θυγατρική της εταιρία MIG SHIPPING S.A.

4. Μετοχές που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Η Εταιρία δεν έχει εκδώσει μετοχές που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

Δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρίας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

6. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρίας, γνωστές στην Εταιρία, που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

Δεν είναι γνωστές στην Εταιρία συμφωνίες μετόχων, ούτε προβλέπεται στο Καταστατικό της δυνατότητα συμφωνιών μετόχων που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και για την τροποποίηση του Καταστατικού.

Οι ρυθμίσεις του Καταστατικού της Εταιρίας για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και για την τροποποίηση του Καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

8. Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του κ.ν.2190/1920.

Η αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών, καθορίζεται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920.

9. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Δεν υπάρχουν σημαντικές συμφωνίες που έχει συνάψει η Εταιρία και οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν, σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης, εκτός των δανειακών της συμβάσεων και των εκδόσεων ομολογιακών δανείων που περιλαμβάνουν συνήθεις όρους για τυχόν αλλαγή ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

10. Σημαντικές συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της Εταιρίας.

Δεν υπάρχουν συμφωνίες που η Εταιρία έχει συνάψει με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, οι οποίες προβλέπουν αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυτης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης. Σε περίπτωση καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας προσώπων που εργάζονται στην Εταιρία με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, ισχύουν οι αποζημιώσεις που προβλέπονται από το νόμο.

ΕΝΟΤΗΤΑ Η

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Παρακάτω παρατίθενται στοιχεία που εισήχθησαν με τον ν. 4403/7.7.2016, ο οποίος αντικαθιστά το άρθρο 43α του κ.ν. 2190/1920:

Αποστολή του Ομίλου είναι να προσφέρει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες θαλάσσιας μεταφοράς με καινοτόμα πλοία υψηλής αισθητικής. Οι δραστηριότητες του Ομίλου δημιουργούν προστιθέμενη αξία για τους μετόχους και τους εργαζομένους, αφήνουν θετικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα και λειτουργούν προς όφελος των συνεργατών και των τοπικών κοινωνιών.

Εργασιακά Θέματα

Ο Όμιλος στις 31.12.2016 απασχολούσε 1.058 άτομα (1.077 άτομα στη χρήση 2015) και η Εταιρία 2 άτομα (2 άτομα στη χρήση 2015).

Σημείο αναφοράς για τον Όμιλο παραμένει πάντα το ανθρώπινο δυναμικό το οποίο αποτελεί τον κινητήριο μοχλό και τον εκφραστή του οράματός του. Σκοπός και δέσμευση της Διοίκησης είναι η δημιουργία ενός ασφαλούς και δίκαιου περιβάλλοντος εργασίας υποστηρίζοντας ταυτόχρονα την ανάπτυξη και την εξέλιξη των εργαζομένων.

Η ενίσχυση της εταιρικής συνείδησης και η διαρκής επιμόρφωση του προσωπικού του Ομίλου αποτελούν βασικές μας προτεραιότητες. Ειδικότερα κατά το έτος 2016 μέσα από την υλοποίηση σειράς στοχευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, πραγματοποιήθηκαν 5.521 ώρες εκπαίδευσης, όπου εκπαιδεύτηκαν 80 εργαζόμενοι στα γραφεία (2.771 ώρες) και 511 ναυτικοί (2.750 ώρες) στα πλοία.

Ο μέσος όρος παραμονής των εργαζομένων στον Όμιλο μας υπερβαίνει τα 14 έτη.

Τηρούμε Κώδικα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς & Δεοντολογίας και διαθέτουμε σύστημα αξιολόγησης προσωπικού, το οποίο βελτιώνουμε συνεχώς. Προσφέρουμε ικανοποιητικές αμοιβές σε ένα δύσκολο οικονομικό περιβάλλον και παρέχουμε πρόσθετη ασφαλιστική νοσοκομειακή & εξω-νοσοκομειακή κάλυψη, για όλους τους εργαζόμενους μας στη ξηρά και τις οικογένειές τους.

Εταιρική Υπευθυνότητα

Η Διοίκηση προωθεί την έννοια της Εταιρικής Υπευθυνότητας σε όλα τα επίπεδα του Ομίλου. Η επιτυχία μας ως οργανισμού που αναπτύσσεται διαρκώς συνδέεται άμεσα με την προσέγγισή μας ως προς την υπεύθυνη λειτουργία, η οποία παραμένει προτεραιότητα, με την πεποίθηση ότι πρέπει να δημιουργούμε αξία, όχι μόνο για τους μετόχους μας, αλλά και για όλους τους Κοινωνικούς μας Εταίρους.

Υιοθετούμε υπεύθυνες πολιτικές και πρακτικές σε όλο το εύρος της επιχειρηματικής μας λειτουργίας και συνεργαζόμαστε αρμονικά με τους Κοινωνικούς μας Εταίρους, ώστε να διασφαλίσουμε τη δημιουργία αμοιβαίας μακροπρόθεσμης αξίας.

Για τους Εργαζομένους, όπως προαναφερθήκαμε, καλλιεργούμε ένα εργασιακό περιβάλλον με κλίμα σεβασμού, ισότητας, ασφάλειας και αξιοκρατίας και προσφέρουμε ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης, ώστε να παρέχουμε τις καλύτερες δυνατές συνθήκες εργασίας και εξέλιξης.

Για την Κοινωνία, επιδιώκουμε την επιχειρηματική μας ανάπτυξη έχοντας κατά νου την ανάπτυξη της χώρας και των συνεργατών μας και την στήριξη των τοπικών κοινωνιών που επηρεάζονται από τις δραστηριότητές μας, ώστε να συμβάλλουμε στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της ευημερίας της κοινωνίας.

Για τους Πελάτες μας, προσπαθούμε διαρκώς να προστατεύουμε την ασφάλεια και υγεία τους και να τους προσφέρουμε την καλύτερη δυνατή ταξιδιωτική εμπειρία, ώστε να ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες και προσδοκίες τους κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους.

Για το Περιβάλλον, επιχειρούμε να ενσωματώνουμε αρχές βιώσιμης ανάπτυξης στις διαδικασίες μας και να εφαρμόζουμε περιβαλλοντικά ορθές επιχειρηματικές πρακτικές, ώστε να περιορίζουμε, στο μέτρο του δυνατού, το περιβαλλοντικό μας αποτύπωμα.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι όλα τα πλοία Superfast και Blue Star είναι πιστοποιημένα κατά το Διεθνή Κώδικα Ασφαλούς Διαχείρισης Πλοίων (ISM) και εφαρμόζουν αυστηρά το σύνολο της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής νομοθεσίας για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Η ευαισθησία του Ομίλου στα περιβαλλοντικά θέματα αποδεικνύεται εμπράκτως καθώς η Attica Group είναι ο πρώτος Όμιλος της Επιβατηγού Ναυτιλίας που εφάρμοσε και έχει πιστοποιήσει (χωρίς να αποτελεί νομοθετική του υποχρέωση) όλα τα πλοία του κατά το Διεθνές Πρότυπο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001, ενώ αναπτύσσει πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής.

Παρακάτω παρατίθενται ενδεικτικά ορισμένες Μη Χρηματοοικονομικές επιδόσεις του Ομίλου για το 2016.

Όσον αφορά την Κοινωνία

- Εκπαιδεύσαμε 116 εργαζόμενους του Δικτύου Πωλήσεων μας με συνολική διάρκεια 4.944 ώρες.
- 16 φοιτητές έκαναν την πρακτική τους άσκηση.
- Συμμετείχαμε στην εκπαίδευση 108 Δόκιμων Σημαιοφόρων του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής.
- Συλλέξαμε 68 μονάδες αίματος μέσω εθελοντικής αιμοδοσίας.
- Αυξήσαμε το ποσοστό αγορών από επαρχιακούς προμηθευτές κατά 45%.
- Στηρίξαμε πάνω από 50 Οργανισμούς και κοινωφελή Ιδρύματα με έμφαση στις τοπικές κοινωνίες των νησιών που δραστηριοποιούμαστε.
- Η συνολική αξία των κοινωνικών μας δράσεων ξεπέρασε τα Ευρώ 1,4 εκατ.

Όσον αφορά το Περιβάλλον

- Μεταφέραμε δωρεάν από τα νησιά πάνω από 78,4 τόνους υλικών προς ανακύκλωση.
- Προωθούμε την ενεργό συμμετοχή για καθαρές ακτές κατασκευάζοντας τασάκια ακτής. Από το 2007 έχουμε διανείμει περισσότερα από 1.300.000 τασάκια.
- Ανακυκλώσαμε 235.000 λίτρα απόβλητα λιπαντικά έλαια, 5,5 m³ και 1900 κιλά ηλεκτρολογικό υλικό. Επίσης, ανακυκλώσαμε 30m³ κενά δοχεία χρωμάτων.
- Αφαλατώσαμε 76.000 m³ νερού (36% της συνολικής κατανάλωσης) τα οποία καταναλώθηκαν επί των πλοίων.

Επισημαίνουμε ότι ο Όμιλος μας κατέχει ηγετική θέση στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας σε θέματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ). Το 2016 δημοσιεύτηκε ο 7ος κατά σειρά Κοινωνικός Απολογισμός του Ομίλου, για δεύτερη φορά σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες G4 του Global Reporting Initiative (GRI), δηλ. ενός εξελιγμένου και ιδιαίτερα απαιτητικού συστήματος αναφοράς, το οποίο υιοθετείται από τους πρωτοπόρους στον τομέα κοινωνικής υπευθυνότητας διεθνώς.

Ανθρώπινα δικαιώματα / Καταπολέμηση διαφθοράς / Δεοντολογία

Σεβόμαστε τις Διεθνείς Αρχές Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και στις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, το οποίο έχουμε προσυπογράψει, καθώς και στη Ναυτική Σύμβαση Εργασίας (MLC), με την οποία έχουμε πιστοποιηθεί και ελεγχόμαστε για θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σημειώνεται ότι το 2016 δεν υπήρξε κανένα παράπονο ή καταγγελία για παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Έχουμε προσυπογράψει το Ευρωπαϊκό Επιχειρηματικό Μανιφέστο 2020 (European Enterprise Manifesto 2020), μέρος της κοινής πρωτοβουλίας «Επιχείρηση 2020» του Δικτύου CSR Hellas, του Ευρωπαϊκού Δικτύου CSR Europe και 42 ακόμη Δικτύων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης σε όλη την Ευρώπη, το οποίο προωθεί τη συνεργασία και ανάληψη πρωτοβουλιών σε τρεις στρατηγικούς τομείς:

- Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της κοινωνικής ένταξης.
- Προώθηση νέων βιώσιμων τρόπων παραγωγής, κατανάλωσης και διαβίωσης.
- Ενίσχυση της διαφάνειας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Συμβάλλουμε στην καταπολέμηση της διαφθοράς:

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για την καταπολέμηση και εξάλειψη της διαφθοράς, έχουμε αποδεχτεί και συνυπογράψει την πρωτοβουλία 'Call for Action' του Οικουμενικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, για την εφαρμογή πολιτικών και πρακτικών ουσιαστικής αντιμετώπισης της διαφθοράς. Επιπλέον, για τη διαφανή διατύπωση των θέσεών μας αναφορικά με θέματα δημοσίου διαλόγου, καταθέτουμε τις προτάσεις μας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο μέσω των οργανισμών INTERFERRY (Διεθνής Σύνδεσμος Ακτοπλοϊκών Εταιρειών) και Σ.Ε.Ε.Ν. (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας).

Εφαρμόζουμε Αρχές & Κώδικα Δεοντολογίας:

Προκειμένου να διαφυλάξουμε την επιχειρησιακή μας ηθική και κουλτούρα έχουμε επικοινωνήσει τον Κώδικα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας (ΚΕΣΔ) σε όλους τους εργαζόμενους στην ξηρά, ενώ συμπεριλαμβάνεται και στο πακέτο γνωριμίας που δίνουμε στους νεοπροσληφθέντες εργαζόμενους.

Ο ΚΕΣΔ είναι δεσμευτικός για όλους τους εργαζόμενους και τυχόν μη τήρησή του μπορεί να οδηγήσει σε διακοπή της σχέσης εργασίας ή ακόμα και σε ποινικές κυρώσεις.

ΕΝΟΤΗΤΑ Θ

ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Εταιρία δεν διαθέτει υποκαταστήματα ούτε επένδυσε κεφάλαια στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης.

Ο διαδικτυακός τόπος όπου αναρτώνται οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι εκθέσεις ελέγχου και οι εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου των ανωνύμων εταιριών οι οποίες ενοποιούνται και δεν είναι εισηγμένες είναι www.attica-group.com.

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μέσα στο χρονικό διάστημα από τη λήξη της χρήσης μέχρι το χρόνο υποβολής της παρούσας Έκθεσής μας που να επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική θέση της Εταιρίας ή/και του Ομίλου.

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Από τα στοιχεία που αναλυτικά σας εκθέσαμε παραπάνω καθώς και από τις οικονομικές καταστάσεις που σας παρεδόθησαν για τη χρήση 2016, μπορείτε να διαμορφώσετε πλήρη εικόνα σε ότι αφορά τις εργασίες και τα πεπτραγμένα του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την υπό κρίση περίοδο και να αποφασίσετε την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας και του Ομίλου.

Αθήνα, 11 Απριλίου, 2017
Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Σπυρίδων Χ. Πασχάλης

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2016

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση για τη χρήση 2016 (1/1/2016 έως 31/12/2016) καταρτίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.3556/2007, εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 11/04/2017 και έχει δημοσιοποιηθεί με την ανάρτηση της στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.attica-group.com καθώς και στο διαδικτυακό χώρο του Χ.Α., όπου και θα παραμείνει στην διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποιήσεως της.

Επισημαίνεται ότι τα Στοιχεία και Πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μια γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρείας, αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης, των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμειακών ροών της εταιρείας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Για την περίοδο που έληξε την 31/12 2016 και 2015

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.01-31.12.2016	1.01-31.12.2015	1.01-31.12.2016	1.01-31.12.2015
Πωλήσεις	7.1	268.614	277.625	-
Κόστος πωληθέντων	7.2	-187.759	-183.502	-
Μικτό Κέρδος	80.855	94.123	-	-
Έξοδα διοίκησης	7.2	-18.998	-18.581	-1.039
Έξοδα διάθεσης	7.2	-18.789	-20.049	-
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	7.3	3.156	1.277	10
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	-	-	-	-
Κέρδη / (ζημίες) πρό φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	46.224	56.770	-1.029	-998
Απομείωση στοιχείων ενεργητικού	7.4	-	-	-77
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	7.5	2.051	3.049	-
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	7.6	-2.593	-5.432	-
Χρηματοοικονομικά έξοδα	7.7	-22.603	-21.202	-4
Χρηματοοικονομικά έσοδα	7.8	289	214	9
Έσοδα από μερίσματα	-	-	-	2.348
Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	7.9	-2.412	-	-
Κέρδη / (ζημίες) από πωλήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων	-	-	-	-
Κέρδη / (ζημίες) πρό φόρων	20.956	33.399	-1.102	1.354
Φόρος εισοδήματος	7.10	-705	-217	-
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου μετά από φόρους	20.251	33.182	-1.102	1.354
Κατανεμημένα σε:				
Μετόχους της μητρικής		20.251	33.182	-1.102
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	1.354
Κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή-βασικά (σε €)	7.11	0,1057	0,1731	-0,0057
Μειωμένα κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή (σε €)	7.11	-0,3098	-0,2188	-0,4735
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε €)		-	-	-
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους	20.251	33.182	-1.102	1.354
Λοιπά συνολικά έσοδα:				
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		-17	-100	-1
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών :				
- κέρδη / (ζημίες) τρέχουσας περιόδου		3.882	5.061	-
- αναταξινόμηση στα κέρδη ή στις ζημιές περιόδου		1.245	-1.732	-
Αποτίμηση στην εύλογη αξία μεταφερόμενα στα αποτελέσματα χρήσης		-	-	-
Αποτίμηση στην εύλογη αξία για συνδεδεμένες επιχειρήσεις	7.14	-	-	-21.946
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου πρό φόρων	5.110	3.229	-21.946	41.591
Φόροι εισοδήματος σχετιζόμενοι με στοιχεία των λοιπών συνολικών εσόδων		-	-	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου, καθαρά από φόρους	5.110	3.229	-21.946	41.590
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά φόρων	25.361	36.411	-23.048	42.944
Κατανεμημένα σε:				
Ιδιοκτήτες της μητρικής		25.361	36.411	-23.048
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	42.944

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Της 31ης Δεκεμβρίου 2016 και 2015

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
		31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού						
Ενσώματα Πάγια	7.12	547.908	565.516	7	8	
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7.13	1.954	2.026	2	5	
Επενδύσεις σε θυγατρικές	7.14	-	-	507.814	540.789	
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες	7.15					
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	7.16	8.239	1.293	58	209	
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις						
Σύνολο		558.101	568.835	507.881	541.011	
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού						
Αποθέματα	7.17	3.542	2.882	-	-	
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	7.18	41.862	41.990	59	467	
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	7.19	33.434	23.385	32	3.834	
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού	7.20	5.877	-	-	-	
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	7.21	51.220	71.555	1.225	13	
Σύνολο		135.935	139.812	1.316	4.314	
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση						
Σύνολο Ενεργητικού		694.036	708.647	509.197	545.325	
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Ίδια Κεφάλαια						
Μετοχικό κεφάλαιο	7.22	57.498	57.498	57.498	57.498	
Υπέρ το άρτιο	7.22	290.256	290.256	290.256	290.256	
Αποθεματικά εύλογης αξίας	7.22	4.054	-1.073	121.874	143.820	
Λοιπά αποθεματικά	7.22	116.558	116.558	29.040	29.040	
Αποτελέσματα εις νέον		-66.777	-87.011	10.285	11.387	
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της		401.589	376.228	508.953	532.001	
Μητρικής		401.589	376.228	508.953	532.001	
Σύνολο ίδιων Κεφαλαίων		401.589	376.228	508.953	532.001	
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις						
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	7.23	44	15	-	-	
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	7.24	2.168	1.736	55	45	
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	7.28	229.806	243.727	-	-	
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του παθητικού		-	-	-	-	
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	7.25	1.218	1.218	-	-	
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		-	13.000	-	13.000	
Σύνολο		233.236	259.696	55	13.045	
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις						
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	7.26	18.057	15.621	20	76	
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	7.27	503	256	20	20	
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	7.28	25.637	41.529	-	-	
Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία		-	1.342	-	-	
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	7.29	15.014	13.975	149	183	
Σύνολο		59.211	72.723	189	279	
Υποχρεώσεις που σχετίζονται με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση		-	-	-	-	
Σύνολο Υποχρεώσεων		292.447	332.419	244	13.324	
Σύνολο ίδιων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		694.036	708.647	509.197	545.325	

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

<u>ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ</u>							
Για την περίοδο 1/1 - 31/12/2016							
ΟΜΙΛΟΣ	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας από αποτίμηση χρημ/κών μέσων	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2016	191.660.320	57.498	290.256	-1.073	116.558	-87.011	376.228
Αποτέλεσμα περιόδου						20.251	20.251
Λοιπά συνολικά εισοδήματα							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών:							
- κέρδη/ζημιές τρέχουσας περιόδου				3.882			3.882
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα				1.245			1.245
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού						-17	-17
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά από φόρους				5.127		20.234	25.361
Προγράμματα παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών							
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον							
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου							
Λοιπές μεταβολές							
Υπόλοιπο την 31/12/2016	191.660.320	57.498	290.256	4.054	116.558	-66.777	401.589

<u>ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ</u>							
Για την περίοδο 1/1 - 31/12/2015							
ΟΜΙΛΟΣ	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας από αποτίμηση χρημ/κών μέσων	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2015	191.660.320	57.498	290.256	-4.402	131.598	-135.133	339.817
Αποτέλεσμα περιόδου						33.182	33.182
Λοιπά συνολικά έσοδα							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών:							
- κέρδη/ζημιές τρέχουσας περιόδου				5.061			5.061
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα				-1.732			-1.732
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού						-100	-100
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους				3.329		33.082	36.411
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου							
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον					-15.040	15.040	
Υπόλοιπο την 31/12/2015	191.660.320	57.498	290.256	-1.073	116.558	-87.011	376.228

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1/1 - 31/12/2016

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας από αποτίμηση παγίων στοιχείων	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2016	191.660.320	57.498	290.256	143.820	29.040	11.387	532.001
Αποτέλεσμα περιόδου	-	-	-	-	-	-1.102	-1.102
Λοιπά συνολικά εισοδήματα							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών:							
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	-	-	-	-
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	-	-	-	-
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-	-
Αποτίμηση στην εύλογη αξία							
Αποτίμηση στην εύλογη αξία για συνδεδεμένες επιχειρήσεις	-	-	-	-21.946	-	-	-21.946
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά από φόρους	-	-	-	-21.946	-	-1.102	-23.048
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον	-	-	-	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές*	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31/12/2016	191.660.320	57.498	290.256	121.874	29.040	10.285	508.953

*Επιστροφή Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1/1 - 31/12/2015

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας από αποτίμηση παγίων στοιχείων	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2015	191.660.320	57.498	290.256	102.229	44.080	-5.006	489.057
Αποτέλεσμα περιόδου	-	-	-	-	-	1.354	1.354
Λοιπά συνολικά έσοδα:							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών							
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	-	-	-	-
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	-	-	-	-
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-1	-1
Αποτίμηση στην εύλογη αξία							
Μεταφερόμενα στα αποτελέσματα χρήστης	-	-	-	-	-	-	-
Αποτίμηση στην εύλογη αξία για συνδεδεμένες επιχειρήσεις	-	-	-	41.591	-	-	41.591
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά από φόρους	-	-	-	41.591	-	1.353	42.944
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον	-	-	-	-15.040	15.040	0	0
Υπόλοιπο την 31/12/2015	191.660.320	57.498	290.256	143.820	29.040	11.387	532.001

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015

	Σημείωση	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδος / (ζημίες) προ φόρων		20.956	33.399	-1.102	1.354
Πλέον / μείον προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις	7.12 & 7.13	23.808	23.931	10	23
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων		-	-	77	7
Αναστροφές απομειώσεων		-2.051	-3.049	-	-
Αναβαλλόμενη φορολογία		-	-	-	-
Προβλέψεις		1.418	1.551	9	1
Συναλλαγματικές διαφορές	7.6	-40	191	-	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημίες)					
επενδυτικής δραστηριότητας		4.658	4.889	-9	-2.363
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	7.7	22.565	21.160	3	3
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:					
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		-660	599	-	-
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		-16.542	-1.854	704	175
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		2.100	-8.697	-90	-276
Μείον :					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		-10.113	-11.390	-3	-3
Καταβεβλημένοι φόροι		-282	-67	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		45.817	60.663	-401	-1.079
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων		-	-	-	-
Αγορά ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων	7.12 & 7.13	-4.057	-1.150	-5	-
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων		-	-	-	-
Μεταβολή μακροπρόθεσμων απαιτήσεων		-7.000	-	-	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής		-	-	22.553	2.538
Τόκοι εισπραχθέντες		289	214	9	15
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής		-	-	-11.602	-5.238
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	3.658	685
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις		-45	-	-	-
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		-10.813	-936	14.613	-2.000
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		-	-	-	-
Προκαταβολές για Α.Μ.Κ.		-	-	-	-
Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου		-	-	-	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		8.500	-	-	-
Εξόφλησης δανείων	7.28	-49.945	-11.713	-	-
Εξόφλησης υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		-880	-348	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα		-	-	-	-
Επιστροφή λόγω μη αύξησης μετοχικού κεφαλαίου στην μητρική εταιρεία		-13.000	-	-13.000	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		-55.325	-12.061	-13.000	-
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α) + (β) + (γ)		-20.321	47.666	1.212	-3.079
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης		71.555	23.937	13	3.092
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		-14	-48	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης		51.220	71.555	1.225	13

Η παραπάνω Κατάσταση Ταμειακών Ροών έχει συνταχθεί με την έμμεση μέθοδο. Η ανάλυση των Ταμειακών διαθεσίμων παρουσιάζεται στην παράγραφο 7.21.

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές Πληροφορίες

Η εταιρεία ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με διακριτικό τίτλο “ATTICA GROUP” είναι αμιγώς Εταιρεία Συμμετοχών και ως εταιρεία συμμετοχών δεν έχει δραστηριότητα. Η εταιρεία μέσω των θυγατρικών της εταιρειών δραστηριοποιείται κατά κύριο λόγο στην επιβατηγό ναυτιλία και στην παροχή τουριστικών υπηρεσιών.

Η έδρα της εταιρίας και του Ομίλου είναι στο Δήμο Αθηνών, Λυσικράτους 1-7 & Ευριπίδου, Τ.Κ. 17674.

Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου είναι 2 άτομα για τη μητρική εταιρεία και 1.058 άτομα για τον Όμιλο, ενώ στις 31/12/2015 ήταν 2 και 1.077 αντίστοιχα.

Οι Μετοχές της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών με κωδικό ATTICA.

Ο αντίστοιχος κωδικός που χρησιμοποιεί το Bloomberg είναι ATTICA GA ενώ του Reuters είναι EPA.AT. Το σύνολο των κοινών ονομαστικών μετοχών είναι 191.660.320. Η συνολική κεφαλαιοποίηση της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ την 31/12/2016 ανερχόταν στο ποσό Ευρώ 169.428 χιλ. περίπου.

Ο Όμιλος ATTICA ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ενοποιείται με τη μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης στις Οικονομικές Καταστάσεις της MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, η οποία είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και της οποίας το συνολικό ποσοστό συμμετοχής στην εταιρία την 31/12/2016 (άμεσα και έμμεσα) ανέρχεται σε 89,38%.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας και του Ομίλου, της περιόδου που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016, εγκρίθηκαν με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου την 11 Απριλίου 2017.

Τυχόν διαφορές των μονάδων στους πίνακες οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2. Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος

Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο για την περίοδο 1/1-31/12/2016 είναι ίδιες με αυτές που εφάρμοσε ο Όμιλος κατά την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31/12/2015 εκτός από τις αλλαγές σε πρότυπα και διερμηνίες που ισχύουν από 1^η Ιανουαρίου 2016.

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνίες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Οι περιπτώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης και πολυπλοκότητας ή οι περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 2.1.1.

Το 2003 και 2004, εκδόθηκε από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) μια σειρά από καινούρια Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΑ) και αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα οποία σε συνδυασμό με τα μη αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) τα οποία εκδόθηκαν από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, προγενέστερης του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων IASB, η οποία αναφέρεται ως "the IFRS Stable Platform 2005".

Ο όμιλος εφαρμόζει το IFRS Stable Platform 2005 από 1 Ιανουαρίου 2005.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις αρχές του ιστορικού κόστους, της αυτοτέλειας των χρήσεων, της ομοιομορφίας της παρουσίασης, της σημαντικότητας των στοιχείων και της αρχής των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων.

Επίσης, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας. Λαμβάνοντας υπόψη τις περιβάλλουσες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα και με βάση την εικόνα της ρευστότητας του Ομίλου όπως αυτή απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις, οι σχετικοί κίνδυνοι, αβεβαιότητες αλλά και σχετικές δράσεις προς αντιμετώπισή τους αναφέρονται αναλυτικά στη σημείωση 3.1.4.

Η αναγνώριση των αγορών και των πωλήσεων γίνεται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής και όχι κατά την ημερομηνία τακτοποίησης.

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με βάση την άμεση σχέση μεταξύ του κόστους που πραγματοποιήθηκε και του συγκεκριμένου εσόδου που αποκτήθηκε.

Ο Όμιλος κατά την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου που έληξε την 31/12/2016 έχει επιλέξει και εφαρμόζει λογιστικές πολιτικές που εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με όλες τις απαιτήσεις κάθε εφαρμοστέου Προτύπου ή Διερμηνείας.

Η διοίκηση θεωρεί ότι οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα την οικονομική θέση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές της επιχείρησης. Όσον αφορά το δικαίωμα της τροποποίησης των οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας, αυτό ανήκει στην Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας.

2.1.1. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις και κύριες πηγές αβεβαιότητας λογιστικών εκτιμήσεων

Η Διοίκηση είναι απαραίτητο να προβεί σε κρίσεις και εκτιμήσεις αναφορικά με τις αξίες των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού οι οποίες δεν είναι βέβαιες. Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές με αυτές υποθέσεις βασίζονται κυρίως στην εμπειρία του παρελθόντος.

Απολογιστικά και με την άρση των σχετικών αβεβαιοτήτων είναι πιθανό τα αποτελέσματα να διαφέρουν. Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές υποθέσεις εξετάζονται σε συνεχή βάση.

Οι λογιστικές κρίσεις στις οποίες έχει προβεί η Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών της Εταιρείας και οι οποίες έχουν την σημαντικότερη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας είναι οι ακόλουθες:

Η Διοίκηση εξετάζει σε ετήσια βάση εάν υφίσταται ένδειξη απομείωσης της αξίας των συμμετοχών σε θυγατρικές και εφόσον υφίσταται εκτιμά το ύψος της, σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική της Εταιρείας για το θέμα αυτό.

Το ανακτήσιμο ποσό της εξεταζόμενης μονάδας παραγωγής ταμειακών εισροών προσδιορίζεται στη βάση της αξίας χρήσεως (value in use). Ο εν λόγω προσδιορισμός βασίζεται σε εκτιμήσεις και υποκείμενες υποθέσεις.

Επιπλέον, η Διοίκηση εξετάζει σε κάθε χρήση, στη βάση υποθέσεων και εκτιμήσεων, τα ακόλουθα:

- τις ωφέλιμες ζωές και τις ανακτήσιμες αξίες των πλοίων

- το ύψος των προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, για επίδικες υποθέσεις και για υποθέσεις συμμόρφωσης με την εργατική νομοθεσία.

Οι πηγές αβεβαιότητας για την Εταιρεία κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και οι οποίες ενδέχεται να έχουν επίδραση στις φερόμενες αξίες των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, αφορούν:

- τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρείας στο βαθμό που είναι πιθανό να προκύψουν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους,
- τις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα των επισφαλών απαιτήσεων,
- ενδεχόμενες ζημιές από εκκρεμοδικίες.

Η Διοίκηση προέβη στις παραπάνω εκτιμήσεις με βάση τις γνώσεις και τις πληροφορίες που είχε η Διοίκηση του Ομίλου μέχρι την έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου που έληξε την 31/12/2016.

2.2. Ενοποίηση

2.2.1. Λογιστική Πολιτική σχετικά με την παρουσίαση της Κοινοπραξίας ANEK A.E. & SUPERFAST ENDEKA HELLAS INC & ΣΙΑ στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου

Το ΔΠΧΑ 11 αντικατέστησε το ΔΔΠ 31 «Επενδύσεις σε κοινοπραξίες» και τη ΜΕΔ 13 «Από κοινού ελεγχόμενες οντότητες – Μη νομισματικές εισφορές από κοινοπρακτούντες». Το ΔΠΧΑ 11 ευθυγραμμίζει καλύτερα τη λογιστική απεικόνιση των επενδύσεων αυτών, με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κοινοπρακτούντων επί των κοινοπραξιών αυτών.

Αντικειμενικός σκοπός της «Κοινοπραξία ANEK A.E. & SUPERFAST ENDEKA HELLAS INC & ΣΙΑ» είναι η δημιουργία εσόδων και η κατανομή τους στους κοινοπρακτούντες όπως καθορίζεται από το συμβατικό διακανονισμό. Η συμμετοχή του Ομίλου στην Κοινοπραξία έχει χαρακτηριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 11 ως «κοινή επιχείρηση». Σύμφωνα με τον χαρακτηρισμό αυτό, ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις:

α) τα στοιχεία ενεργητικού του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε στοιχεία ενεργητικού του ανήκουν από κοινού)

β) τις υποχρεώσεις του, (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιασδήποτε υποχρεώσεις των βαρύνουν από κοινού)

γ) το μερίδιο του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση και

δ) τις δαπάνες του, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιεσδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού.

2.2.2. Βάση ενοποίησης

Η χρησιμοποιούμενη λογιστική μέθοδος για την ενοποίηση θυγατρικών είναι η μέθοδος της αγοράς.

Η αγορά λογιστικοποιείται στο κόστος της, που είναι το ποσό των μετρητών ή των ταμιακών ισοδυνάμων που πληρώθηκε, ή η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής άλλου ανταλλάγματος αγοράς που δόθηκε από την αγοράστρια για την απόκτηση του ελέγχου πάνω στην καθαρή περιουσία άλλης επιχείρησης. Στο ποσό αυτό προστίθεται κάθε κόστος που αφορά άμεσα την αγορά.

2.2.3. Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις που ελέγχονται από μια άλλη επιχείρηση. Ένας επενδυτής ελέγχει μια εκδότρια όταν είναι εκτεθειμένος ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην επενδυόμενη οικονομική οντότητα και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας του επί της εκδότριας.

Η συμμετοχή σε θυγατρικές εταιρείες καταχωρείται αρχικά στο κόστος ενώ σε μεταγενέστερη περίοδο αποτιμάται στην εύλογη αξία με τις μεταβολές να αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα. Σε περίπτωσεις κατά τις οποίες συντρέχουν λόγοι απομείωσης, η απομείωση επιβαρύνει τα αποτελέσματα της παρούσας χρήσης.

2.2.4. Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καλύπτουν την εταιρεία και τις θυγατρικές της. Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος μέχρι την ημερομηνία που παύει να υφίσταται ο έλεγχος.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και κέρδη ή ζημίες από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου, διαγράφονται.

Οι λογιστικές αρχές όλων των εταιρειών του Ομίλου είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

2.3. Επενδύσεις σε εταιρείες

Ανάλογα με το σκοπό της επένδυσης οι επενδύσεις αυτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες :

α) Επενδύσεις που κατέχονται με σκοπό την μόνιμη διακράτησή τους.

Η επένδυση αυτή καταχωρείται στο κόστος πλέον τις άμεσες δαπάνες που αφορούν την συναλλαγή και εμφανίζεται σαν μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο. Μεταγενέστερα οι επενδύσεις σε θυγατρικές επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου εξετάζεται αν συντρέχει λόγος απομείωσης της επένδυσης. Σε περίπτωση που πρέπει να γίνει απομείωση της επένδυσης το ποσό της απομείωσης μεταφέρεται στα ίδια κεφάλαια.

β) Επενδύσεις που κατέχονται με σκοπό την πώληση.

Η επένδυση αρχικά καταχωρείται στο κόστος πλέον τις δαπάνες που αφορούν άμεσα τη συναλλαγή. Οι επενδύσεις αυτές αποτιμώνται στην εύλογη αξία και τα κέρδη ή οι ζημίες καταχωρούνται σε λογαριασμό των ιδίων κεφαλαίων μέχρι να πωληθούν ή να χαρακτηρισθούν ως απομειωμένες. Όταν οι επενδύσεις αυτές πωληθούν ή χαρακτηρισθούν απομειωμένες τα κέρδη ή οι ζημίες μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

2.4. Συγγενείς εταιρείες

Οι συγγενείς εταιρείες είναι οι επιχειρήσεις αυτές πάνω στις οποίες ο Όμιλος μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν είτε θυγατρικές είτε συμμετοχή σε κοινοπραξία. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος και κατόπιν ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στο τέλος κάθε χρήσης, το κόστος αυξάνεται με την αναλογία της επενδύτριας επιχείρησης στις μεταβολές της καθαρής θέσης της επενδυόμενης επιχείρησης και μειώνεται με τα λαμβανόμενα από τη συγγενή μερίσματα.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημίες των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Όταν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημίες σε μία συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημίες, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές πολιτικές των συγγενών επιχειρήσεων τροποποιούνται προκειμένου να είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος.

2.5 Κοινοπραξίες

Οι επενδύσεις σε από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται ως από κοινού δραστηριότητες, είτε ως κοινοπραξίες και η ταξινόμηση εξαρτάται από τα συμβατικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή. Για τις από κοινού δραστηριότητες ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις:

α) τα στοιχεία ενεργητικού του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε στοιχεία ενεργητικού του ανήκουν από κοινού)

β) τις υποχρεώσεις του, (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε υποχρεώσεις των βαρύνουν από κοινού)

γ) το μερίδιο του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση και

δ) τις δαπάνες του, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιεσδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού.

Οι κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μετά προσαρμόζονται με το ποσοστό του Ομίλου πάνω στα κέρδη ή τις ζημιές και στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των κοινοπραξιών. Όταν το ποσοστό του Ομίλου στις ζημιές μιας κοινοπραξίας είναι ίσο ή υπερβαίνει τη συμμετοχή του σε αυτή την κοινοπραξία, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προχωρήσει σε πληρωμές για λογαριασμό της κοινοπραξίας.

Μη πραγματοποιθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις κοινοπραξίες.

Οι λογιστικές αρχές των κοινοπραξιών είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

2.6. Ενσώματα Πάγια

Τα ενσώματα πάγια απεικονίζονται στο κόστος κτήσεώς τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης.

Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει τις δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με την απόκτηση του παγίου.

Μεταγενέστερες δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό την αύξηση των αναμενόμενων εσόδων των πλοίων ή εκτεταμένες προσθήκες και βελτιώσεις, θεωρούνται ξεχωριστό πάγιο και αποσβένονται σε 5 έτη.

Οι δαπάνες προσαρμογής των πλοίων με κανονισμούς ασφαλείας και ασφαλούς διαχείρισης θεωρούνται ξεχωριστό πάγιο και αποσβένονται σύμφωνα με την υπολειπόμενη ζωή του πλοίου.

Οι υπόλοιπες μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται, όταν πραγματοποιηθούν, στη κατάσταση αποτελεσμάτων διότι θεωρούνται κόστος επισκευών και συντήρησης.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται.

Οι αποσβέσεις των υπολοίπων ενσώματων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο, στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων ανά κατηγορία έχει ως εξής :

1. Πλοία συμβατικά	30 έτη
2. Κτίρια	60 έτη
3. Λιμενικές εγκαταστάσεις	10 έτη
4. Οχήματα	5 έτη
5. Έπιπλα – Σκεύη	5 έτη
6. Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	3 έτη

Η υπολειμματική αξία των πλοίων είναι το 20% της τιμής κτήσης.

Για τα υπόλοιπα ενσώματα πάγια δεν υπολογίζεται υπολειμματική αξία.

Η υπολειμματική αξία και η ωφέλιμη ζωή των παγίων επανεξετάζεται στο τέλος κάθε χρήσης.

Κατά την πώληση ενσώματων παγίων η διαφορά μεταξύ της τιμής πωλησής τους και της αναπόσβεστης αξίας τους, μετά την αφαίρεση τυχόν εξόδων που έχουν άμεση σχέση με το πάγιο, καταχωρείται ως κέρδος ή ζημία στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

2.7. Άϋλα Πάγια

Ο Όμιλος θεωρεί ότι η ωφέλιμη ζωή των άϋλων παγίων τα οποία κατέχει δεν είναι απεριόριστη. Τα άϋλα πάγια τα οποία κατέχει ο Όμιλος είναι τα εξής:

α) Σήματα

Τα σήματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης.

Στο κόστος κτήσεως των σημάτων περιλαμβάνονται οι δαπάνες εκπόνησης των σχεδίων και οι δαπάνες που απαιτούνται για την κατοχύρωση των σημάτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η ωφέλιμη ζωή των σημάτων είναι 15 έτη και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο.

β) Λογισμικά προγράμματα

Τα προγράμματα λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης.

Στο αρχικό κόστος κτήσεως περιλαμβάνονται εκτός από τις άδειες λογισμικού, οι δαπάνες εγκατάστασης, παραμετροποίησης και ανάπτυξης του λογισμικού.

Οι δαπάνες που αυξάνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική δαπάνη και προστίθεται στο αρχικό κόστος του λογισμικού.

Η ωφέλιμη ζωή του λογισμικού είναι 8 έτη και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο.

2.8. Απομείωση / Αναστροφή απομείωσης αξίας περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται σε έλεγχο, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, αν και κατά πόσο υπάρχει οποιαδήποτε ένδειξη ότι ένα περιουσιακό στοιχείο μπορεί να είναι απομειωμένο.

Αν υπάρχει τέτοια ένδειξη τότε εκτιμάται το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου, δηλαδή η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από την χρήση του πάγιου στοιχείου.

Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο ποσό, μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και της αξίας λόγω χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών.

Οι ζημίες απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν.

Ειδικότερα για τα πλοία του Ομίλου, όταν συντρέχουν σχετικές ενδείξεις, αξιολογούνται για τυχόν απομείωση. Στην περίπτωση αυτή η ανακτήσιμη αξία τους εκτιμάται ως το υψηλότερο της εύλογης αξίας τους όπως αυτή εκτιμάται από ανεξάρτητους εκτιμητές μείον τα έξοδα διάθεσης και της αξίας χρήσης τους όπως αυτή εκτιμάται από τον υπολογισμό των αναμενόμενων προεξοφλημένων ταμειακών ροών τους.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες για μια ζημιά απομείωσης που έχει αναγνωρισθεί σε προγενέστερες περιόδους για ένα στοιχείο ενεργητικού εκτός από υπεραξία, έχουν μεταβληθεί οι εκτιμήσεις αναφορικά με την προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας του και οι ενδείξεις που τότε είχαν ως αποτέλεσμα την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης, δεν υπάρχουν πλέον ή έχουν μειωθεί, τότε προκύπτει αναστροφή ζημιάς απομείωσης.

2.9. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης μειωμένη με τυχόν άμεσα έξοδα πώλησης. Το κόστος των αποθεμάτων προσδιορίζεται με τη μέθοδο της μέσης μηνιαίας σταθμισμένης τιμής αγοράς.

2.10. Απαιτήσεις από πελάτες

Οι απαιτήσεις από πελάτες είναι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις, εισπρακτέες σε περίοδο μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία καταχώρησης και καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους.

Μεταγενέστερα σε περίπτωση καθυστέρησης είσπραξης, οι εμπορικές απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των ζημιών απομείωσης. Ζημίες απομείωσης καταχωρούνται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν μπορεί να εισπράξει τα ποσά τα οποία του οφείλονται.

Το ποσό της πρόβλεψης που αφορά την καθυστέρηση είσπραξης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων ταμειακών ροών που εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν.

Η προεξόφληση της παραπάνω διαφοράς γίνεται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και τα ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο, τις καταθέσεις όψεως και τις καταθέσεις προθεσμίας υψηλής ρευστοποίησης με διάρκεια ως τρεις μήνες.

2.12. Μετοχικό Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο αφορά τις κοινές ανώνυμες ή ονομαστικές μετοχές της εταιρείας και συμπεριλαμβάνεται στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων.

Τα άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος έκδοσης από τον λογαριασμό διαφορά υπέρ το άρτιο.

Άμεσα έξοδα που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσης της επιχείρησης που αποκτάται.

2.13. Διανομή μερισμάτων

Τα πληρωτέα μερίσματα εμφανίζονται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας και του Ομίλου όταν εγκριθούν από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.14. Έσοδα

Τα έσοδα του Ομίλου προέρχονται κατά κύριο λόγο από ναύλους επιβατών, ναύλους οχημάτων, ναυλώσεις πλοίων από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών επί των πλοίων. Επίσης, ο Όμιλος έχει έσοδα από τόκους και η Έταιρια έσοδα από μερίσματα.

2.14.1. Έσοδα από ναύλους επιβατών και οχημάτων

Τα έσοδα από ναύλους αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης πραγματοποιήσει το ταξίδι. Οι κρατικές επιδοτήσεις άγονων γραμμών αναγνωρίζονται κατά την περίοδο που εκτελούνται και περιλαμβάνονται στον «κύκλο εργασιών».

2.14.2. Έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών επί των πλοίων

Για τις υπηρεσίες που προσφέρει ο Όμιλος απ' ευθείας στον πελάτη τα έσοδα αναγνωρίζονται με την έκδοση της απόδειξης παροχής υπηρεσιών προς τον πελάτη.

Για τις υπηρεσίες που προσφέρει ο Όμιλος μέσω αναδόχων τα έσοδα αναγνωρίζονται με την έκδοση Τιμολογίων Παροχής Υπηρεσιών των δεδουλευμένων εσόδων προς τον ανάδοχο.

Όλα τα παραπάνω έσοδα αναγνωρίζονται όταν η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

2.14.3. Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονολογικής αναλογίας με τη χρήση του πραγματικού συμφωνημένου επιτοκίου χωρίς να συμψηφίζεται τυχόν παρακρατούμενος φόρος εισοδήματος.

2.14.4. Έσοδα από μερίσματα

Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως έσοδα όταν εγκρίνονται από το αρμόδιο όργανο της εταιρείας που τα χορηγεί.

2.14.5. Έσοδα από ναύλωση πλοίου

Τα έσοδα από ναυλώσεις πλοίων αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στα ναυλωσύμφωνα.

2.15. Κρατικές Επιχορηγήσεις – Κρατική Υποστήριξη

2.15.1. Επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία

Επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία είναι κρατικές επιχορηγήσεις που έχουν ως βασικό όρο ότι η επιχείρηση που τις δικαιούται πρέπει να αγοράσει, ή να κατασκευάσει μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι:

α) Η επιχείρηση θα συμμορφωθεί με τους όρους που τις διέπουν.

β) Οι επιχορηγήσεις θα εισπραχθούν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται ως έσοδο επόμενων χρήσεων και καταχωρούνται με συστηματική βάση στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου του ενεργητικού.

2.15.2. Επιχορηγήσεις που αφορούν αποτελέσματα

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με αποτελέσματα καταχωρούνται με συστηματικό και ορθολογικό τρόπο στα έσοδα των περιόδων μέσα στις οποίες πρέπει να γίνει ο συσχετισμός των επιχορηγήσεων αυτών με τα αντίστοιχα κόστη.

2.16. Λειτουργικοί τομείς

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί Τομείς» σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου.

Για τους σκοπούς παρουσίασης των λειτουργικών τομέων θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, για σκοπούς πληροφόρησης των τομέων, ο Όμιλος χρησιμοποίησε την γεωγραφική περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται .

Η γεωγραφική κατάτμηση της δραστηριότητας του Ομίλου γίνεται ως εξής :

α) Ελληνικές Ακτοπλοϊκές Γραμμές

β) Αδριατική Θάλασσα

Τα πλοία του Ομίλου εξυπηρετούν τους επιβάτες και τα Ι.Χ. οχήματα, που αποτελούν ουσιαστικά την τουριστική κίνηση, καθώς και τα φορτηγά αυτοκίνητα που διακινούν την εμπορευματική κίνηση.

Η τουριστική κίνηση χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο και χαμηλότερη για τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο. Αντίθετα, η εμπορευματική κίνηση εμφανίζεται κατανεμημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με πολύ μικρότερη εποχικότητα.

2.17. Έξοδα

2.17.1. Χρηματοοικονομικά έξοδα

2.17.2. Κόστος Δανεισμού

Κόστος δανεισμού είναι οι τόκοι και άλλα συναφή έξοδα που αναλαμβάνει ο Όμιλος λόγω δανεισμού κεφαλαίων.

Στο κόστος αυτό συμπεριλαμβάνονται :

α) Οι τόκοι από βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια, οι τόκοι από τραπεζικούς λογαριασμούς υπεραναλήψεων, καθώς και τα έξοδα που τυχόν προκύπτουν από την παρούσα αξία των υποχρεώσεων αυτών.

β) Η απόσβεση βιοηθητικού κόστους που αναλήφθηκε για την λήψη δανείων ανάλογα με τη διάρκεια του δανείου.

γ) Οι χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις που παρακολουθούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 17 «Μισθώσεις».

δ) Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από λήψη δανείων σε ξένο νόμισμα εφ' όσον αυτές θεωρούνται συμπληρωματικό ποσό του κόστους των τόκων.

2.17.2.1. Κόστος μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου σε μετοχές

Συμπεριλαμβάνεται το επιπλέον κόστος που τυχόν προκύψει σε ενοποιημένο επίπεδο από την αποτίμηση σε εύλογη αξία του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου όπως αυτό αναφέρεται αναλυτικότερα στην παράγραφο 2.20.

2.17.3. Παροχές στο προσωπικό

2.17.3.1. Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

2.17.3.2. Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

- **Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών**

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς (π.χ. Ιδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στα Ταμεία.

Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

- **Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών**

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυτης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημιώσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυτη ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2016 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητές παροχές.

Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες απλές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19R, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης.
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

2.17.4. Μισθώσεις

2.17.4.1. Χρηματοδοτικές Μισθώσεις

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις καταχωρούνται ως περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις. Το ποσό με το οποίο καταχωρούνται στον ισολογισμό κατά την έναρξη της μίσθωσης είναι ίσο με την εύλογη αξία της μισθωμένης ιδιοκτησίας, ή αν η εύλογη αξία είναι χαμηλότερη από την χρηματοδοτική αξία τότε καταχωρείται με την παρούσα αξία των ελαχίστων καταβολών μισθωμάτων.

Η μέθοδος αποσβέσεων των μισθωμένων αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων, όταν στο τέλος της μίσθωσης η κυριότητα παραμένει στην εταιρεία, είναι όμοια με τη μέθοδο που ακολουθείται για τα αποσβέσιμα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην επιχείρηση.

Η καταχωρούμενη απόσβεση υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα από τα Δ.Λ.Π. 16 «Ενσώματες ακινητοποιήσεις» και Δ.Λ.Π. 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία». Ισχύουν δηλαδή οι παράγραφοι 2.6. «Ενσώματα Πάγια», 2.7. «Άυλα Πάγια» και 2.8. «Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων» του παρόντος.

Όταν στο τέλος της μίσθωσης η κυριότητα δεν παραμένει στην εταιρεία, τότε οι αποσβέσεις κατανέμονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της διάρκειας της μίσθωσης και της ωφέλιμης ζωής του παγίου.

2.17.4.2. Λειτουργικές Μισθώσεις

Οι καταβολές μισθωμάτων βάσει μιας λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται σε βάρος των αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση κατά την οποία προβλέπεται από το συμβόλαιο μίσθωσης αποκατάσταση τυχόν ζημιών που προήλθαν από την συνηθισμένη χρήση του μισθωμένου παγίου, το κόστος αυτό επιβαρύνει τη χρήση κατά την οποία έληξε η μίσθωση.

2.17.5. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν :

α) Ο Όμιλος έχει μια παρούσα δέσμευση, νομική ή τεκμαιρόμενη, ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος που συνέβη στο παρελθόν.

β) Πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της δέσμευσης.

γ) Είναι δυνατό να εκτιμηθεί αξιόπιστα η δέσμευση.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις ή ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εκροή ή η εισροή οικονομικού οφέλους δεν είναι πιθανή.

2.17.6. Περιοδική κατανομή

2.17.6.1. Επιμερισμός των κοινών εσόδων και εξόδων

Οι ενοποιούμενες στον Όμιλο κοινοπραξίες και διαχειρίστριες εταιρείες μεταφέρουν στις πλοιοκτήτριες εταιρίες τα έξοδα και τα έσοδα που πραγματοποιούν για λογαριασμό τους.

Σε περίπτωση όπου τα έσοδα και τα έξοδα δεν αφορούν συγκεκριμένες πλοιοκτήτριες εταιρίες αλλά είναι κοινά τότε αυτά μοιράζονται βάσει των κόρων ολικής χωρητικότητας του κάθε πλοίου.

2.17.6.2. Περιοδική κατανομή εξόδων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έξοδα ασφαλίστρων των πλοίων και τα έξοδα της ετήσιας επιθεώρησης των πλοίων στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μηνιαία βάση επειδή τα παραπάνω έξοδα αφορούν όλο το οικονομικό έτος με σκοπό τη σωστή κατανομή των εξόδων αυτών.

2.18. Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος

Για την καλύτερη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο φορολογούνται τα κέρδη του Ομίλου, διαχωρίζουμε τα κέρδη ανάλογα με την προέλευσή τους.

2.18.1. Κέρδη από ναυτιλιακές δραστηριότητες

Σύμφωνα με τον νόμο 27/1975 άρθρο 6, οι πλοιοκτήτριες εταιρίες πλοίων με Ελληνική σημαία πληρώνουν φόρο για τα πλοία τους, ανεξάρτητα αν έχουν κέρδη ή ζημίες, βάσει των κόρων ολικής χωρητικότητας. Ο φόρος αυτός ουσιαστικά είναι φόρος εισοδήματος ο οποίος αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με όσα ορίζονται από το παραπάνω νόμο.

Με την πληρωμή του παραπάνω φόρου εξαντλείται κάθε υποχρέωση που έχει σχέση με την φορολογία εισοδήματος από ναυτιλιακές δραστηριότητες.

Στην περίπτωση αυτή δημιουργείται μόνιμη διαφορά μεταξύ του λογιστικού και του φορολογητέου αποτελέσματος και ως εκ τούτου η διαφορά αυτή δεν λαμβάνεται υπ' όψη στον υπολογισμό αναβαλλόμενης φορολογίας.

2.18.2. Κέρδη από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες

Στην περίπτωση αυτή υπολογίζουμε το σύνολο των εσόδων από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες καθώς και τα έξοδα που αφορούν τα παραπάνω έσοδα.

Το ποσό των κερδών που προκύπτει από τον παραπάνω υπολογισμό και αφορά τα μη ναυτιλιακά έσοδα, φορολογείται με τις γενικές διατάξεις.

2.19. Επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές συναλλαγμάτων

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ.

Οι συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού :

- α) Τα χρηματικά διαθέσιμα μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημερομηνίας κλεισίματος.
- β) Τα μη χρηματικά στοιχεία που αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας συναλλαγής. Τα στοιχεία αυτά στο τέλος της περιόδου μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημερομηνίας κλεισίματος.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τις παραπάνω περιπτώσεις καταχωρούνται στα έξοδα ή στα έξοδα της περιόδου στην οποία προκύπτουν.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από μη χρηματικά στοιχεία εταιρειών εξωτερικού αναγνωρίζονται απ' ευθείας στην καθαρή θέση.

2.20. Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα βασικά χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου είναι :

α) Τα μετρητά, οι τραπεζικές καταθέσεις, οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις.

Επειδή τα παραπάνω χρηματοοικονομικά μέσα είναι βραχυπρόθεσμης φύσεως, η διοίκηση του Ομίλου πιστεύει ότι η εύλογη αξία τους ταυτίζεται με την αξία στην οποία εμφανίζονται στα λογιστικά βιβλία του Ομίλου.

β) Δάνεια τραπεζών

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στο κόστος που είναι η πραγματική αξία του ληφθέντος ανταλλάγματος συμπεριλαμβανομένων και τυχόν σχετικών εξόδων. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει του αποτελεσματικού επιποκίου.

Η θυγατρική Blue Star Ferries Ναυτιλιακή Ανώνυμη Εταιρεία, («BSF») έχει προβεί στην έκδοση Ανταλλάξιμου Ομολογιακού Δανείου («BSAO»). Παράλληλα η Attica A.E. Συμμετοχών («Attica») έχει προβεί στην έκδοση Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου («ATTMO»), το οποίο κατόπιν της αρχικής του κάλυψης επαναγοράστηκε στο σύνολό του από την Attica έναντι τιμήματος ίσου με την συνολική ονομαστική αξία των ομολογιών, προκειμένου αυτές οι μετατρέψιμες ομολογίες σε νέες κοινές ονομαστικές μετοχές Attica, να είναι διαθέσιμες προς ανταλλαγή με τις ομολογίες BSAO.

Η τιμή μετατροπής είναι συνδεδεμένη με τον δείκτη «Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)» των τελευταίων οκτώ τριμήνων του Ομίλου Attica.

Το BSAO, στις οικονομικές καταστάσεις της BSF αποτελεί μια χρηματοοικονομική υποχρέωση. Η χρηματοοικονομική αυτή υποχρέωση, επιμετρείται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, στο αποσβεστέο κόστος με τη χρήση της μεθόδου του αποτελεσματικού επιτοκίου.

Σε επίπεδο Ομίλου, το BSAO και ATTMO, λειτουργούν συμπληρωματικά, μιας και οι κάτοχοι των ομολογιών μπορούν είτε να επιλέξουν να διακρατήσουν τις ομολογίες και να λάβουν μετρητά από τον Όμιλο (μέσω της BSF) στη λήξη τους, ή να τις μετατρέψουν (μέσω ανταλλαγής των BSAO με ATTMO) σε μετοχές της Attica.

Στην ολότητά του το χρηματοοικονομικό μέσο αυτό είναι ένα σύνθετο χρηματοοικονομικό μέσο και ιδιαίτερα ένα μετατρέψιμο δάνειο, το οποίο λόγω του ότι δεν πληρεί τον κανόνα «fixed for fixed» του ΔΛΠ 32, στο σύνολό του (και το στοιχείο του δανείου και το ενσωματωμένο παράγωγο με τη μορφή του δικαιώματος μετατροπής) αποτελεί μια χρηματοοικονομική υποχρέωση η οποία επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

γ) Χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνου

Σε περίπτωση που ο Όμιλος χρησιμοποιήσει χρηματοοικονομικά μέσα για αντιστάθμιση κινδύνου, αποτιμά στο τέλος κάθε περιόδου την εύλογη αξία του μέσου αντιστάθμισης. Ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των πράξεων αντιστάθμισης, αυτές χαρακτηρίζονται ως αντιστάθμιση εύλογης αξίας ή ταμειακών ροών.

Για τις αντισταθμίσεις εύλογης αξίας η αποτίμηση του μέσου αντιστάθμισης σε κάθε περίοδο αναφοράς αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ για τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών και στο βαθμό που κρίνονται αποτελεσματικές, η αποτίμηση του μέσου αντιστάθμισης σε κάθε περίοδο αναφοράς αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση και μεταφέρεται στα αποτελέσματα της περιόδου όπου το σχετικό χρηματοοικονομικό μέσο τακτοποιείται.

2.21. Κέρδη ανά μετοχή

Για τον υπολογισμό των βασικών κερδών ανά μετοχή που αναλογεί στους κοινούς μετόχους χρησιμοποιείται κλάσμα το οποίο στον μεν αριθμητή περιλαμβάνει το καθαρό κέρδος ή ζημία της περιόδου από την συνεχιζόμενη εκμετάλλευση μετά την αφαίρεση των προνομιούχων μερισμάτων αν υπάρχουν, στον δε παρανομαστή, το σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Για τον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, ο αριθμητής του κλάσματος περιλαμβάνει το κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί σε επίπεδο Ομίλου στη μητρική μετά την αφαίρεση των μη ελεγχουσών συμμετοχών, στον δε παρανομαστή το σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Για τον υπολογισμό των μειωμένων κερδών ανά μετοχή λαμβάνεται υπόψην ο αριθμός τίτλων οι οποίοι δυνητικά θα μπορούσαν να εκδοθούν ενώ το καθαρό κέρδος / (ζημιά) της περιόδου προσαρμόζεται κατάλληλα για να συμπεριληφθεί η επίδραση στα αποτελέσματα που θα έχει η έκδοση αυτών των δυνητικών τίτλων.

2.22. Αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές

2.22.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2016 ή μεταγενέστερα.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές εργαζομένων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)**

Τον Νοέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19 με τίτλο «Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών: Εισφορές Εργαζομένων». Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν εφαρμογή σε εισφορές εργαζομένων ή τρίτων μερών αναφορικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο σκοπός των τροποποιήσεων είναι να απλοποιήσουν την λογιστική αντιμετώπιση για τις εισφορές που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας των εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα, οι εισφορές που υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό επί της μισθοδοσίας. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες / εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2010-2012 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)**

Τον Δεκέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2010-2012», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων αναφορικά με επτά θέματα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα.

Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 2: Ορισμός των προϋποθέσεων κατοχύρωσης, ΔΠΧΑ 3: Λογιστική αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου ανταλλάγματος σε συνενώσεις επιχειρήσεων, ΔΠΧΑ 8: Συνάθροιση λειτουργικών τομέων, ΔΠΧΑ 8: Συμφωνία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού των προς παρουσίαση τομέων με τα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης, ΔΠΧΑ 13: Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, ΔΛΠ 16 /ΔΛΠ 38: Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιατύπωση των σωρευμένων αποσβέσεων και ΔΛΠ 24: Υπηρεσίες Βασικών Διευθυντικών Στελεχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες / εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11: «Λογιστικός χειρισμός των Αποκτήσεων Συμμετοχών σε Από Κοινού Λειτουργίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 11. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προσθέτουν νέα καθοδήγηση σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης συμμετοχής σε μία από κοινού λειτουργία, η οποία συνιστά μία επιχείρηση και διευκρινίζουν τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τέτοιες αποκτήσεις. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες / εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38: «Διευκρινίσεις αναφορικά με Αποδεκτές Μεθόδους Αποσβέσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38. Το ΔΛΠ 16 και το ΔΛΠ 38 καθιερώνουν τις αρχές προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίον αντιμετωπίζονται οι αποσβέσεις στον ρυθμό της αναμενόμενης ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Το IASB έχει διευκρινίσει ότι η χρήση των μεθόδων που βασίζονται στα έσοδα για τον υπολογισμό της απόσβεσης ενός περιουσιακού στοιχείου δεν είναι κατάλληλη, διότι τα έσοδα που δημιουργούνται από μία δραστηριότητα που περιλαμβάνει τη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου γενικά αντανακλούν παράγοντες διαφορετικούς από την ανάλωση των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες / εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27: «Μέθοδος της Καθαρής Θέσης σε Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Αύγουστο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 27. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις, μία οικονομική οντότητα έχει την επιλογή να αναγνωρίσει τις επενδύσεις της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της, επιλογή η οποία έως και την έκδοση των συγκεκριμένων τροποποιήσεων, δεν ισχυει. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες / εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2012-2014 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2012-2014», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε τέσσερα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: ΔΠΧΑ 5: Άλλαγές στις μεθόδους διάθεσης, ΔΠΧΑ 7: Συμβάσεις Υπηρεσίας και Εφαρμογή των τροποποιήσεων του ΔΠΧΑ 7 στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, ΔΛΠ 19: Επιτόκιο προεξόφλησης: θέμα τοπικής αγοράς, και ΔΛΠ 34: Γνωστοποιήσεις πληροφοριών στην ενδιάμεση οικονομική αναφορά. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες / εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1. Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν ως στόχο την επίλυση θεμάτων που αφορούν στις υφιστάμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης, και τη διασφάλιση της ικανότητας άσκησης κρίσης από τις οικονομικές οντότητες κατά την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες / εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: «Επενδυτικές Οντότητες: Εφαρμόζοντας την Εξαίρεση από την Ενοποίηση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν επεξηγήσεις αναφορικά με τις απαιτήσεις λογιστικοποίησης των επενδυτικών οντοτήτων, ενώ παρέχουν εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες θα μειώσουν τα κόστη που σχετίζονται με την εφαρμογή των Προτύπων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες / εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

2.22.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείς, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Ιανουάριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 14. Σκοπός του ενδιάμεσου αυτού Προτύπου είναι η ενίσχυση της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών των οικονομικών οντοτήτων που έχουν ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Σε πολλές χώρες, υπάρχουν κλάδοι που υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι κυβερνητικές αρχές ρυθμίζουν την παροχή και την τιμολόγηση συγκεκριμένων τύπων δραστηριοτήτων ιδιωτικών οικονομικών οντοτήτων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εν αναμονή της τελικής έκδοσης του Προτύπου.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πιλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα.

Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28: «Πωλήσεις ή Εισφορές Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του» (το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων)**

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η αντιμετώπιση μίας αναγνωρισμένης ασυνέπειας μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και αυτών του ΔΛΠ 28, σχετικά με τον χειρισμό της πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς ή της κοινοπραξίας του. Τον Δεκέμβριο του 2015, το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων, εν αναμονή των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους.

Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις.

Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017 και 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου, ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 όσον αφορά στο ΔΠΧΑ 12, και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 όσον αφορά στα ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 28. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κίνδυνο αγοράς (απρόβλεπτες διακυμάνσεις ισοτιμιών και επιποκίων) και πιστωτικό κίνδυνο. Γι' αυτό το λόγο επιδιώκει την ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων μέσω ενός προγράμματος διαχείρισης κινδύνων.

Η διαχείριση περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την αναγνώριση, αποτίμηση και αντιστάθμιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων. Δεν αποτελεί πολιτική του Ομίλου η εκτέλεση συναλλαγών κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος είναι κυρίως καταθέσεις σε τράπεζες, απαιτήσεις και υποχρεώσεις, δάνεια, συμφωνίες επαναγοράς, χρηματοδοτικές μισθώσεις και παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα.

3.1.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ.

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΕ ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

<u>ΟΜΙΛΟΣ</u>	<u>31/12/2016</u>	<u>31/12/2015</u>
	<u>USD</u>	<u>USD</u>
Ονομαστικά ποσά		
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία	394	415
Χρημ/κές υποχρεώσεις	-	-
Βραχυχρόνια έκθεση	394	415
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία	-	-
Χρημ/κές υποχρεώσεις	-	-
Μακροχρόνια έκθεση	-	-

Ο παρακάνω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων στην περίπτωση που μεταβληθεί η ισοτιμία κατά +/- 10% σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και τη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ / Δολαρίου Αμερικής.

ΟΜΙΛΟΣ

	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	10%	-10%	10%	-10%
	31/12/2016		31/12/2015	
	USD		USD	

Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	37	-37	38	-38
Καθαρή Θέση	37	-37	38	-38

Κατά τα λοιπά, ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο βαθμό που τα ναυτιλιακά καύσιμα που αγοράζει για τη λειτουργία των πλοίων του διαπραγματεύονται διεθνώς σε Δολάρια Η.Π.Α.

Επίσης, ο Όμιλος έχει επενδίσει στην εταιρεία AML της οποίας το νόμιμο σμα είναι σε Ντίρχαμ Μαρόκου. Η εν λόγω επένδυση επηρεάζεται από τις μεταβολές της σχετικής ισοτιμίας.

3.1.2. Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών.

Σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από άλλες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, η έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο προκύπτει από αθέτηση του αντισυμβαλλόμενου σε μια μέγιστη έκθεση όμοια με αυτή του τρέχοντος λογαριασμού των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων.

Ο Όμιλος έχει ορίσει πιστωτικά όρια και συγκεκριμένους όρους πιστωτικής πολιτικής για όλες τις κατηγορίες των πελατών του.

Επίσης, ο Όμιλος με σκοπό την καλύτερη εξασφάλιση του έχει λάβει εγγυητικές επιστολές τραπέζης από τους μεγαλύτερους κεντρικούς πράκτορες έκδοσης εισιτηρίων.

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (μέσα) τα οποία την ημερομηνία του Ισολογισμού αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	5.877	-	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	51.220	71.555	1.225	13
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	41.862	41.990	59	467
Σύνολο	98.959	113.545	1.284	480

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνου.

Τα υπόλοιπα των εμπορικών απαιτήσεων που είναι μεν σε καθυστέρηση αλλά δεν έχουν απομειωθεί, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

	<u>31/12/2016</u>	<u>31/12/2015</u>
< 90 ημέρες	-	-
91 - 180 ημέρες	-	-
181 - 360 ημέρες	2.603	2.582
> 360 ημέρες	-	-
Σύνολο	<u>2.603</u>	<u>2.582</u>

3.1.3. Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκαίων διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση, μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων πληρωμών. Παράλληλα, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με αντικειμενικό σκοπό τη διατήρηση μιας ισορροπίας μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας (βλέπε σημ.3.1.4. «Πρόσθετοι κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα»).

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2016 και 31/12/2015 αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

	<u>31/12/2016</u>			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	14.759	9.798	182.189	44.403
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	525	555	3.214	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	18.057	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες / μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	15.517	-	-	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	-	-	-	-
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	-	-	-	-
Σύνολο	48.858	10.353	185.403	44.403

	<u>31/12/2015</u>			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	33.907	6.742	187.579	51.854
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	366	514	4.294	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	15.621	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες / μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	14.231	-	13.000	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	-	-	-	-
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	1.342	-	-	-
Σύνολο	65.467	7.256	204.873	51.854

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

31/12/2016

	Βραχυπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες		
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Εμπορικές υποχρεώσεις	20	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	169	-	-	-
Υποχρεώσεις προς μετόχους από προκαταβολές για AMK	-	-	-	-
Σύνολο	189	-	-	-

31/12/2015

	Βραχυπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες		
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Εμπορικές υποχρεώσεις	76	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	203	-	-	-
Υποχρεώσεις προς μετόχους από προκαταβολές για AMK	-	-	13.000	-
Σύνολο	279	-	13.000	-

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31/12/2016 ανήλθε σε Ευρώ 255.443 χιλ.

3.1.4. Πρόσθετοι κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα

Με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 28.6.2015 οι Ελληνικές τράπεζες τέθηκαν σε αργία ενώ ταυτόχρονα επιβλήθηκαν έλεγχοι στη κίνηση κεφαλαίων (capital controls) με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών. Η τραπεζική αργία έληξε στις 20.7.2015 ενώ οι έλεγχοι στη κίνηση κεφαλαίων παραμένουν σε ισχύ.

Την 14/8/2015 το Ελληνικό Κοινοβούλιο ενέκρινε την κύρωση του σχεδίου σύμβασης οικονομικής ενίσχυσης της Ελλάδας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της συμφωνίας χρηματοδότησης, ενώ την 19/8/2015 υπεγράφη η Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας.

Η επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα ενδέχεται να επιβαρύνει τους κάτωθι κινδύνους:

Κίνδυνος Αγοράς

Λόγω των capital controls, ενδέχεται να επηρεασθεί το μεταφορικό έργο του Ομίλου, τόσο στη διακίνηση φορτηγών οχημάτων όσο και στη διακίνηση των επιβατών χωρίς μέχρι σήμερα να έχει προκύψει κάποια σημαντική μεταβολή στο σύνολο του μεταφορικού έργου. Επίσης, θα πρέπει να συνεκτιμήθει και η πιθανότητα περιορισμού στη χώρα μας, λόγω των capital controls, των εισαγωγών –εξαγωγών, γεγονός που εκτιμάται ότι θα επηρεάσει το μεταφορικό έργο των γραμμών της Αδριατικής θάλασσας.

Προμηθευτές/ Λήψη αγαθών-υπηρεσιών από το εξωτερικό

Οι επιβαλλόμενοι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων ενδέχεται να δημιουργήσουν καθυστερήσεις στην πληρωμή προμηθευτών ή γενικότερα να δυσχεράνουν την εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων στο εξωτερικό. Οι καθυστερήσεις οι οποίες σημειώθηκαν μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών καταστάσεων δεν είναι σημαντικές και οφείλονται στις χρονοβόρες διαδικασίες που έχουν υιοθετηθεί από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος, λόγω των μακροχρόνιων συνεργασιών του, δεν έχει αντιμετωπίσει κάποιο πρόβλημα στη λήψη αγαθών – υπηρεσιών από τους προμηθευτές του εξωτερικού.

Πιστωτικός κίνδυνος

Λόγω των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων ενδέχεται κάποιος αντισυμβαλλόμενος να μην είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του. Μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών καταστάσεων δεν έχουν παρατηρηθεί περιπτώσεις αθέτησης υποχρεώσεων από πελάτες, πέραν της συνήθους συναλλακτικής πρακτικής του Ομίλου.

Η Διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί σε διαρκή βάση το συνεχώς εξελισσόμενο οικονομικό περιβάλλον και προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες με σκοπό τη διασφάλιση των συμφερόντων του Ομίλου και την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων που μπορεί να υπάρξουν στην οικονομική του κατάσταση.

3.1.5. Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό του, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου. (βλ. σημείωση 7.28).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή -1%. Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μια λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

Ανάλυση ευαισθησίας

	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%
	<u>31/12/2016</u>	<u>31/12/2015</u>		
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	-2.554	2.554	-2.853	2.853
Καθαρή Θέση	-2.554	2.554	-2.853	2.853

3.1.6. Διαχείριση Κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός του Ομίλου κατά τη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητας του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητά του ώστε να εξασφαλίζει τις αποδόσεις για τους μετόχους και τα οφέλη των λοιπών μερών τα οποία σχετίζονται με τον Όμιλο και να διατηρεί μια βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για να διασφαλίσει ή να προσαρμόσει τη σωστή διαχείριση κεφαλαίου, ο Όμιλος, κατόπιν αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων, μπορεί να μεταβάλει την μερισματική πολιτική, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων. Καμία αλλαγή δεν έγινε στους στόχους, τις πολιτικές ή διαδικασίες κατά την διάρκεια των ετών που έληξαν 31/12/2016 και 31/12/2015.

Ο Όμιλος παρακολουθεί τα κεφάλαια με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο εν λόγω συντελεστής υπολογίζεται διαιρώντας τον καθαρό δανεισμό με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια.

Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το «Σύνολο δανεισμού» (συμπεριλαμβανομένου «βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού» όπως εμφανίζεται στην Κατάσταση Καθαρής Θέσης) μείον «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα» μείον «Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση».

Τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια υπολογίζονται ως «Ίδια κεφάλαια» όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Καθαρής Θέσης συν τον καθαρό δανεισμό. Σκοπός του Ομίλου είναι η βελτιστοποίηση των κεφαλαίων μέσω της σωστής διαχείρισης των πόρων του.

Οι συντελεστές μόχλευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
Σύνολο δανεισμού	255.443	285.256
Μείον: Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	51.220	71.555
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πτώληση	-	-
Καθαρός δανεισμός	204.223	213.701
Ίδια κεφάλαια	401.589	376.228
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	605.812	589.929
Συντελεστής μόχλευσης	34%	36%

3.1.7. Κίνδυνος Διακύμανσης Τιμών Καυσίμων

Ο Όμιλος, καθώς και το σύνολο των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον ναυτιλιακό κλάδο, επηρεάζονται σημαντικά από τη διακύμανση των τιμών των καυσίμων. Επισημαίνεται ότι το κόστος των ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών είναι το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος, αντιπροσωπεύει δε για τη χρήση 2016 το 35% περίπου του κόστους πωληθέντων του Ομίλου Attica.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ίδιων κεφαλαίων σε μια μεταβολή των τιμών των καυσίμων κατά 10% σε ετήσια βάση.

Αύξηση/(μείωση) της τιμής	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	Επίδραση στη καθαρή θέση
+/- 10%	-/+ 6.300	-/+ 6.300

Ο Όμιλος έχει προβεί σε πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής καυσίμου.

3.1.8. Ανταγωνισμός

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε γραμμές όπου υπάρχει έντονος ανταγωνισμός.

Παρατίθεται πίνακας στον οποίο περιέχονται οι γραμμές με έντονο ανταγωνισμό στις οποίες δραστηριοποιήθηκε ο Όμιλος το 2016 καθώς και οι σπουδαιότεροι ανταγωνιστές.

ΓΡΑΜΜΗ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ
Αδριατική Θάλασσα	Grimaldi / Minoan Lines
Πειραιάς - Κυκλαδες	Hellenic Seaways / Anek Lines / Aegean Speed Lines / Sea Jets
Πειραιάς - Δωδεκάνησα	Anek Lines
Πειραιάς - Μυτιλήνη	Hellenic Seaways
Πειραιάς - Κρήτη	Minoan Lines

3.2. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές προσδιορίζεται από τις δημοσιευμένες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού χρησιμοποιείται η τιμή προσφοράς για τα δε χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού χρησιμοποιείται η τιμή ζήτησης.

Η ονομαστική αξία των εμπορικών απαιτήσεων μετά τις προβλέψεις που τις αφορούν προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους.

4. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: Στοιχεία Ενεργητικού / Υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: Στοιχεία Ενεργητικού / Υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Επίπεδο 3: Στοιχεία Ενεργητικού / Υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

4.1. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

4.2. Συμμετοχές, αποτιμώμενες σε εύλογες αξίες

Η Εταιρεία σύμφωνα με τα όσα ορίζει το ΔΔΠ 27 «Απλές Οικονομικές Καταστάσεις» αποτιμά τις συμμετοχές της σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΔΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση», στην εύλογή τους αξία.

Στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, η Εταιρεία διενεργεί τους απαιτούμενους υπολογισμούς αναφορικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των συμμετοχών της.

Οι επενδύσεις που αφορούν στις συμμετοχές της (μη εισηγμένες μετοχές) αποτιμώνται με βάση γενικά αποδεκτά μοντέλα αποτίμησης τα οποία περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα τόσο σε μη παρατηρήσιμα στοιχεία, όσο και σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς.

Η διενεργηθείσα αξιολόγηση για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές, εστιάζει τόσο σε εξωγενείς όσο και ενδογενείς παράγοντες. Κατά συνέπεια η Εταιρεία στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς:

α) Αναγνωρίζει και αξιολογεί την επικρατούσα κατάσταση στην ελληνική οικονομία.

β) Συγκεντρώνει, αναλύει και παρακολουθεί τις απολογιστικές πληροφορίες απόδοσης, με σημεία αναφοράς την εξέλιξη των χρηματοοικονομικών μεγεθών των εταιρειών στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς.

Η ανάλυση των εν λόγω στοιχείων παρέχει πληροφορίες αναφορικά με την επίτευξη ή μη των επιχειρηματικών στόχων και δεικνύει την τάση για τα αποτελέσματα και την χρηματοοικονομική επίδοση των εταιρειών κατά τη λήξη της ετήσιας περιόδου αναφοράς.

γ) Εξετάζει τις επιχειρηματικές συνθήκες και τις διαθέσιμες πληροφορίες και εκτιμήσεις αναφορικά με τις μετέπειτα εξελίξεις των οικονομικών μεγεθών και τάσεων.

Κατά πάγια τακτική, η Εταιρεία σε κάθε ετήσια ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε επανέλεγχο των παραδοχών των επιχειρηματικών σχεδίων των θυγατρικών της, χρησιμοποιώντας ως βάση το επιχειρηματικό σχέδιο που καταρτίζεται στη λήξη της προηγούμενης ετήσιας περιόδου αναφοράς και αφορά σε μετέπειτα οικονομικές περιόδους.

Στην περίπτωση που η χρηματοοικονομική επίδοση της κάθε εταιρείας κατά τη διάρκεια της υπό εξέταση ετήσιας περιόδου αναφοράς δεν παρουσιάζει ουσιώδεις αποκλίσεις με τον προϋπολογισμό της αντίστοιχης περιόδου αλλά και με τις εκτιμήσεις της Διοίκησης αναφορικά με τις μετέπειτα εξελίξεις των εν λόγω οικονομικών μεγεθών, δεν θεωρείται αναγκαίος ο επαναπροσδιορισμός του αρχικού επιχειρησιακού σχεδίου και οι σχετικοί υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας περιορίζονται σε μία ανάλυση ευαισθησίας επί των μεταβολών του μεσοσταθμικού κόστους κεφαλαίου.

Σε διαφορετική περίπτωση, ακολουθεί λεπτομερής ανασχεδιασμός και αναθεώρηση του υφιστάμενου επιχειρησιακού σχεδίου προκειμένου να αντικατοπτρίζονται οι τρέχουσες οικονομικές και επιχειρηματικές συνθήκες.

Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των συμμετοχών, εκτός από την εκτίμηση των αναμενώμενων ταμειακών ροών όπως αναλύθηκε ανωτέρω, βασική παραδοχή αποτελεί το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου (WACC) που χρησιμοποιείται. Για τον προσδιορισμό του σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού και τυχόν επιχορηγήσεις, προκειμένου να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων.

Οι βασικές παράμετροι προσδιορισμού του σταθμισμένου κόστους κεφαλαίου (WACC) περιλαμβάνουν:

- Την απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς (risk-free return)
- Τον ειδικό κίνδυνο της χώρας (country risk premium):
- To Equity risk premium.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, για τα έτη 2015 – 2019 το WACC προσδιορίστηκε σε 11,43%, ενώ για τα μετέπειτα έτη σε 8,17%.

Η αξία που προκύπτει σύμφωνα με τα ανωτέρω, σταθμίζεται με την αξία η οποία προκύπτει βάσει των αναπροσαρμοσμένων (κατά την εύλογη αξία των πλοίων) καθαρών στοιχείων ενεργητικού (net assets value) της κάθε θυγατρικής.

4.3. Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / υποχρεώσεων στην εύλογη αξία

Την 31/12/2016 ο Όμιλος τηρεί μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο το οποίο στην ολότητά του (και το στοιχείο του δανείου και το ενσωματωμένο παράγωγο με τη μορφή του δικαιώματος μετατροπής) αποτελεί μια χρηματοοικονομική υποχρέωση η οποία επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (βλ. σημ. 2.19)

Στον πίνακα που ακολουθεί, απεικονίζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες κατά την 31/12/2016.

Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες	ΟΜΙΛΟΣ			
	Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς			
	31/12/2016	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Επενδύσεις σε θυγατρικές	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / παθητικού	-69.214	-	-69.214	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	5.877		5.877	
Σύνολο	-63.337	-	-63.337	-
ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες	Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς			
	31/12/2016	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Επενδύσεις σε θυγατρικές	507.814	-	-	507.814
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / παθητικού	-	-	-	-
Σύνολο	507.814	-	-	507.814

5. Ενοποίηση – Κοινοπραξία εσόδων πλοίων

5.1.1. Ενοποίηση θυγατρικών εταιριών του Ομίλου ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται με τη μέθοδο ολικής ενσωμάτωσης. Στη σημείωση 7.14 «Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες» παρουσιάζεται ο αναλυτικός πίνακας των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου.

Δεν έχει γίνει μεταβολή στη μέθοδο ενσωμάτωσης κάποιας εκ των εταιρειών του Ομίλου.

Δεν υπάρχουν εταιρίες που ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για πρώτη φορά στην τρέχουσα περίοδο, ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί είτε στην αμέσως προηγούμενη περίοδο είτε στην αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρήσης με εξαίρεση τη νεοαποκτηθείσα "Africa Morocco Links" - "AML" που ενσωματώθηκε για πρώτη φορά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Δεν υπάρχουν εταιρίες που δεν ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στην τρέχουσα περίοδο ενώ είχαν ενσωματωθεί είτε στην αμέσως προηγούμενη περίοδο είτε στην αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρήσης.

Δεν υπάρχουν εταιρίες του Ομίλου οι οποίες δεν ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

5.1.2 Ενοποίηση συγγενών εταιρειών / Κοινοπραξιών

Ο Όμιλος Attica, μέσω της θυγατρικής του NOPNTIA N.E. την 28/10/2016 προέβη στην απόκτηση ποσοστού 49 % της εταιρείας «AFRICA MOROCCO LINKS» (AML) με έδρα στη Ταγγέρη του Μαρόκου, αντί τιμήματος € 45 χιλ. Η εν λόγω επένδυση ενοποιείται στον Όμιλο με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

5.2. Σύμβαση του Ομίλου ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με τον Όμιλο ANEK

Ο Όμιλος συμμετέχει μαζί με τον Όμιλο ANEK A.E. στην κοινοπραξία εσόδων «ANEK AE – SUPERFAST ENDEKA (HELLAS) INC & ΣΙΑ» με σκοπό την εκτέλεση συνδυασμένων δρομολογίων στις διεθνείς γραμμές «Πάτρα – Ηγουμενίτσα – Ανκόνα», «Πάτρα – Ηγουμενίτσα – Μπάρι», «Πάτρα – Ηγουμενίτσα – Βενετία» καθώς και στις ακτοπλοϊκές γραμμές «Πειραιάς – Ηράκλειο» και «Πειραιάς – Χανιά».

Η διάρκεια της Κοινοπραξίας είναι μέχρι 31/5/2017 και ο διακριτικός τίτλος είναι « Γραμμές Κρήτης και Αδριατικής».

6. Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων μερών

6.1. Διεταιρικές συναλλαγές

Οι σπουδαιότερες εταιρίες του Ομίλου οι οποίες δημιουργούν διεταιρικές συναλλαγές είναι η ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES N.A.E. & ΣΙΑ, οι διαχειρίστριες εταιρίες SUPERFAST FERRIES S.A. και BLUE STAR FERRIES S.A.

α) Η «ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES N.A.E.& ΣΙΑ» έχει ως σκοπό τον συντονισμό όλων των πλοιοκτητριών εταιρειών για την από κοινού εξυπηρέτηση τόσο των διεθνών συγκοινωνιακών γραμμών όσο και των γραμμών της Ελληνικής Ακτοπλοΐας.

Ειδικότερα η «ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES N.A.E. & ΣΙΑ» είναι υπεύθυνη, βάσει συμβάσεων, με τις πλοιοκτητριες εταιρείες των πλοίων του Ομίλου για τα έσοδα και τα κοινά έξοδα των πλοίων που εκτελούν πλόες εξωτερικού και εσωτερικού.

Στο τέλος κάθε μήνα η Κοινοπραξία μεταφέρει στις πλοιοκτήτριες τα έσοδα - έξοδα που έκανε για λογαριασμό τους.

β) Η διαχειρίστρια εταιρία SUPERFAST FERRIES S.A. έχει περιορισμένο αντικείμενο δραστηριότητας και είναι υπεύθυνη, βάσει συμβάσεων με τις πλοιοκτήτριες εταιρίες για διάφορα έξοδα που αφορούν τα πλοία που εκτελούν πλόες εξωτερικού.

Στο τέλος κάθε μήνα οι διαχειρίστριες εταιρίες μεταφέρουν στις πλοιοκτήτριες τα έξοδα που έκαναν για λογαριασμό τους.

Η διαχειρίστρια εταιρία, SUPERFAST FERRIES S.A., είναι 100% θυγατρική εταιρία της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ.

Οι διεταιρικές συναλλαγές για τη χρήση 2016 έχουν ως εξής:

Οι 100% θυγατρικές εταιρίες Μπλου Σταρ Ν. Ε. και Blue Star Ferries Ναυτιλιακή Α.Ε. κατέβαλαν προς την μητρική εταιρεία Ευρώ 1.345 χιλ. και Ευρώ 2.313 χιλ. αντίστοιχα, ποσά που αφορούν την εξόφληση μερισμάτων χρήσεως 2013 και 2014 αντίστοιχα.

Η 100% θυγατρική εταιρία Blue Star Ferries Ναυτιλιακή Α.Ε. επέστρεψε στη μητρική εταιρία με μείωση μετοχικού της κεφαλαίου το ποσό ύψους Ευρώ 22.553 χιλ.

Η μητρική εταιρία συμμετείχε στην αύξηση των μετοχικών κεφαλαίων των 100% θυγατρικών εταιριών SUPERFAST ONE INC, SUPERFAST TWO INC, SUPERFAST ENDEKA INC και NOPNTIA N.E. με τα ποσά Ευρώ 3.893 χιλ., Ευρώ 3.912 χιλ., Ευρώ 3.747 χιλ. και Ευρώ 49 χιλ. αντίστοιχα.

Ο Όμιλος Attica ως αποτέλεσμα των συναλλαγών του με την εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS είχε έσοδα Ευρώ 3.708 χιλ., έξοδα Ευρώ 195 χιλ., απαιτήσεις Ευρώ 13.817 χιλ. και υποχρεώσεις Ευρώ 8.695 χιλ.

Τα διαιτερικά υπόλοιπα μεταξύ των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου στις Ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις απαλείφονται.

6.1.1. Διαιτερικές συναλλαγές με εταιρίες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP και του Ομίλου ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

31/12/2016				
	Όμιλος Marfin Investment Group		Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
Έσοδα	10.427	-	208	9
Έξοδα	3.463	-	1.941	1
Απαιτήσεις	3.066	-	17.838	1.211
Υποχρεώσεις	175		38.262	-

6.2. Συμμετοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιρειών

α) Συμμετοχές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιρειών.

Ο κ. Κυριάκος Μάγειρας (Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.) συμμετέχει ως Μέλος σε εταιρείες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ.

Ο κ. Σπυρίδων Πασχάλης του Χαραλάμπους (Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.) είναι Μέλος Δ.Σ. στον ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ. του NAYTIKOY ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ και Μέλος Δ.Σ. στην εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS.

Ο κ. Ηρακλής Σιμιτσιδέλλης του Ιωάννη (Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.) είναι Μέλος Δ.Σ. στην εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS.

β) Συμμετοχές των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιρειών.

Το μη εκτελεστικό μέλος κ. Γεώργιος Ευστρατιάδης και το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος κ. Εμμανουήλ Ξανθάκης συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας MARFIN INVESTMENT GROUP A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, καθώς και σε Διοικητικά συμβούλια πολλών άλλων εταιρειών στις οποίες η MIG κατέχει ποσοστό συμμετοχής καθώς και σε άλλες εταιρείες.

Το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος κ. Μιχάλης Σακέλλης είναι Πρόεδρος Δ.Σ. του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ και Μέλος Δ.Σ. του NAYTIKOY ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ.

6.3. Εγγυήσεις

Η μητρική εταιρεία έχει δώσει εγγυήσεις προς τις δανείστριες τράπεζες για την αποληρωμή των δανείων των πλοίων του Ομίλου ύψους Ευρώ 241.434 χιλ.

6.4. Αμοιβές Ανωτάτων Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

	31/12/2016	31/12/2015
Μισθοί & άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	1.810	1.849
Κόστος Κοινωνικής Ασφάλισης	141	154
Αμοιβές Δ.Σ.	240	105
Λοιπές παροχές	24	20
Σύνολο	2.215	2.128
	31/12/2016	31/12/2015
Αριθμός Βασικών Διευθυντικών Στελεχών	7	8

Ανώτατα διευθυντικά στελέχη είναι εκείνα τα άτομα που έχουν την εξουσία και την ευθύνη για τον σχεδιασμό, τη διοίκηση και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της οικονομικής οντότητας, άμεσα ή έμμεσα.

7. Παρατηρήσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου 1/1- 31/12/2016

7.1. Λειτουργικοί Τομείς - Παρουσίαση Γεωγραφικών τομέων

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί Τομείς» σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου.

Για τους σκοπούς παρουσίασης των λειτουργικών τομέων θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, για σκοπούς πληροφόρησης των τομέων, ο Όμιλος χρησιμοποίησε την γεωγραφική περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται .

Η γεωγραφική κατάτμηση της δραστηριότητας του Ομίλου γίνεται ως εξής :

- α) Ελληνικές Ακτοπλοϊκές Γραμμές
- β) Αδριατική Θάλασσα

Τα πλοία του Ομίλου εξυπηρετούν τους επιβάτες και τα Ι.Χ. οχήματα, που αποτελούν ουσιαστικά την τουριστική κίνηση, καθώς και τα φορτηγά αυτοκίνητα που διακινούν την εμπορευματική κίνηση.

Η τουριστική κίνηση χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο και χαμηλότερη για τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο. Αντίθετα, η εμπορευματική κίνηση εμφανίζεται κατανεμημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με πολύ μικρότερη εποχικότητα.

Τα αποτελέσματα και τα λοιπά στοιχεία πληροφόρησης κατά τομέα για την περίοδο 1/1 – 31/12/16 έχουν ως εξής :

ΟΜΙΛΟΣ

Γεωγραφικός Τομέας	1/1-31/12/2016			
	Ελληνική Ακτοπλοΐα	Αδριατική Θάλασσα	Λοιπά*	Σύνολο
Στοιχεία Αποτελεσμάτων				
Ναύλοι	175.945	81.916	-	257.861
Πωλήσεις επί των πλοίων	7.017	3.736	-	10.753
Σύνολο κύκλου εργασιών	<u>182.962</u>	<u>85.652</u>	<u>-</u>	<u>268.614</u>
Λειτουργικά έξοδα πλοίων	-120.987	-66.772	-	-187.759
Έξοδα Διοίκησης & Διάθεσης	-26.416	-10.330	-1.041	-37.787
Άλλα έσοδα/έξοδα	2.528	618	10	3.156
Λειτουργικό αποτέλεσμα	<u>38.087</u>	<u>9.168</u>	<u>-1.031</u>	<u>46.224</u>
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	-18.476	-6.435	4	-24.907
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	1.777	274	-	2.051
Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		-	-2.412	-2.412
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	54.746	16.307	-1.021	70.032
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	21.388	3.007	-3.439	20.956
Φόρος εισοδήματος	-676	-29	-	-705
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	20.712	2.978	-3.439	20.251
Γεωγραφική κατανομή πελατών				
Ελλάδα	241.022			
Ευρώπη	20.697			
Τρίτες Χώρες	6.895			
Σύνολο ναύλων & τουριστικών υπηρεσιών	<u>268.614</u>			
Γεωγραφικός Τομέας	1/1-31/12/2016			
	Ελληνική Ακτοπλοΐα	Αδριατική Θάλασσα	Λοιπά*	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων				
Άξιες πλοίων αρχής περιόδου	386.263	178.890	-	565.153
Προσθήκες στην αξία πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	257	1.395	-	1.652
Μεταδρομολόγηση πλοίων	-	-	-	-
Αγορές πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	-	-	-	-
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	1.777	274	-	2.051
Πωληθέντα πλοία		-	-	0
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων		-	-	0
Αποσβέσεις πλοίων περιόδου	-16.838	-6.367	-	23.205
Αναπόσβεστο υπόλοιπο πλοίων τη 31/12	<u>371.459</u>	<u>174.192</u>	<u>-</u>	<u>545.651</u>
Λοιπές αναπόσβεστες ενσώματες ακινητοποιήσεις	-	-	2.257	2.257
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων ομίλου	<u>371.459</u>	<u>174.192</u>	<u>2.257</u>	<u>547.908</u>
Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	192.512	62.931	-	255.443

*Περιλαμβάνεται η μητρική εταιρεία καθώς και στοιχεία που δεν μπορούν να κατανεμηθούν.

Πίνακας συμφωνίας Συνόλου Ενεργητικού και Συνόλου Υποχρεώσεων του Ομίλου της 31/12/2016

Αναπόσβεστη αξία ενσωμάτων παγίων	Ευρώ	547.908
Μη κατανεμηθέντα λοιπά στοιχεία ενεργητικού	Ευρώ	<u>146.128</u>
Σύνολο ενεργητικού	Ευρώ	<u>694.036</u>
Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες	Ευρώ	255.443
Μη κατανεμηθέντα λοιπά στοιχεία παθητικού	Ευρώ	<u>37.004</u>
Σύνολο υποχρεώσεων	Ευρώ	<u>292.447</u>

Τα αποτελέσματα και τα λοιπά στοιχεία πληροφόρησης κατά τομέα για την χρήση 1/1-31/12/15 έχουν ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ

Γεωγραφικός Τομέας	1/1-31/12/2015			
	Ελληνική Ακτοπλοΐα	Αδριατική Θάλασσα	Λοιπά*	Σύνολο
Στοιχεία Αποτελεσμάτων				
Ναύλοι	190.355	75.466	-	265.821
Πωλήσεις επί των πλοίων	7.907	3.897	-	11.804
Σύνολο κύκλου εργασιών	<u>198.262</u>	<u>79.363</u>	<u>-</u>	<u>277.625</u>
Λειτουργικά έξοδα πλοίων	-124.869	-58.633	-	-183.502
Έξοδα Διοκησης & Διάθεσης	-26.898	-10.525	-1.207	-38.630
Άλλα έσοδα/έξοδα	1.077	200	-	1.277
Λειτουργικό αποτέλεσμα	<u>47.572</u>	<u>10.405</u>	<u>-1.207</u>	<u>56.770</u>
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	-19.539	-6.892	11	-26.420
Απομείωση στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	-
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	1.561	1.488	-	3.049
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	63.733	18.152	-1.184	80.701
Κέρδη/(ζημίες) πρό φόρων	29.594	5.001	-1.196	33.399
Φόρος εισοδήματος	-190	-27	-	-217
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	29.404	4.974	-1.196	33.182
Γεωγραφική κατανομή πελατών				
Ελλάδα	249.087			
Ευρώπη	22.120			
Τρίτες Χώρες	6.418			
Σύνολο ναύλων & τουριστικών υπηρεσιών	<u>277.625</u>			

Γεωγραφικός Τομέας	1/1-31/12/2015			
	Ελληνική Ακτοπλοΐα	Αδριατική Θάλασσα	Λοιπά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων				
Αξίες πλοίων αρχής περιόδου	333.982	245.127	-	579.109
Προσθήκες στην αξία πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	6.156	-	-	6.156
Μεταδρομολόγηση πλοίων	61.546	-61.546	-	-
Αγορές πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	-	-	-	-
Πωληθέντα πλοία	-	-	-	-
Απομιώσεις πλοίων περιόδου	-	-	-	-
Αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	1.561	1.488	-	3.049
Αποσβέσεις	-16.982	-6.179	-	-23.161
Αναπόσβεστο υπόλοιπο πλοίων τη 31/12	<u>386.263</u>	<u>178.890</u>	<u>-</u>	<u>565.153</u>
Λοιπές αναπόσβεστες ενσώματες ακινητοποιήσεις	-	-	363	363
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων ομίλου	<u>386.263</u>	<u>178.890</u>	<u>363</u>	<u>565.516</u>

Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις

203.050   82.206   -   285.256

* Στη στήλη Λοιπά συμπεριλαμβάνονται η μητρική εταιρία καθώς και στοιχεία που δεν μπορούν να κατανεμηθούν.

Πίνακας συμφωνίας Συνόλου Ενεργητικού και Συνόλου Υποχρεώσεων του Ομίλου της 31/12/2015

Αναπόσβεστη αξία ενσωμάτων παγίων	Ευρώ	565.516
Μη κατανεμηθέντα λοιπά στοιχεία ενεργητικού	Ευρώ	143.131
Σύνολο ενεργητικού	Ευρώ	708.647
Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις		
Μη κατανεμηθέντα λοιπά στοιχεία παθητικού	Ευρώ	285.256
Σύνολο υποχρεώσεων	Ευρώ	47.163
	Ευρώ	332.419

Στα έσοδα από ναύλους εσωτερικού συμπεριλαμβάνονται οι επιδοτήσεις για εκτέλεση δρομολογίων γραμμών εσωτερικού Δημόσιας Υπηρεσίας συνολικού ύψους Ευρώ 13.015 χιλ. για την περίοδο 1/1-31/12/2016 και Ευρώ 16.127 χιλ. για την περίοδο 1/1-31/12/2015.

Δεν υπάρχουν εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των τομέων.

Ως πάγια περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται οι αξίες των πλοίων που δραστηριοποιούνται σε κάθε γεωγραφικό τομέα.

7.2. Κόστος Πωληθέντων – Έξοδα Διοίκησης – Έξοδα Διάθεσης

Κατωτέρω παρουσιάζεται η ανάλυση του κόστους πωληθέντων των εξόδων διοίκησης και των εσόδων διάθεσης ανά κατηγορία εξόδου όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31/12 2016 και 2015.

	31/12/2016				
	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ
	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο	
Συνταξιοδοτικές παροχές	-	377	-	377	8
Αμοιβές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	47.390	13.201	-	60.591	228
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	453	-	-	453	-
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	23.205	186	-	23.391	7
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	-	417	-	417	3
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	-	1.676	-	1.676	445
Παροχές τρίτων	-	280	-	280	-
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	-	274	-	274	1
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	-	509	-	509	53
Φόροι και τέλη	-	234	-	234	92
Καύσιμα - Λιπαντικά	65.368	-	-	65.368	-
Προβλέψεις	-	-	1.003	1.003	-
Ασφάλιστρα	4.034	88	-	4.122	66
Έπισκευές και συντηρήσεις	21.362	708	-	22.070	4
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	-	-	2.880	2.880	-
Προμήθειες πωλήσεων	-	-	14.906	14.906	-
Έξοδα λιμένων	10.228	-	-	10.228	-
Λοιπά έξοδα	12.053	831	-	12.884	132
Δωρεές	-	51	-	51	-
Έξοδα μεταφοράς	-	40	-	40	-
Αναλώσιμα	3.666	126	-	3.792	-
Σύνολο	187.759	18.998	18.789	225.546	1.039

	31/12/2015				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Σύνολο	Έξοδα διοίκησης
Συνταξιοδοτικές παροχές		61	-	61	-
Αμοιβές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	45.256	13.386	-	58.642	214
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	818	-	-	818	-
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	23.161	214	-	23.375	18
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	-	556	-	556	5
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	-	1.445	-	1.445	441
Παροχές τρίτων	-	202	-	202	-
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	-	191	-	191	-
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	-	781	-	781	115
Φόροι και τέλη	-	164	-	164	6
Καύσιμα - Λιπαντικά	73.894	-	-	73.894	-
Προβλέψεις	141	-	1.307	1.448	-
Ασφάλιστρα	4.117	61	-	4.178	43
Έπισκευές και συντηρήσεις	22.532	651	-	23.183	8
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	-	-	3.074	3.074	1
Προμήθειες πωλήσεων	-	-	15.668	15.668	-
Έξοδα λιμένων	10.181	-	-	10.181	-
Λοιπά έξοδα	-	716	-	716	147
Δωρεές	-	19	-	19	-
Έξοδα μεταφοράς	-	43	-	43	-
Αναλώσιμα	3.402	91	-	3.493	-
Σύνολο	183.502	18.581	20.049	222.132	997
					1

Η επίδραση της μεταβολής της τιμής των ναυτιλιακών καυσίμων στα αποτελέσματα του Ομίλου όσο και ο τρόπος αντιμετώπισης του κινδύνου αυτού εμφανίζεται στη παράγραφο 3.1.7.

7.3. Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

Κατωτέρω παρουσιάζεται η ανάλυση για τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης ανά κατηγορία εσόδου όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε 31/12 2016 και 2015.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Έσοδα από Επιδοτήσεις	466	347	-	-
Αποζημιώσεις	-	434	-	-
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	112	170	-	-
Έσοδα από αχρησιμοποίητες Προβλέψεις	98	138	-	-
Λοιπά έσοδα	2.480	188	10	-
Σύνολο λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης	3.156	1.277	10	-

7.4. Απομείωση στοιχείων ενεργητικού

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Απομείωση συμμετοχών	-	-	77	7
Απομείωση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	0	-	-	-
Σύνολο απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	0	-	77	7

7.5. Κέρδος από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού

Το ποσό των Ευρώ 2.051 χιλ. προέκυψε από την αναστροφή απομείωσεων, οι οποίες απομειώσεις είχαν αναγνωρισθεί σε προηγούμενα έτη στα αποτελέσματα του Ομίλου και αφορούν πλοία. Ποσό Ευρώ 274 χιλ. αφορά πλοίο το οποίο δραστηριοποιείται στο λειτουργικό τομέα της Αδριατικής Θάλασσας ενώ ποσό Ευρώ 1.777 χιλ. αφορά πλοία τα οποία δραστηριοποιούνται στο λειτουργικό τομέα του Εσωτερικού. Αντίστοιχα στο έτος 2015 προέκυψε από την αναστροφή απομείωσεων κέρδος Ευρώ 3.049 χιλ.

Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίστηκε στη βάση της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα διάθεσης, όπως αυτή εκτιμήθηκε από ανεξάρτητους εκτιμητικούς οίκους.

7.6 Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Ο λογαριασμός «Λοιπά Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Παράγωγα:				
Αποτέλεσμα από παράγωγα που δεν θεωρούνται αντισταθμίσεις		-180	-	-
Αποτέλεσμα από παράγωγα (πετρέλαια)	-2.633	-5.061	-	-
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	100	111	-	-
Ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές	-60	-302	-	-
Σύνολο λοιπών χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων	-2.593	-5.432	-	-

Το στοιχείο «Αποτέλεσμα από παράγωγα» αφορά πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής του καυσίμου.

Οι συναλλαγματικές διαφορές δημιουργήθηκαν κατά κύριο λόγω από την αποτίμηση, την 31/12/2016, των υπολοίπων των διαθεσίμων και των υποχρεώσεων.

7.7. Χρηματοοικονομικά έξοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Τόκοι μακροπρόθεσμων δανείων	1.870	2.562	-	-
Τόκοι βραχυπρόθεσμων δανείων	-	-	-	-
Τόκοι ομολογιακών δανείων	19.819	17.889	-	-
Τόκοι χρηματοοικονομικών μισθώσεων	370	312	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης υποχρεώσεων παροχών προσωπικού λόγω εξάδου από την υπηρεσία	38	42	1	1
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	60	59	1	1
Λοιποί τόκοι έξοδα	446	338	2	2
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	22.603	21.202	4	4

Στο στοιχείο «Τόκοι ομολογιακών δανείων» περιλαμβάνεται το χρηματοοικονομικό έξοδο που τυχόν προκύψει από την αποτίμηση σε εύλογη αξία του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου (βλ. παρ. 2.20) που εκδόθηκε Σεπτέμβριο 2014.

7.8. Χρηματοοικονομικά έσοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Έσοδα από τόκους καταθέσεων	289	214	9	15
Λοιποί τόκοι έσοδα	-	-	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	289	214	9	15

7.9. Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης

Στο στοιχείο «Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης», έχει συμπεριληφθεί το μερίδιο του Ομίλου στα αποτελέσματα της AFRICA MOROCCO LINCS (AML), το οποίο ανέρχεται σε ζημιά ποσού 2.412 χιλ.

7.10. Φόροι εισοδήματος

Η φορολόγηση των κερδών του Ομίλου παρουσιάζει ιδιαιτερότητες και για το λόγο αυτό πιστεύουμε ότι η παρακάτω ανάλυση δίνει μια καλύτερη απεικόνιση των φόρων.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Φόρος Ν. 27/75	80	86	-	-
Φόρος εισοδήματος -				
Λοιποί φόροι	596	131	-	-
Πρόβλεψη φόρου εισοδήματος	-	-	-	-
Αναβαλλόμενη φορολογία	29	-	-	-
Σύνολο	705	217	-	-

Η σύγκριση των ετήσιων συντελεστών φορολόγησης δεν είναι δυνατή, διότι όπως εξηγείται και στην παράγραφο 2.18 ο φόρος εισοδήματος εξαρτάται από το ύψος των μη ναυτιλιακών κερδών.

Η μητρική εταιρία έχει ελεγχθεί μέχρι και τη χρήση 2008. Για τις χρήσεις 2011 – 2015 έχει ελεγχθεί από τους νόμιμους ελεγκτές και έχει λάβει σχετικές Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου παρουσιάζονται στον πίνακα της παραγράφου 7.14 «Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες».

Η υπό εκκαθάριση θυγατρική εταιρεία ATTICA PREMIUM A.E., έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και τη χρήση 2011 οπότε και τέθηκε σε εκκαθάριση.

Οι εταιρίες του Ομίλου ATTICA έχουν σχηματίσει συνολική πρόβλεψη Ευρώ 148 χιλ. για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις.

Η μητρική εταιρεία έχει σχηματιστεί αντίστοιχη πρόβλεψη Ευρώ 20 χιλ. Για τις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκατεστημένες θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου, οι οποίες δεν έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα, δεν υπάρχει υποχρέωση φορολογικού ελέγχου.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Από το 2011 και εφεξής οι εταιρείες του ομίλου που εδρεύουν στην Ελλάδα έχουν ελεγχθεί από νόμιμο ελεγκτή και έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά δίχως επιφύλαξη έως το οικονομικό έτος που έληξε το 2015. Η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών για το έτος του 2016 θα ολοκληρωθεί εντός του δευτέρου τριμήνου του 2017.

Για τις χρήσεις 2011 έως 2015 η Εταιρεία και οι ελληνικές εταιρείες του ομίλου υπάχθηκαν σε ειδικό φορολογικό έλεγχο που διενεργήθηκε από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές παράλληλα με τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης, με σκοπό τη διαπίστωση της συμμόρφωσης της εταιρείας από κάθε ουσιώδη άποψη, σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 2238/1994 και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 και έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΔ.1006/2016 οι εταιρείες που έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια του τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές και για το λόγο αυτό οι χρήσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές. Η διοίκηση της εταιρείας εκτιμά ότι, σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εφόσον εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Για τη χρήση 2016 ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν αναμένεται κατά την ολοκλήρωσή του να προκύψουν διαφορές με ουσιώδη διαφοροποίηση στις φορολογικές υποχρεώσεις που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών, ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής, σε προαιρετική βάση.

Αναφορικά με τις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκατεστημένες θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ATTICA οι οποίες δεν έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα δεν υπάρχει υποχρέωση φορολογικού ελέγχου. Οι Ναυτικές Εταιρείες δεν εμπίπτουν στους προαναφερθέντες ελέγχους και ο φορολογικός τους έλεγχος θα διενεργηθεί ως είθισται από τις φορολογικές αρχές.

7.11. Κέρδη ανά μετοχή βασικά

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής εταιρείας με το μέσο σταθμικό αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της χρήσης.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	20.251	33.182	-1.102	1.354
Μέσος σταθμικός αριθμός κοινών μετοχών	191.660.320	191.660.320	191.660.320	191.660.320
Βασικά κέρδη / ζημίες ανά μετοχή σε €	0,1057	0,1731	-0,0057	0,0071
Μειωμένα Κέρδη / (ζημιές) ανα μετοχή σε €*	-0,3098	-0,2188	-0,4735	-0,3234

Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή για την περίοδο 01/01/-31/12/2016 και την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο υπολογίστηκαν ως ακολούθως :

α) Υπολογισμός μειωμένων κερδών

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	20.251	33.182	-1.102	1.354
Επίδραση κερδών / (ζημιών) που προκύπτει λόγω πιθανής μετατροπής	-106.456	-94.052	-130.636	-91.348
Συνολικά καθαρά κέρδη / (ζημίες)	-86.205	-60.870	-131.738	-89.994

β) Υπολογισμός αριθμού μετοχών

Αριθμός μετοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των Βασικών κερδών / (ζημιών) ανά μετοχή	191.660.320	191.660.320	191.660.320	191.660.320
Πλέον: Αύξηση αριθμού μετοχών από πιθανή εξάσκηση δικαιωμάτων μετατροπής ομολόγων	86.580.087	86.580.087	86.580.087	86.580.087
Αριθμός Μετοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των μειωμένων κερδών / (ζημιών) ανά μετοχή	278.240.407	278.240.407	278.240.407	278.240.407

7.12. Ενσώματα πάγια

Επί των πλοίων του Ομίλου έχουν εγγραφεί υποθήκες αξίας Ευρώ 685.273 χιλ. περίπου για εξασφάλιση των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων.

Η ανάλυση των αποσβέσεων εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Αποσβέσεις πλοίων	23.205	23.161	-	-
Αποσβέσεις λοιπών ενσώματων και άյλων περιουσιακών στοιχείων	603	770	10	23
Σύνολο	23.808	23.931	10	23

ΟΜΙΛΟΣ
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2015	852.021	2.496	81	8.592	1.586	864.776
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-272.912	-2.353	-81	-8.420	-	-283.765
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	579.109	143	0	172	1.586	581.011
Προσθήκες	6.156	-	-	114	139	6.409
Πωλήσεις /αποσύρσεις	-	-	-	-	-	-
Αναταξινομήσεις	-	-	-	-	-1.578	-1.578
Αναστροφή απομείωσης*	3.049	-	-	-	-	3.049
Αποσβέσεις περιόδου	-23.161	-126	-	-88	-	-23.375
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	-	-	-	-	0
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	861.226	2.496	81	8.706	147	872.656
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-296.073	-2.479	-81	-8.508	-	-307.140
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	565.153	17	0	198	147	565.516

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	861.226	2.496	81	8.706	147	872.656
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-296.073	-2.479	-81	-8.508	-	-307.140
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	565.153	17	0	198	147	565.516
Προσθήκες	1.651	1.778	-	212	91	3.732
Πωλήσεις /αποσύρσεις	-	-	-	-	-	-
Αναταξινομήσεις	-	-	-	-	-	-
Αναστροφή απομείωσης*	2.051	-	-	-	-	2.051
Αποσβέσεις περιόδου	-23.205	-58	-	-128	-	-23.391
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	-	-	-	-	0
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	864.928	4.274	81	8.918	238	878.439
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-319.278	-2.537	-81	-8.636	-	-330.531
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	545.650	1.737	0	282	238	547.908

* Βλέπε σημείωση 7.5

ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2015	-	119	22	283	-	424
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-95	-22	-283	-	-400
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	24	0	0	0	-	24
Προσθήκες	-	2	-	-	-	2
Αποσβέσεις περιόδου	-	-18	-	-	-	-18
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις από απόκτηση θυγατρικών	-	-	-	-	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	-	121	22	283	-	426
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-113	-22	-283	-	-418
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	8	0	0	0	-	8

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	-	121	22	283	-	426
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-113	-22	-283	-	-418
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	8	0	0	0	-	8
Προσθήκες	-	5	-	-	3	8
Αποσβέσεις περιόδου	-	-6	-	-	-3	-9
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις από απόκτηση θυγατρικών	-	-	-	-	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	-	126	22	283	3	434
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-119	-22	-283	-3	-427
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	7	0	0	0	0	7

ΟΜΙΛΟΣ

Ενσώματες ακινητοποιήσεις (με χρηματοοικονομική μίσθωση)

	Πλούτο	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2015	997	57	1.050	2.104
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-997	-57	-1.015	-2.069
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	0	0	35	35
Προσθήκες	5.522	-	-	5.522
Αποσβέσεις περιόδου	-777	-	-35	-812
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	6.519	57	1.050	7.626
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-1.774	-57	-1.050	-2.881
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	4.745	0	0	4.745

	Πλούτο	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	6.519	57	1.050	7.626
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-1.774	-57	-1.050	-2.881
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	4.745	0	0	4.745
Προσθήκες	-	-	-	-
Αποσβέσεις περιόδου	-1.035	-	-	-1.035
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	6.519	57	1.050	7.626
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-2.809	-57	-1.050	-3.916
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	3.710	0	0	3.710

Οι χρηματοοικονομικές μισθώσεις που παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	<u>31/12/2016</u>
Βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά μισθώματα	1.080
Μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά μισθώματα	3.214
Σύνολο χρηματοοικονομικών μισθωμάτων	4.294

Τα ελάχιστα χρηματοοικονομικά μισθώματα με βάση τις χρηματοοικονομικές μισθώσεις καθώς και η παρούσα αξία των καθαρών ελάχιστων μισθωμάτων την 31^η Δεκεμβρίου 2016 έχουν ως εξής:

	<u>31/12/2016</u>	
	<u>Ελάχιστες πληρωμές</u>	<u>Παρούσα αξία πληρωμών</u>
Εντός του επόμενου έτους	1.369	1.080
Μεταξύ 2-5 ετών	3.536	3.214
Άνω των 5 ετών	0	0
	4.905	4.294
Μείον: Ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα Τρέχουσα αξία ελάχιστων μισθωμάτων	611	0
	4.294	4.294

7.13. Άϋλα Περουσιακά Στοιχεία

Δεν συνέτρεξε περίπτωση απομείωσης της αξίας των Άϋλων Παγίων.

ΟΜΙΛΟΣ
Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2015	153	11.304	11.457
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-151	-10.579	-10.730
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	2	725	727
Προσθήκες	-	262	262
Αναταξινομήσεις	-	1.578	1.578
Αποσβέσεις περιόδου	-1	-540	-541
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	153	13.144	13.297
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-152	-11.119	-11.271
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	1	2.025	2.026

	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	153	13.144	13.297
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-152	-11.119	-11.271
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	1	2.025	2.026
Προσθήκες	-	325	325
Πωλήσεις /αποσύρσεις	-	-	-
Αποσβέσεις περιόδου	-	-397	-397
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	153	13.469	13.622
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-152	-11.516	-11.668
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	1	1.953	1.954

ΜΗΤΡΙΚΗ
Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2015	153	181	334
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-151	-172	-323
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	2	9	11
Προσθήκες	-	-	-
Αποσβέσεις περιόδου	-1	-5	-6
Συσσωρευμένες αποσβέσεις θυγατρικής	-	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	153	181	334
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-152	-177	-329
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	1	4	5
	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	153	181	334
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-152	-177	-329
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	1	4	5
Προσθήκες	-	-	-
Αποσβέσεις περιόδου	-1	-2	-3
Συσσωρευμένες αποσβέσεις θυγατρικής	-	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	153	181	334
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-153	-179	-332
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	0	2	2

Στα άϋλα πάγια του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται:

α) Τα σήματα, τα οποία αφορούν το κόστος μελετών και το κόστος καταχώρησης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό των σημάτων της μητρικής εταιρείας ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ καθώς και των σημάτων της SUPERFAST FERRIES και της BLUE STAR FERRIES.

β) Τα λογισμικά προγράμματα, στα οποία συμπεριλαμβάνεται το κόστος των συστημάτων κρατήσεων εισιτηρίων, καθώς και το κόστος της αγοράς και ανάπτυξης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Ομίλου.

7.14. Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες

	<u>ΕΤΑΙΡΕΙΑ</u>
σε Αξία Κόστους κατά την 01.01.2015	496.505
Αγορές / Αυξήσεις Μ.Κ. Θυγατρικών (1)	5.238
Πωλήσεις / Μειώσεις Μ.Κ. Θυγατρικών (2)	-2.538
Αναπροσαρμογές-Απομειώσεις πού καταχωρήθηκαν στη καθαρή θέση	41.591
Αναπροσαρμογές-Απομειώσεις πού καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα	-7
Αξία κατά την 31.12.2015	<u>540.789</u>
σε Αξία Κόστους κατά την 01.01.2016	540.789
Αγορές / Αυξήσεις Μ.Κ. Θυγατρικών (1)	11.602
Πωλήσεις / Μειώσεις Μ.Κ. Θυγατρικών (2)	-22.553
Αναπροσαρμογές-Απομειώσεις πού καταχωρήθηκαν στη καθαρή θέση	-21.946
Αναπροσαρμογές-Απομειώσεις πού καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα	-77
Αξία κατά την 31.12.2016	<u>507.814</u>

Η 100% θυγατρική εταιρία Blue Star Ferries Ναυτιλιακή Α.Ε. επέστρεψε στη μητρική εταιρία με μείωση μετοχικού της κεφαλαίου το ποσό ύψους Ευρώ 22.553 χιλ.

Η μητρική εταιρία συμμετείχε στην αύξηση των μετοχικών κεφαλαίων των 100% θυγατρικών εταιριών SUPERFAST ONE INC, SUPERFAST TWO INC, SUPERFAST ENDEKA INC και NOPTNTIA N.E. με τα ποσά Ευρώ 3.893 χιλ., Ευρώ 3.912 χιλ., Ευρώ 3.747 χιλ. και Ευρώ 49 χιλ. αντίστοιχα.

Κατωτέρω εμφανίζεται αναλυτικός πίνακας συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες.

Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες

Η μητρική εταιρεία συμμετέχει σε όλες τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου κατά 100%. Το είδος συμμετοχής είναι «Άμεση Συμμετοχή» με εξαίρεση την Κοινοπραξία Σούπερφαστ Δώδεκα (Ελλάς) INK & ΣΙΑ, την Κοινοπραξία Blue Star Ferries και την Κοινοπραξία Blue Star Ferries NAE & ΣΙΑ όπου το είδος συμμετοχής είναι «Υπό Ενιαία Διεύθυνση».

Όλες οι εταιρείες ενοποιούνται με την μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης.

31/12/2016					
Επωνυμία Θυγατρικής	Αξία Συμμετοχής	% άμεσης συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις*	Ελεγμένες φορολογικές χρήσεις**
NOPNTIA N.E.	42	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2010-2016	-
SUPERFAST FERRIES S.A.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2016	-
SUPERFAST ENDEKA INC.	29.077	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011	2012-2015
SUPERFAST DODEKA INC.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011 / 2014-2016	2012-2013
BLUE STAR FERRIES NAYTILIAKHN A.E.	244.952	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2010	2011-2015
SUPERFAST ONE INC	49.758	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011	2012-2015
SUPERFAST TWO INC	52.418	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011	2012-2015
ATTICA ΦΕΡΡΙΣ N.E.	27.923	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2010-2016	-
KOINOPRAZIA BLUE STAR FERRIES NAE & SIA	0	0,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2016	-
ATTICA FERRIES NAYTILIAKHN A.E.	66.168	100,00%	ΕΛΛΑΣ	-	2011-2015
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	34.453	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2010-2016	-
Άδρανες Εταιρείες					
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΠΤΑ N.E.	48	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2010-2016	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΟΚΤΩ N.E.	30	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2010-2016	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΝΝΕΑ N.E.	15	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2010-2016	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΕΚΑ N.E.	47	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2010-2016	-
MAPIN N.E.	2.282	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2010-2016	-
ATTICA CHALLENGE LTD	0	100,00%	ΜΑΛΤΑ	-	-
ATTICA SHIELD LTD	2	100,00%	ΜΑΛΤΑ	-	-
ATTICA PREMIUM A.E.	0	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2011-2016	-
ΚΟΙΝΟΠΡΑΖΙΑ ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΩΔΕΚΑ (ΕΛΛΑΣ)		0,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2016	-
INK & SIA					
SUPERFAST PENTE INC.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011 / 2014-2016	2012-2013
SUPERFAST EXI INC.	470	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011 / 2014-2016	2012-2013
KOINOPRAZIA BLUE STAR FERRIES		0,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2016	-
BLUE STAR FERRIES S.A.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2014	-
WATERFRONT NAVIGATION COMPANY	1	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	-	-
THELMO MARINE S.A.	77	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	-	-
BLUE ISLAND SHIPPING INC.	29	100,00%	ΠΑΝΑΜΑΣ	-	-
STRINTZIS LINES SHIPPING LTD.	22	100,00%	ΚΥΠΡΟΣ	-	-
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΦΕΡΡΙΣ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	0	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2010-2016	-

* Από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές.

** Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης από τους νόμιμους ελεγκτές.

Αναφορικά με τις εταιρείες του Ομίλου που ελέγχονται φορολογικά από το νόμιμο ελεγκτή, ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2016 βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2016. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

Επωνυμία Θυγατρικής	Αξία Συμμετοχής	% άμεσης συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	31/12/2015 Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις*	Ελεγμένες φορολογικές χρήσεις**
NOPNTIA N.E.	0	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2015	-
SUPERFAST FERRIES S.A.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2015	-
SUPERFAST ENDEKA INC.	44.860	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2009-2011	2012-2014
SUPERFAST DODEKA INC.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2008-2011	2012-2014
BLUE STAR FERRIES NAYTIALIAKH A.E.	277.484	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2008-2010	2011-2014
SUPERFAST ONE INC	45.909	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2008-2011	2012-2014
SUPERFAST TWO INC	48.910	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2009-2011	2012-2014
ATTICA ΦΕΡΡΙΣ N.E.	24.617	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2015	-
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES NAE & ΣΙΑ		0,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2015	-
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	34.453	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2015	-
ATTICA FERRIES NAYTIALIAKH A.E.	61.525	100,00%	ΕΛΛΑΣ	-	2011-2014
Άδρανείς Εταιρείες					
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΠΤΑ N.E.	49	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2015	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΟΚΤΩ N.E.	32	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2015	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΝΝΕΑ N.E.	16	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2015	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΕΚΑ N.E.	48	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2015	-
MAPIN N.E.	2.283	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2015	-
ATTICA CHALLENGE LTD	0	100,00%	ΜΑΛΤΑ	-	-
ATTICA SHIELD LTD	2	100,00%	ΜΑΛΤΑ	-	-
ATTICA PREMIUM A.E.	0	100,00%	ΕΛΛΑΣ	-	2011-2014
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΩΔΕΚΑ (ΕΛΛΑΣ) INK & ΣΙΑ		0,00%	ΕΛΛΑΣ	2008-2015	-
SUPERFAST PENTE INC.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011	2012-2014
SUPERFAST EXI INC.	472	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011	2012-2014
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES		0,00%	ΕΛΛΑΣ	2008-2015	-
BLUE STAR FERRIES S.A.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2015	-
WATERFRONT NAVIGATION COMPANY	1	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	-	-
THELMO MARINE S.A.	77	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	-	-
BLUE ISLAND SHIPPING INC.	29	100,00%	ΠΑΝΑΜΑΣ	-	-
STRINTZIS LINES SHIPPING LTD.	22	100,00%	ΚΥΠΡΟΣ	-	-
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΦΕΡΡΙΣ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	0	100,00%	ΕΛΛΑΣ	2009-2015	-

* Από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές.

** Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης από τους νόμιμους ελεγκτές.

Η μητρική εταιρεία όπως αναφέρεται και στη σημείωση (2.2.2) αποτιμά τις συμμετοχές της στην εύλογη αξία (βλ. σημ.4.2).

Κατωτέρω παρουσιάζεται πίνακας μεταβολής των εύλογων αξιών των συμμετοχών την 31/12/2016 και την 31/12/2015 ανά εταιρεία.

Εταιρεία	31/12/2016	31/12/2015
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΠΤΑ N.E.	48	49
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΟΚΤΩ N.E.	30	32
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΝΝΕΑ N.E.	15	16
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΕΚΑ N.E.	47	48
NOPNTIA N.E.	42	0
MAPIN N.E.	2.282	2.283
ATTICA SHIELD LTD	2	2
SUPERFAST EXI INC.	470	472
SUPERFAST ENDEKA INC.	29.077	44.860
BLUE STAR FERRIES NAYTIALIAKH A.E.	244.952	277.484
WATERFRONT NAVIGATION COMPANY	1	1
THELMO MARINE S.A.	77	77
BLUE ISLAND SHIPPING INC.	29	29
STRINTZIS LINES SHIPPING LTD.	22	22
SUPERFAST ONE INC	49.758	45.909
SUPERFAST TWO INC	52.418	48.910
ATTICA ΦΕΡΡΙΣ N.E.	27.923	24.617
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	34.453	34.453
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΦΕΡΡΙΣ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	66.168	61.525
ATTICA FERRIES NAYTIALIAKH A.E.		

7.15. Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες

Ο Όμιλος Attica, μέσω της θυγατρικής του NOPNTIA N.E. την 28/10/2016 προέβη στην απόκτηση ποσοστού 49 % της εταιρείας «AFRICA MOROCCO LINKS» (AML) με έδρα στη Ταγγέρη του Μαρόκου, αντί τιμήματος € 45 χιλ.

Η AML δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία με εκτέλεση δρομολογίων στη γραμμή Tanger Med (Μαρόκο) – Algeciras (Ισπανία).

Η εν λόγω επένδυση ταξινομείται ως Κοινοπραξία και ενοποιείται στον Όμιλο με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στα αποτελέσματα του Ομίλου για την παρούσα χρήση και συγκεκριμένα στο κονδύλι «Κέρδη / (ζημιές) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης», έχει συμπεριληφθεί το μερίδιο του Ομίλου στα αποτελέσματα της AML, το οποίο ανέρχεται σε ζημιά ποσού Ευρώ 2.412 χιλ.

Το ποσό της ζημιάς Ευρώ 2.412 χιλ. που προέκυψε, απομείωσε την αρχική επένδυση ενώ το υπόλοιπο ποσό υποχρέωσης εμφανίζεται συμψηφισμένο στα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού με απαιτήσεις που έχει ο Όμιλος έναντι της AML.

7.16. Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Εγγυήσεις	698	753	58	209
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	7.541	540	-	-
Καθαρή Λογιστική Αξία	8.239	1.293	58	209

Τα Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού αφορούν:

α) Ο Όμιλος έχει εντάξει το επενδυτικό σχέδιό του, σχετικά με την παροχή καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ευρείας κλίμακος στο νομό Αττικής συνολικής δαπάνης Ευρώ 3.600 χιλ., σε πρόγραμμα επιχορήγησης των ανωτέρω δαπανών, από το Υπουργείο Οικονομικών.

Για το παραπάνω επενδυτικό σχέδιο ο Όμιλος έχει λάβει έγκριση για επιχορήγηση δαπανών ύψους Ευρώ 1.080 χιλ. δηλαδή ποσοστό 30%.

Η επιχορήγηση αυτή εγκρίθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών την 29/06/2007 με αρ. πρωτ. 28347/ΥΠΕ/4/1195/E/N3299/2000 και πληρεί όλες τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από Δ.Λ.Π. 20 «Λογιστική των κρατικών επιχορηγήσεων και γνωστοποίηση της κρατικής υποστήριξης». Ο Όμιλος έχει μέχρι σήμερα εισπράξει το ποσό των Ευρώ 540 χιλ.

β) Εγγυήσεις ενοικίων γραφείων και εγγυήσεις προς Δημόσιους Οργανισμούς όπως Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., κ.λ.π.

γ) Προκαταβολή για την απόκτηση χρηματοοικονομικών μέσων.

7.17. Αποθέματα

Ο λογαριασμός «Αποθέματα» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

ΟΜΙΛΟΣ

	31/12/2016	31/12/2015
Εμπορεύματα	26	27
Πρώτες Ύλες και λοιπά αναλώσιμα	826	861
Καύσιμα και λιπαντικά	2.690	1.994
Καθαρή Λογιστική Αξία	3.542	2.882

Για τα παραπάνω αποθέματα δεν συνέτρεξε περίπτωση απομείωσης.

7.18. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Ο λογαριασμός «Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Εμπορικές Απαιτήσεις από τρίτους	44.098	47.159	59	389
Εμπορικές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	3.066	3.268	-	-
Επιπαγές Εισπρακτές	12.196	7.919	-	-
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-18.906	-18.001	-	-
Καθαρές Εμπορικές Απαιτήσεις	40.454	40.345	59	389
Προκαταβολές σε προμηθευτές	1.408	1.645	-	78
Σύνολα	41.862	41.990	59	467

Ο Όμιλος αναγνώρισε κατά την περίοδο 1/1-31/12/2016 ζημία Ευρώ 1.003 χιλ. για πρόβλεψη επισφαλειών. Η ζημία έχει συμπεριληφθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της παρούσας περιόδου.

Προβλέψεις απομείωσης

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2016	31/12/2015
Υπόλοιπο ανοίγματος	-18.001	-16.794
Πρόσθετες προβλέψεις	-1.003	-1.307
Μειώσεις		
Εισπραχθείσες επισφάλεις	98	100
Υπόλοιπο κλεισίματος	-18.906	-18.001

Η πιστωτική πολιτική του Ομίλου όσον αφορά τις απαιτήσεις από πελάτες έχει ως εξής:

Ελληνική Ακτοπλοΐα

- α) Τα εισιτήρια επιβατών, I.X. οχημάτων εξοφλούνται εντός 2 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των παραστατικών (τελευταία ημερομηνία κάθε μήνα).
- β) Τα εισιτήρια που αφορούν φορτηγά αυτοκίνητα εξοφλούνται από 2 έως 4 μήνες από την ημέρα έκδοσης των παραστατικών (τελευταία ημερομηνία κάθε μήνα).

Η παραπάνω πολιτική ισχύει τόσο για τους πράκτορες του εσωτερικού όσο και για τους πράκτορες του εξωτερικού.

Αδριατική

- α) Τα εισιτήρια επιβατών και I.X. οχημάτων εξοφλούνται εντός 2 μηνών από τους πράκτορες του εξωτερικού και εντός 3 μηνών από τους πράκτορες του εσωτερικού
- β) Τα εισιτήρια φορτηγών αυτοκινήτων εξοφλούνται εντός 2 μηνών από τους πράκτορες του εξωτερικού και εντός 4 μηνών από τους πράκτορες του εσωτερικού από την ημερομηνία έκδοσης των παραστατικών.

Για τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την λήξη της περιόδου. Ο Όμιλος έχει μεγάλο αριθμό πελατών τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό και για το λόγο αυτό ο πιστωτικός κίνδυνος είναι πολύ μικρός.

Οι διαδικασίες για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου αναφέρονται στην παράγραφο 3.1.2.

7.19. Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού

Ο λογαριασμός «Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Χρεώστες Διάφοροι	11.233	2.998	6	3.740
Απαιτήσεις Από Δημόσιες Αρχές	853	695	-	61
Προκαταβολές και δάνεια στο προσωπικό	325	191	-	-
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	8	-	-	-
Προπληρωθέντα έξοδα	17.522	15.848	22	30
Απαιτήσεις από ασφαλιστές	1.363	1.479	-	-
Λοιπές Απαιτήσεις	170	236	4	3
Δεσμευμένες καταθέσεις	1.646	1.938	-	-
Επιταγές σε τράπεζα	314	-	-	-
Σύνολα	33.434	23.385	32	3.834
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-	-	-	-
Καθαρές απαιτήσεις Χρεωστών	33.434	23.385	32	3.834

Το στοιχείο «Προπληρωθέντα έξοδα» περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο τα έξοδα δεξαμενισμού των πλοίων του Όμιλου. Το στοιχείο «Χρεώστες Διάφοροι» στον Όμιλο περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο την απαίτηση που έχει ο Όμιλος από την εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS οι οποία ενοποιείται με την μέθοδο της καθαρής θέσης.

7.20. Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

Ο Όμιλος έχει προβεί σε πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής καυσίμου. Στο εν λόγω στοιχείο η αποτίμηση απεικονείζεται σε εύλογη αξία.

7.21. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα

Ο λογαριασμός «Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Μετρητά στο ταμείο	6.565	7.969	5	5
Ταμειακά διαθέσιμα στην τράπεζα	42.155	45.653	1.220	8
Βραχυπρόθεσμες προθεσμιακές τραπεζικές καταθέσεις	2.500	17.933	-	-
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	51.220	71.555	1.225	13
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε €	50.845	71.172	1.225	13
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα	375	383	-	-
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	51.220	71.555	1.225	13

Ο Όμιλος κατέβαλε το ποσό Ευρώ 49.945 χιλ. για την εξόφληση των δόσεων των μακροπρόθεσμων δανείων του και Ευρώ 880 χιλ. για την χρηματοοικονομική μίσθωση του πλοίου Blue Galaxy.

Για τους κινδύνους που αφορούν τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα τα οποία είναι ασήμαντα βλ. παρ. 3.1.1.

Για την ανάλυση του κινδύνου ρευστότητας βλ. παρ. 3.1.3.

7.22. Μετοχικό Κεφάλαιο – Αποθεματικά

α) Μετοχικό Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε Ευρώ 57.498 χιλ. διαιρούμενο σε 191.660.320 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,30 η κάθε μία.

ΟΜΙΛΟΣ	Αριθμός μετοχών	Ονομαστική αξία	Αξία κοινών μετοχών	Υπερ Το Άρτιο
Υπόλοιπα την 1/1/2015	191.660.320	0,30	57.498	290.256
Έκδοση Νέων Μετοχών	-	-	-	-
-Κοινές	-	-	-	-
Υπόλοιπα την 31/12/2015	191.660.320	0,30	57.498	290.256
Έκδοση Νέων Μετοχών	-	-	-	-
-Κοινές	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές	-	-	-	-
Υπόλοιπα την 31/12/2016	191.660.320	0,30	57.498	290.256
ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Υπόλοιπα την 1/1/2015	191.660.320	0,30	57.498	290.256
Έκδοση Νέων Μετοχών	-	-	-	-
-Κοινές	-	-	-	-
Υπόλοιπα την 31/12/2015	191.660.320	0,30	57.498	290.256
Έκδοση Νέων Μετοχών	-	-	-	-
-Κοινές	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές	-	-	-	-
Υπόλοιπα την 31/12/2016	191.660.320	0,30	57.498	290.256

β) Αποθεματικά Εύλογης Αξίας

Αποθεματικά εύλογης αξίας			
ΟΜΙΛΟΣ	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών	Σύνολο
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2015	-	-4.402	-4.402
Αντιστάθμιση Ταμιακών ροών	-	3.329	3.329
Υπόλοιπο κλεισμάτος την 31/12/2015	-	-1.073	-1.073
Αντιστάθμιση Ταμιακών ροών	-	5.127	5.127
Υπόλοιπο κλεισμάτος την 31/12/2016	-	4.054	4.054
ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2015	102.229	-	102.229
Κέρδη / (Ζημιές) Αποτίμησης μεταφερόμενη απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια	41.591	-	41.591
Υπόλοιπο κλεισμάτος την 31/12/2015	143.820	-	143.820
Κέρδη / (Ζημιές) Αποτίμησης μεταφερόμενη απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια	-21.946	-	-21.946
Υπόλοιπο κλεισμάτος την 31/12/2016	121.874	-	121.874

γ) Λοιπά αποθεματικά

ΟΜΙΛΟΣ	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2015	16.959	23.168	1.467	90.062	-58	131.598
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον		-15.040				-15.040
Υπόλοιπο κλεισμάτος την 31/12/2015	16.959	8.128	1.467	90.062	-58	116.558
 Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2016	 16.959	 8.128	 1.467	 90.062	 -58	 116.558
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον						0
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με μείωση ονομαστικής αξίας						
Υπόλοιπο κλεισμάτος την 31/12/2016	16.959	8.128	1.467	90.062	-58	116.558
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2015	13.341	20.428	1.065	9.246	0	44.080
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον		-15.040				-15.040
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με μείωση ονομαστικής αξίας						
Υπόλοιπο κλεισμάτος την 31/12/2015	13.341	5.388	1.065	9.246	0	29.040
 Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2016	 13.341	 5.388	 1.065	 9.246	 0	 29.040
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον		0				0
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με μείωση ονομαστικής αξίας						
Υπόλοιπο κλεισμάτος την 31/12/2016	13.341	5.388	1.065	9.246	0	29.040

7.23. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής βάσης και των φορολογικών βάσεων των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων για τα μη ναυτιλικά εισοδήματα.

Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση / (Υποχρέωση)	ΟΜΙΛΟΣ		
	Υπόλοιπο την 1/1/2016	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα	Υπόλοιπο την 31/12/2016
Ενσώματα Πλάγια		-1.029	-1.029
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού		-7	-7
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις		42	42
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού		-331	-331
Λοιπά αποθεματικά	-15		-15
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία		51	51
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις		1.245	1.245
Σύνολο	-15	-29	-44
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση / (Υποχρέωση)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Υπόλοιπο την 1/1/2015	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα	Υπόλοιπο την 31/12/2015
Λοιπά αποθεματικά	-15		-15
Σύνολο	-15	-15	-15

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις της εταιρείας ύψους Ευρώ 15 χιλ. αφορούν τα αφορολόγητα και τα ειδικών φορολογηθέντα αποθεματικά τα οποία θα φορολογηθούν όταν διανεμηθούν.

7.24. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Αφορούν προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Ο Όμιλος έχει την νομική υποχρέωση για την καταβολή στο προσωπικό εφ' απαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης.

Η ανωτέρω υποχρέωση είναι πρόγραμμα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19.

Οι παραδοχές οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για την πρόβλεψη παροχών προσωπικού είναι οι ακόλουθες:

	2016	2015
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,90%	2,20%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%
Αναμενόμενο ποσοστό μισθολογικών αυξήσεων	2,00%	2,00%

Η ανάλυση της υποχρέωσης αυτής έχει ως εξής :

**ΟΜΙΛΟΣ
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία**

	31/12/2016	31/12/2015
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	2.168	1.736
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	-	-
Σύνολο	2.168	1.736

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	1.736	1.664
377	61	
Έξodo tókouν	38	42
Αναλογιστικές ζημιές / (κέρδη) στην υποχρέωση	17	101
Παροχές πληρωμέσεις	-	-688
Κόστος προϋπηρεσίας	-	556
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	2.168	1.736

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων είναι :

	31/12/2016	31/12/2015
Προγράμματα καθορισμένων παροχών	377	61
-	556	
Κόστος προϋπηρεσίας	38	42
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	415	659

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31/12/2016	31/12/2015
Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	-11	-76
-6	-25	
Συνολικά έσοδα / (έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	-17	-101

Η επίδραση των μεταβολών σε σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές είναι :

	Προεξόφλητικό επιπόκιο
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	0,5% -107
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	0,5% 207

ΜΗΤΡΙΚΗ

Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

	31/12/2016	31/12/2015
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	55	45
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	-	-
Σύνολο	55	45

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	45	43
Τρέχον κόστος απασχόλησης	9	-
Έξιοδο τόκων	1	1
Αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) στην υποχρέωση	-	1
Παροχές πληρωθέσες	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας	-	-
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	55	45

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων είναι :

	31/12/2016	31/12/2015
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Προγράμματα καθορισμένων παροχών
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας	-	-
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	-	1
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	-	1

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31/12/2016	31/12/2015
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	-	-
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές λόγω εμπειρίας	-	-1
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	-	-1

7.25. Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις

Ο Όμιλος έχει σχηματίσει πρόβλεψη ύψους Ευρώ 1.218 χιλ., η οποία αφορά κατά κύριο λόγο προβλέψεις για ενδεχόμενες αποζημιώσεις ναυτικών, οι οποίοι εργάζονταν στα πλοία του Ομίλου.

	Επίδικη Υπόθεση αποζημιώσεων ναυτικών	Λοιπές Προβλέψεις	Σύνολα
Υπόλοιπο αρχής την 1/1/2015	1.078	264	1.342
Πρόσθετες προβλέψεις	140	0	140
Χρηματοποιημένες προβλέψεις	-	-264	-264
Υπόλοιπο κλειστήματος την 31/12/2015	1.218	0	1.218
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	-	-	-
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	-	-	-
	1.218	0	1.218
	Επίδικη Υπόθεση αποζημιώσεων ναυτικών	Λοιπές Προβλέψεις	Σύνολα
Υπόλοιπο αρχής την 1/1/2016	1.218	0	1.218
Πρόσθετες προβλέψεις	-	0	0
Χρηματοποιημένες προβλέψεις	-	0	0
Υπόλοιπο κλειστήματος την 31/12/2016	1.218	0	1.218
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	-	-	-
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	-	-	-
	1.218	0	1.218

7.26. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Ο λογαριασμός «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Προμηθευτές	16.370	13.824	20	76
Προκαταβολές πελατών	1.106	901	-	-
Εμπορικές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	175	184	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	406	712	-	-
Σύνολο	18.057	15.621	20	76

7.27. Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Φόρος εισοδήματος	355	108	-	-
Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	148	148	20	20
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	-	-	-	-
Σύνολο	503	256	20	20

7.28. Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις.

Ανάλυση υπολοίπων δανειακών υποχρεώσεων.

Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

	31/12/2016	31/12/2015
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	4.294	5.174
Δάνεια με εξασφαλίσεις	86.399	101.877
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	95.536	120.312
Μετατρέψιμα Ομολογιακά δάνεια	69.214	57.893
Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	-25.637	-41.529
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	229.806	243.727

Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

	31/12/2016	31/12/2015
Δάνεια με εξασφαλίσεις	-	-
Τραπεζικός δανεισμός	-	-
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	-	-
Πλέον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	25.637	41.529
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	25.637	41.529

Ληκτότητα των δανειακών
υποχρεώσεων την 31/12/2016

	Εως 1 έτους	Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.080	3.214	-	4.294
Τραπεζικός δανεισμός	-	-	-	-
Δάνεια με εξασφαλίσεις	17.485	49.353	19.561	86.399
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	7.072	63.622	24.842	95.536
Μετατρέψιμα Ομολογιακά δάνεια	-	69.214	-	69.214
Δανειακές Υποχρεώσεις	25.637	185.403	44.403	255.443

Ληκτότητα των δανειακών
υποχρεώσεων την 31/12/2015

	Εως 1 έτους	Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	880	4.294	-	5.174
Τραπεζικός δανεισμός	-	-	-	-
Δάνεια με εξασφαλίσεις	22.155	53.806	25.916	101.877
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	18.494	75.880	25.938	120.312
Μετατρέψιμα Ομολογιακά δάνεια	-	57.893	-	57.893
Δανειακές Υποχρεώσεις	41.529	191.873	51.854	285.256

31/12/2016
€

 Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις
 Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

6,63%

0,00%

31/12/2015
€

 Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις
 Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

6,25%

0,00%

Ο Όμιλος κατέβαλε το ποσό Ευρώ 49.945 χιλ. για την εξόφληση των δόσεων των μακροπρόθεσμων δανείων του και Ευρώ 880 χιλ. για την χρηματοοικονομική μίσθωση του πλοίου Blue Galaxy.

Οι μεταβολές του υπολοίπου του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου αποδίδονται στην επιμέτριση του στην εύλογη αξία (βλ. παρ. 2.20).

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31/12/2016 ανήλθε σε Ευρώ 255.443 χιλ.

7.29. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ο λογαριασμός «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	-	-	-	-
Έσοδα επόμενης περιόδου - Επιχορηγήσεις	2.061	2.078	-	-
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	1.649	1.710	6	6
Λοιπές υποχρεώσεις από φόρους	7.105	5.569	37	38
Μερίσματα πληρωτέα	-	-	-	-
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό	1.428	1.999	-	-
Δεδουλευμένα έξοδα *	2.582	2.258	17	17
Λοιπές υποχρεώσεις	189	361	89	122
Σύνολο	15.014	13.975	149	183

* Το στοιχείο «Δεδουλευμένα έξοδα» περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο προβλέψεις εξόδων εκμετάλλευσης των πλοίων.

8. Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

α) Εμπράγματα βάρη

Όπως αναφέρεται και στη παράγραφο 7.12 επί των πλοίων του Ομίλου έχουν εγγραφεί υποθήκες αξίας Ευρώ 685.273 χιλ. για εξασφάλιση των ενυπόθηκων δανείων.

β) Επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές του Ομίλου και της Εταιρείας

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 εκκρεμούν αγωγές έναντι τόσο του Ομίλου όσο και της μητρικής λόγω της απορρόφησης της BLUE STAR ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε. που αφορούν εργατικά, αστικά, ναυτιλιακά θέματα τα οποία αναμένεται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στον Όμιλο αφενώς διότι η πλειοψηφία των υποθέσεων αυτών καλύπτεται από ασφαλιστικές εταιρίες αφετέρου έχουν γίνει οι αντίστοιχες προβλέψεις.

γ) Ανέλεγκτες Φορολογικές χρήσεις

(βλ. παρ. 7.10 «Φόρος Εισοδήματος» και παρ. 7.14 «Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες»).

δ) Διοθείσες Εγγυήσεις

Οι εγγυητικές επιστολές που δόθηκαν ως εξασφάλιση για υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας οι οποίες ήταν σε ισχύ στις 31/12/2016 και στις 31/12/2015 έχουν ως εξής:

	<u>31/12/2016</u>	<u>31/12/2015</u>
Εγγυήσεις		
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης δημόσιων υπηρεσιών	1.097	1.301
Εγγυήσεις για την αποπληρωμή εμπορικών υποχρεώσεων	24	24
Εγγυήσεις για την συμμετοχή σε διάφορους διαγωνισμούς	500	500
Σύνολο εγγυήσεων	<u>1.621</u>	<u>1.825</u>

Η μητρική εταιρεία έχει δόσει εγγυήσεις για την αποπληρωμή δανείων των πλοίων ύψους Ευρώ 241.434 χιλ.

ε) Δεσμεύσεις

Παρακάτω παρουσιάζεται η ανάλυση των δεσμεύσεων του Ομίλου.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	<u>31/12/2016</u>	<u>31/12/2015</u>	<u>31/12/2016</u>	<u>31/12/2015</u>
Δεσμεύσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις				
Εντός 1 έτους	1.080	880	-	-
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	3.214	4.294	-	-
Άνω των 5 ετών	-	-	-	-
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις				
Εντός 1 έτους	384	417	47	68
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	1.937	1.492	235	186
Άνω των 5 ετών	1.145	1.870	139	234

9. Σημαντικά Γεγονότα

Στις 16 Ιουνίου 2016 ο Όμιλος ανακοίνωσε την επίτευξη συμφωνίας με την Τράπεζα «BMCE Bank Of Africa Group (BMCE)» του Μαρόκου για την έναρξη δρομολογίων σε θαλάσσιες συνδέσεις μεταξύ Μαρόκου και Ηπειρωτικής Ευρώπης μέσω της νεοσυσταθείσας εταιρίας «Africa Morocco Links (AML)» με έδρα το Μαρόκο. Η συνεργασία ξεκίνησε με τη δρομολόγηση από την AML δύο επιβατηγών οχηματαγωγών πλοίων. Διευκρινίζεται ότι η υπογραφή των τελικών συμβατικών εγγράφων και η απόκτηση του ποσοστού 49% στην AML ολοκληρώθηκε στις 28/10/2016.

Στις 29 Ιουνίου 2016 στα πλαίσια κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της γραμμής Tanger Med (Μαρόκο) – Algeciras (Ισπανία) από την εταιρεία «AFRICA MOROCCO LINKS» – (AML), επετεύχθη συμφωνία μεταξύ της Attica και της AML, για την πώληση του πλοίου «ΔΙΑΓΟΡΑΣ» στην AML και την επαναγορά του από την Attica, έναντι ισόποσου τιμήματος.

10. Μεταγενέστερα του Ισολογισμού Γεγονότα

Δεν υπάρχουν.

11. Μη διανομή μερίσματος

Η εταρεία δεν θα διανείμει μέρισμα για τη χρήση 2016.

Αθήνα, 11 Απριλίου, 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
ΜΕΛΟΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ Δ. ΜΑΓΕΙΡΑΣ
Α.Δ.Τ. AK 109642

ΣΠΥΡΟΣ Χ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. AB 215327

ΗΡΑΚΛΗΣ Ι. ΣΙΜΙΤΣΙΔΕΛΛΗΣ
Α.Δ.Τ. AM 140292

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΤΑΠΙΡΗΣ
Α.Δ.Τ. AK 087031

A.M. O.E.E. 32210 ΑΤΑΞΗΣ

